TECHE
UDINE

MANOSCRITTI

FONDO JOPPI

Manoscritto n. J_MSS_0611

I manoscritti che compongono compongono il fondo, assieme alle migliaia di testi a stampa - compresi rari incunaboli e cinquecentine - il Fondo Joppi, sono quasi esclusivamente di interesse friulano. La raccolta si è formata nell'arco di una sessantina di anni grazie alle ricerche di Vincenzo ed Antonio Joppi.

Collocazione:

Biblioteca Civica "Vincenzo Joppi", Udine - Inventario dei manoscritti del Fondo Joppi
https://www.techeudine.it/fondo-joppi
https://www.sbhu.it/

Joppi
611

4

Acta Curie Aquilejensis et Visitationes
1498 – 1503

Franc.o Marzoni Vic.o Gen.le

In fine = Conferma delli Statuti del Sinodo
di Lubiana 1448 del Pat.ca Scarampi Mezzarota
e Distinta delle ville e Pievi soggette
alla visita dell'Arcidiacono di Aquileja.

N CHRISTI nomine amen. Anno Domini Nativitatis Mº cccc lxxxxviij. Indictione prima. Die vero dominico qui fuit decimusoctavus Martij. R.dus in Christo Pater et D. D. Sebastianus Nascimbenus dei et apostolice sedis gratia Episcopus etc. R.mi in Christo Patris et D. D. Domini Grimano miseratione divina tt. S. Nicolai inter ymagines Diaconi Car.lis Sacrosancte Romane Ecclesie et Patriarche Aquilegiensis dig.mi in Patriarchatu et diocesi Aquilegiensi Suffraganeus Consecravit Cymiterium Ecclesie Virginis Marie in Idria.

Die .xix. mensis Martij 1498.

Idem R. D. Sebastianus Reconciliavit Ecclesiam S. Marie Magdalene in monte sub plebe hydrie diete Aquilegiensis diocesis Cuius et Ecclesie altare maius consecravit in honorem eiusdem et sanctorum apostolorum Petri et Pauli. S. Primi et Feliciani ... et S. Benedicti abbatis cum reliquijs eiusdem. S. Vitimay. et sanctorum martyrum Blasij episcopi et Innocentum et Affre et Sodalium.

Die. 22. mensis Martij. 1498.

Fuerunt facti bini quaestuarij per dominum S. Nicolai Martinj et ~~Gregorij~~ Odalrici in parochiali Ecclesie S. Canciani de Cramburga.

Die . 23 . Martij . 1498 .

Fuerunt facti In forma lre questus p eccª parochiali . S . Joannis bapte In Corzgi dioc Aquil .

Eodem die .

Fuerunt facte In forma lre questus pro altari sito In parochiali ecca . S . Cantiani de Kramburga .

Die . 25 . Martij .

Prelibatus Rx . D . Suffraganus Consecrauit unum altare situm in parochiali Ecca . S . Michaelis in Lengfeld Aquil dioc ad honorem . S . Sebastiani . m . S . Floriani . m . et . S . Rochi cf . cum Reliquijs Sanctorum pelagij . m . Agathe . v . et m . et Brigide v . et m . Item ipsam Eccam reconciliauimus cum Cymiterio eodem .

Die penultª dicti .

Fuerunt Concesse lre Indulgentiarum p fenestra Sacratissimi Corporis dni nri Jesu Christi In Ecc . S . Jacobi de Villaco Aquil dioc et fuerunt facte In forma

Die Ultima dicti

Fuerunt facte lre questus p Capella Sanctorum Primi et Feliciani In plebe Stayn .

Die Dnico pmo ms Aplis 1498.

Predictus R. D. Suffraganus Consecrauit Capellam sitam In monte gailiz ppe Cenobiu et Monasterium Sancti Georgij In Arnolestayn Infra limites plebis S. Lampti epi et Cf. Cum Altare maiori, In honorem Btissime virginis Marie, Victoriosissime Crucis. S. Petri principis Aplorum et S. Joannis euang. Cum Reliquijs Sanctoru hermacore et fortu. m. Sancti Laurentij. m. et S. Agathe V. et m.

Die. 2. dicti.

Suprascriptus R. D. Suffraganus Consecrauit Capellam S. Oswaldj de villa Selozarz In eiusde honore Infra limites plebis S. Lampti In Arnolestain

Eodem die.

Concessa fuit Licentia celebrandi sup ara portatili ptro. In Capella Sanctorum Leonardi Cf. Sebastiani. m. Rochi Cf. Laurentij m. Btissime Virginis Marie Marie magdalene et Mauricij In plebe Sancti Martinj de feistriz In valle Gille.

Die primo Januarii 1639

[illegible] Burgensis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Alexandri [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] fl. [illegible]

Die 2 dicti

Ludovicus [illegible]
[illegible]
[illegible] Lamberti [illegible]

Eodem die

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Visitatio clericorum Glemone.

In christi nomine amen / anno nativitatis domini millesimoquadringentesimo nonagesimooctavo Indictione prima die xxvij. Iulij. Actum Glemone et in domo plebis dicte Terre: ubi R. p. et eximius Iuris Doctor. D. Franc.o Arazonius vicarius patriarchalis patriarchatus / Congregavit clerum Glemonensem / ubi convenerunt venerandi Dominus Theodorus plebanus dicte plebis / ven. p. Sebastianus mulionis / ven. p. Iohannes Simonitti / ven. p. Nicolaus de Catharo ven. pbr Bernardinus venetus / ven. pbr Ioannesant.o de S. Daniel capellanus p. Ioannesant.o de S. Germano / Ludovicus diaconus / Panthaleon de Masmattis et Simeo pelegrini clerici: Et dominus vellet eos visitare et reformare / si invenerit aliquem correctione dignum: Et primo

Ven. Dominus Theodorus plebanus / examinatus per ipsum Dominum vicarium De notorijs exceptis occultis commissis per clericos Glemonenses / Dixit quod sunt tres qui deferunt crines oblongos videlicet p. Nicolaus de Catharo / p. Ioannes Antonius de S. Daniele et p. Leonardus de Francischinis et aliqui alij clerici: Et quod p. Ioannesant.o predictus tenet publice et notorie concubinam cum qua habet filios gradientes super Terra: Et quod omnes clerici sunt negligentes ad horas canonicas et divinum officium:

Ven. pbr Sebastianus mulionis examinatus per ipsum D. vicarium Dixit Tantum scire quod clerici Glemonenses sunt negligentes ad ~~diff~~ divina officia / Et quod pbr Ioannesant.o de Sancto Daniel habet concubinam notorie et publice / et filios cum ea gradientes super Terra: Et aliud dixit nescire deponere contra dictum clerum:

Ven. pbr Nicolaus de Catharo examinatus ut supra / Dixit tantum scire quod clerici Glemonenses deferunt crines oblongos / et aliud nescire contra eos deponere:

Qua examinatione facta prelibatus Dominus Vicarius admonuit omnes clericos deferentes crines inhonestos / quod per totum diem crastinum

Debeant eos tonderi facere iuxta formam constitutionis R^{mi}. Dni
Nicolai francho epi Tarvisini nunc legati Aplici / Ita q patean
extreme partes aurium / Item admonuit eos infra tres dies ad
comparendum in civitate Tarvisij coram eo / Ad dicendum quare
non debeant puniri iuxta dictam constitutionem. Et manda-
vit plebano q hoc notificet absentibus.
Item eos omnes admonuit q honeste vivant / Et sint
diligentes ad officia divina. Et si qui sunt qui habeant
concubinam publice cum qua habeant filios / q infra
terminum octo dierum abiciant eam sub pena privationis
beneficiorum. Alioquin etc.

VISITATIO MONAS. ij
sancti Nicolai de Utino:

Die Lune octaua octobris. M.cccclxxxxviij
Inditione prima

R.du S Pater D. A. Pizamanus protonotarius aplicus R.mi D.D. Dominici Grimani. S. R. E. tituli sancti Nicolai inter Imagines presbiteri Car. & patriarche Aqu. Dig.mi familiaris, ex speciali commissione eiusdem R.mi D. Patriarche visitauit monasterium sancti Nicolai de Utino in capite & in membris prout infra..

Veneranda Domina angelica ellecta abatissa medio iuramento sibi delato de dicenda ueritate de his omnibus que requiruntur reformationi Monasterij dicti Loci exceptis occultis: Interrogata primo de officio diuino, respondit quotidie celebrant hore canonice per eas in ecclesia, uerum est quod quando fit de feria, alie Moniales noluerunt celebrare officium mortuorum licet eas pluries admonuerit: Item quantum ad missam, dixit quod diebus festiuis audiunt missam ab earum capellano fratre petro or. S. Augustini annorum Lijjj & ultra: Item quantum ad confessionem, respondit Interrogata quod semel in anno confitentur peccata & sumunt sacramentum sacratissimi corporis xpi: Item Interrogata quantum ad ritum dixit quod alie sorores noluerunt deferre honestam suam patientiam & noluerunt defferre uelum nigrum ille que sunt uelate nigre, & albe noluerunt defferre uelum album, & ubi deberet fasciolam albam ad collum deferre, defferunt ceruleum & adoramenta: Item Interrogata, dixit quod sunt ei inobedientes & noluerunt parere mandatis suis

Item interrogata quo ad gubernationem domus et loci ac introitum dixit quod omnia bene gubernantur. Item interrogata quo ad honestatem vite dixit quod honeste vivunt excepto quod libenter stant ad portam respicientem ad stratam publicam et increpate ab ea noluit abstinere: et quod non cognoscit aliter reformandum monasterium.

Soror suavis iuramento suo ei delato, interrogata dixit quod aliquando dimittitur officium mortuorum die sive diebus festis de feria et aliquando illud cellebrant: Item interrogata dixit quod abatissa defuncta confitebat quater vel quinquies in anno. Vivens electa confitetur bis et ter ipse autem iuvenes confitentur semel tantum in anno et similiter assumunt sacratissimum corpus etc. Interrogata quantum ad habitum dixit quod ipse iuvenes non defferunt honestum sine pacientiam continue sed eam dimittunt et que continue non deferunt velum aut nigrum velate manent aut album alie: Item interrogata, dixit quod sunt obedientes sue abatisse: Item dixit quod libenter aliquo tempore vacant ad portam tendentem ad stratam publicam et monite a D. abatissa noluit abstinere: Item dixit quod aliquae sunt inobedientes abatisse: Item interrogata, dixit quod omnia bene gubernantur introitus per dominam abatissam. Et quod non cognoscit aliter reformandum claustrum:

Soror Gabriela iuramento suo ei delato, interrogata dixit quod quotidie celebratur officium divinum et hore canonice debito tempore et officium mortuorum suo tempore et festivis diebus audiunt missam et quod aliquae confitentur semel in anno et aliquae pluries. Item quod continue non defferunt honestam et patientiam: Item quod aliquae inobediunt abatisse. Interrogata dixit bene gubernantur omnia et introitus monasterii. Item dixit quod libenter stat ad portam prope stratam publicam et in aliis non cognoscit quod monasterium indigeat reformatione.

Soror Marina Juramento suo ei delato, Interogata dix. hore canoni
ce quottidie celebrantur in choro earum. Item raro celebrat
offm mortuorum & raro defferunt pacientiam & q. parum
obeditur abatisse: in reliquis dix. nō cognoscere monasterium
nō indigere alia reformatione, aliter q. abatissa que nō obe
ditur, obediantur, & q. teneat computus introitū & ordine
scribantur:

Soror Lucretia Juramēto suo ei delato. Interogata dix. q. hore ca-
nonice quottidie in eccl̃a celebrant excepto offō mortuor.
quod nō dicitur p. eas. & q. omnib. diebus festivis nō audiunt
missam quia cappelanus nō venit ad cellebrandū Et q. semel
tm̄ confitent in anno: & q. continue nō defferunt honestā
& q. in cunctis nō obediunt abatisse: & q. bene oīa gubnantur
in monasterio Item interogata dicit q. libere vadunt ad
portam prope stratā publicā: In reliquis nō cognoscit aliq.
reformandā.

Qua examinatione facta R. D. Prothon. & visitator admonuit
ipsas D. Et primo q. sint solicite ad officium diurni & noctur-
nū pariter, & q. plurieis cōfiteant in anno & maxime i
idibus solenib. & q. deferāt continue honestam sive patie
tiam, & velare nigre nigrū & albe albū defferant velū:
Et fassiolā ad collū albā & nō ceruleam & abstineant ab odora
mentis que nō conveniunt religioni & pfessioni ear.: q. D.
abatissa custodiat dilligenter moniales sibi commissas ut honeste
& religiose vivant, honeste vestiant capillos nō ostendant,
manicas quoq. defferant clausas calligas nō portent coloris

prohibiti et q. nō stet ad portam prope stratam ita ut a
transeuntibus videantur: et si obedire monitionibus suis
noluerint ad alia et graviora iuris remedia contra eas
procedetur: quae D. abbatissa et moniales monitis parere
promiserunt: .

Pro d. Conario.

Franciscus [illegible] utriusque iuris doctor, Canonicus Ravennas [illegible] et [illegible] Aquilegien. Pro Rmo D.D. Patriarcha in spiritualibus et temporalibus vicarius generalis. Universis et singulis fratribus et sacerdotibus cuiuscumque ordinis existant / salutem in domino / et nostris huiusmodi firmiter obedire mandatis. Quia nemo debet falcem in messem ponere alienam [illegible] ad instantiam ven. D.p. francisci florentini rectoris beneficii de Conario et familiis. Tenore presentium / quos [illegible] [illegible] in valuis ecclesie S. Georgii de familiis affigi. Inhibemus omnibus et singulis [illegible], et [illegible] [illegible] sub pena excommunicationis late sententie / quam ex nunc prout ex tunc et e contra ferimus in his scriptis trina canonica monitione premissa contra inobedientes. Quatenus nullus audeat vel presumat [illegible] aut sacramenta ministrare in ecclesia predicta aut beneficio illo de Conario / sine expressa voluntate et consensu dicti D. francisci aut eius substituti. Alias contra inobedientes ad executionem dicte sententie excommunicationis ut iuris erit procedemus. Datum Aquilegie die ultimo Octobris 1498. [illegible]

Pro Michaele de Mugla.

Franciscus etc.: Universis et singulis presentes inspecturis fidem facimus qualiter fuit ad presentiam nostram Michael [illegible] de Mugla / et exposuit / qualiter cum quidam presbyter eum [illegible] [illegible] ipsum vulnerare ex causa [illegible] [illegible], et dictus Michael fuisset vulneratus a dicto presbytero cum ense [illegible] sibi medietatem [illegible] manus / dictus Michael vulneravit ipsum presbyterum cum ense suo in facie cum effusione sanguinis, et dum idem presbyter fugeret a dicto Michaele supervenit quidam [illegible] [illegible], qui viso dicto Michaele vulnerato insecutus fuit dictum presbyterum et eum vulneravit / ex quo vulnere decessit / et licet ipse [illegible] [illegible] et fuit dictus [illegible] sub Talia [illegible] R. D. episcopus Tergestinus sub [illegible] [illegible] denegavit sibi absolutionem pluries requisitus: Quare petijt humiliter absolvi ut possit esse particeps indulgentie [illegible] [illegible] Rmi D.D. Patriarche. Nos vero attentis premissis / eundem Michaelem absolvimus in forma ecclesie consueta / iniuncta sibi penitentia salutari pro modo culpe / auctoritate nobis a prelibato Rmo D.D. Car. et Patriarcha attributa. Datum ut s.

Nomina Confessorum siue auditorum confessionum deputatorum tempore celebrationis Prime Misse R^mi. D. D. Dominici Grimani Car. et patriarche Aquileien, In S. Augustini ecclesia, die prima Nobr. M. cccc LXXXX VIII°.

Frater Dominicus Romanus or. mi.
Frater Sebastianus [illegible] or. mi.
Frater [illegible] de maximus or. heremitarum
Frater Joannes de Velmusen or. S. benedicti.
Frater Joannes de Terdone
Frater Joannes Theutonicus or. pre.
Frater Gerardus theutonicus or. pre.
Frater Jeronimus de [illegible] or. [illegible]
Frater Nicolaus de Cattharo capell. in [illegible]
Frater [illegible] [illegible]
Frater Ludouicus de Clemona or. mi.
Frater Joannes Brixien
Frater Matheus parentinus or. mi.
Frater Georgius de Ciuitate [illegible] or. pre.
Frater Nicolaus de [illegible] or. mi.
Frater Georgius de montebutrio

m[a]g[iste]r Ieronim[us] de sarlo or[dinis] mi[norum].
frater vit[us] ... castro ... (monito[r]) ... o. ... mo[rtu]us
frater philippus ... mo[rtu]us ... ist[ius]
frater Georgius ... mo[rtu]us ... ist[ius]
frater Cedele de Kranburgo
frater Joannes de Berna
frater Matthia[s] de ... ergolso or[dinis] mi[norum].
frater Antonius de ... or[dinis] mi[norum].
frater Joannes Baptista venet[us] ... utriusque.
frater Jacobus de venetijs ... venet[us]
frater Nicolaus de ...
D. ... Civit[atis] ... or[dinis] pre[dicatorum].
frater Joannes ... de ... or[dinis] mi[norum]
frater Tomasinus de Civit[ate] aust[ria]
m[a]g[iste]r ... Maria de ... or[dinis] ...
m[a]g[iste]r ... de ... or[dinis] ...
R[everendus] Eugenius de rodigio monast[erii] ...
frater Laurentius de S. M. de monte Civitatem
frater Bernardus de padua or[dinis] mi[norum].
m[a]g[iste]r Leonardus de ... or[dinis] mi[norum]

Fr. Joannes de Utino or. pred.
Pbr. Michael a Cremona capell. iuratus
Fr. Joannes Baptista a Padua or. Heremit.
Fr. Augustinus de Parma or. Heremit.
Fr. Nicolaus de Ungaria or. pred.
Fr. Valterius or. pred.
Pbr. Maximus Cantor In Civit. Aust.
Pbr. Andreas Masera vicarius In Cimoreto.

Pro Dnico Lampa-
cino

Franciscus etc. : Sp. D. Capitaneo siue vicecapitº Astantib et Iu-
dicio S. viti / Sal in dno et mis huiui firmiter obedire mandat-.
ut ex his scr cancell uri constat Dnic Lamparini filii Io. fort
de Prodolono et Bapta filius dicti Drici appellauerunt a quada con-
demnatoria sniia Frattionis Mercatati lata con eos : sup qua volen-
tes ind Instantiam nob factis iustitia ministrare ; Ideo tenore pre-
sentium quos p quemcunq mentu minime volumus puniri : Cytam
requirim et monem vos si vra pntibus interee / Quat die
decta ab hora pnti computanda / si iuridica fuit -/ om aut pma
iuridica immediate sequent / coram nob in ciuit aust legitimo
compeat hora cauat / Ad videndum in iure sup libello appellaº
Et successiue pro singulis alijs dieb et horis iuridicis ad procedendu
et procedi videndu in causa ad oms et singlos act necros et opportu-
nos usq ad sntiam diffinitiua inclusiue / debitis terminis interpo-
sitis : Et recipiens iustitiam : Aliquin procedet nob amplius
no citat / nisi ad que de iure et p cedulas affigendas valuis eccle
collte Ciuitatem / in loco publico et patenti / ex d citat facta nuncio
putanti plena dabimus fidem : Inhibentes vob sub penis et censuris
iuris / ex huiui appºnis instantia coram nob indecisa pendente / nihil
i co ulterius innouet / sed innouata sia sigua st post interpositam
appºnem siue infra tepus appellandi i statu pristinum illico reducat
etc. / Mandam tn copia presens appellanti dari sub sigillo
soluta competenti mercede not. Dat Aqt die pª Nobr. 1498.

Visitatio
Variani

IN Christi nomine amen, anno nativitatis Domini millesimo
quadringentesimo nonagesimo nono Indictione secunda
die Dominico septimo mensis aprilis. Rev. pater et Cl.mus
Juris Doctor D. Franc. Mazonus iuris Doctor, Canonicus Raven.
pastoris et dioc. Aquil. vicarius generalis: visitavit ecclesiam
S. Joannis de Varyano, in qua audita missa et exposito verbo dei
et causa sue visitationis hortatus fuit ipsum ven. presbyterum Rub-
tum de Utino vicarium perpetuum ibidem ut si quid esset reforman-
da circa personam suam aut ecclesiam, aut parrochianos eius de
illa dicere vellet: et successive hortatus fuit ipsos parro-
chianos ibidem presentes in dicta ecclesia ut si qua sciant reformanda
circa personam ipsius presbyteri, statum ecclesie et vitam ipsorum
parrochianorum et gubernationem rerum temporalium ipsius ecclesie
et fabrice ea dicere et exponere deberent, cum sit paratus
super omnia providere prout de iure debeat: et deinde dimisit
populum, et monuit veniret ad eum immediate post
prandium:

Iterum visitavit sacramentum Eucharistie, monendo
ipsum ipsum presbyterum ut assidue ipsum sacramentum reno-
varet: ac ipsum et oleum sanctum et chrisma custodiret
nequis ea surripiat et eis abutatur.

Deinde monuit ipsum quod ecclesiam non exponat suppellectilibus,
et aliis ad divinum non necessariis, sed servet in decore et
munditia ut decet, et quod in ea non permittat fieri publicas
et vanas convocationes secularium personarum.

Et si qua sciat reformanda circa statum ipsius ecclesie et personam eius dicat:
qui dixit: quod parrochiani sui satisfaciunt ecclesie quo ad reci-
pienda sacramenta. Et quod parrochiani ville Pasigliani scla-
vanesci habent curam cuiusdam ecclesie sub titulo S. Marci, cuius
omnes oblationes sibi usurpant, et ibi venerant locum
in dicta ecclesia quem dicunt esse sepulchrum S. Marci, quod se-
pulchrum ipsi noluerunt permittere ut ipse presbyter videret
et introspiceret, et oblationes convertunt in certas fabas quas
inter se dividunt et nihil ecclesie, indiget ornamentis ad divina necessariis.

Dicto die post prandiu(m)

Coram ipso D. vicario, comparuerunt quidam electi p(er) comuni dicti loci vacimi, et inter cetera petierunt provideri q(uod) p. Rubt(us) eorum curatus no(n) stet absens a plebe sine licentia, nec curam animarum patiatur; et de eo no(n) habent reclamare co(n)tra eum aliq(ua) alia de causa: p(ro)
Item petierunt q(uod) p. Georgius beneficiatus in Basalgiapenta com(p)ellatur iuxta antiquam consuetudine(m) ad veniendum i(n) die d(omi)nico in palmis ad benedicendum olivas q(uod) ut venire noluerat —

Qui D. vicarius Mandavit in facie eidem p. Rubto, q(uod) ultra sex dies no(n) absit a dicto beneficio sine licentia sua vel alterius superioris sub pena librarum vigintiq(ue) incurrenda quotiens co(n)trafecerit —
Et proviso q(uod) in absentia sua Aliquis idoneus substitutus serviat —

Dicto die

Visa ecclesia et ponte p(er) quem intratur ad ipsam ecclesiam, qui e(st) in loco ubi necesse est ire p(er) circuitu(m) in ipsam ecclesiam, et cum magno scandalo ore(?) iniunxit idem D. vic(arius) ex suo officio q(uod) fiat pons a fronte porte ipsius ecclesie, ubi est locus congruus.
Et cum intimato h(ui)o hominibus dicti loci vacimi nonnulli ex ipsis contradixerunt contumaciter, nullis rationibus legitimis adductis: Precepit p. Rubto ipsis hominibus dicti co(mun)is p(rese)ntibus q(uod) nisi dicti homines infra term(inu)m trium dierum consenserint ordinationi huiusmodi, subtrahat ipsis divina ut sic resipiscant:

Deinde examinatis camerarijs de rebus quas tenet ecclesia, dixerunt q(uod) no(n) sunt aliquas ra(ti)ones scriptas nisi i(n) quibusdam tesseris ligneis:
Monuit eos sub pena exco(mmunicatio)nis q(uod) debeant conficere unu(m) librum in q(uo) describant ra(ti)ones ipsi camerarii ecclesie p(ro)p(ri)um q(uod) pro tempore erit, et reddant ra(ti)onem p(rese)nte p(res)b(yte)ro, decanis co(mmun)i et hominibus:
Et interdixerit omnimodo administrationem, donec ista fecerint —— :

Ulterius cum intellexisset quod in ecclesia S. Leonardi sub dicta plebe
est una fraternitas vocata fraternitas S. Leonardi; admonuit
omnibus Novellum et Dominum Chozi camerarios dicte schole
ut conficiant librum communem in quo scribantur omnes introitus
eiusdem per dictum presbyterum Victorem: Et quia dicti camerarii con-
fessi fuerunt novem ducati in manibus spectantes ad dictam
fraternitatem, monuit eos, ut debeant ipsos investire
in utilitatem ipsius fraternitatis: Et quia suppetunt facultates
ipsius provideant altari de ornamentis necessariis:

Die lune octava aprilis. 1499. Ind. 2a.

Visitatio ecc. S. michaelis de visindono:

R. dus. dominus franciscus vicarius visitavit ecclesiam sancti michaelis de visindono sub dicta plebe variani in qua audita missa et proposito verbo dei et causa sue visitationis, hortatus fuit ven. p. Joannem de cornacagio ibi beneficiatum ut dicat si que sint reformanda circa personam suam aut ecclesiam, aut parochianos eiusdem illa dicere velit. Et successive hortatus fuit ipsos parochianos ibidem presentes in dicta ecclesia ut si qua essent reformanda circa personam ipsius presbiteri statum ecclesie, et vitam ipsorum parochianorum et gubernationem rerum temporalium ipsius ecc. et fabrice, ea dicere et proponere debeant cum sit paratus super omnia providere, prout deus dederit.

Ubi p. Joannes dixit parochianos suos facere debitum etc. circa ecclesiam.

Et versa vice parochiani dicunt quod p. Jo. facit debitum suum in omnibus.

Et quia camerarii ecclesie supportare dicto beneficio non tenent computum coram ipsis etc. mandavit ipsis camerariis ibi presentibus sub pena excommunicationis ut debeant conficere libros computi eiusdem ecclesie, qui scribantur per ipsum presbiterum, et omni anno reddere rationem de ipsis.

Ubi: comparens ipse p. Joannes dixit certa campos nove ut circa in ostinen[?] tiis ville orbe quorum dominus non ignoscitur; et ab aliquibus habitatoribus ipsius ville detinentur: et quia in ipsa villa pro celebratione missarum et administratione sacramentorum nullum emolumentum habet vel leve propterea petiit et supplicavit ut ipse d. vicarius campos ipsos sic vacantes sibi concederet ut alacrius et plenius possit habitatoribus dicte ville in divinis deservire et curam animarum in ea vigilantius ministrare: presentibus ibidem Joanne dominici Hieronimi antonio clerico et Mathiussio michaelis philippi dicentibus comune etc. et dicti campi abque domino et nescitur cuius sint et contentare quod ipse d. vicarius disponat ad libitum suum de eis licet ipsi aliquos eorum laboraverint, quos tamen libere relaxant et de eis nolint amplius se impedire: Qui d. vicarius cui spectat erogatio et dispensatio male ablatorum incertorum, deputavit dictas terras teneri et possideri per presbiteros rectores ecclesie dicte ville et beneficii visindoni, ut et deserviant in divinis et cure animarum, donec sciatur cuius sint: presentibus p. petropaulo de ferris mansionario Rimini et Rollo brancio Jurato curie testibus etc.

sub cura sua

de villa orba

Pro eccl(esi)a de Sambreo:

Franc(iscus) etc. Dilectis nob(is) in X(rist)o Comuni et hominib(us) Sambrj salutem in domino sempiternam: v(ost)ris in hac parte supplicationib(us) inclinati: ut possitis demoliri et destruere duo altaria in eccl(es)ia plebis vestre, et alia duo noua reedificare, dummo(do) n(e)c(essar)ia ad noua fabrica sint parata. Tenore p(rese)ntium bonam licentiam impartimur: Dat(um) in villa Basilicepetre die octaua Aprilis. 1499. sub impressione n(ost)ri annullaris sigilli:.

Dicto die

Visitauit ecc(lesi)iam campestre: S. Marie de villa orba: et dedit licentiam hominibus dicte ville destruendi duo altaria existia in loco urbe dicte eccl(es)ie, et vnum solum i(n) medio p(ro)p(ter) duor(um) fabricandi: illa q(ue) duo ponendi et edificandi a lateribus ipsius eccl(es)ie:

Dicto die

Visitauit p(re)fat(us) D. vicarius ecc(lesi)iam campestrem S. Marci sub cura et parrocchia Varyani, in qua dicebatur esse sepultum Corpus Beati Marci euangeliste, et circumuicini populi vana quadam religione ducebantur credentes ita esse; vnde p(re)batus R(everendus) D. vicarius aperiri fecit vetus sepulchrum i(n) ipsa ecc(lesi)a antiquitus existens, et i(n) eo nullu(m) corpus inventum est, immo nec vestigium aliquod corporis, nisi q(ue)dam frusta ossium:

Die Martis nona aprilis 1499.

Basalgiapera: Prelibatus R. D. vicarius visitavit ecclesiam sancte Marie de Basalgiapenta, et antecantata in ea gratia: ubi mandavit ven. p. Georgio de Drivasto ibidem officianti ut corporale et purificatorium que spurca invenit mundari et munde tenere deberet:

Et dum commune dicti loci doleret quod dictus p. Georgius iuxta antiquam consuetudinem renuebat ire cum cruce et populo utrumque in die beati Bertrandi, ei idem D. vicarius mandavit, ut ire debet prout privatum fuit hucusque dicta die cum cruce et populo, ad festivitatem supradictam:

Et quia dicti homines et commune ac camerarii non tenebant libros et rotulos introituum ecclesie, nec computa etc. faciebant presbitero, eis mandavit, ut conficiant librum in quo omnes introitus et expense conscribantur, et omni anno rationes reddantur presbitero qui pro tempore fuit ibi beneficiatus:

villacriazile Et visitavit ecclesiam S. Justi de villa criazile etc.: ubi coram prefato R. D. vicario: Comparentibus Sebastiano Antonii Juliani, et Joanne Dominici nigmiducij camerariis ipsius ecclesie, ex una, et dicto ven. presbitero Georgio de Drivasto curato ibidem ex altera: ubi dicti camerarii cum gravamine exposuerunt quod contra laudabilem consuetudinem hactenus observata, dictus presbiter Georgius non vult ire ad celebrandum in dicta ecclesia unam missam per singula ebdomada, cum emolumento consueto: videlicet uno personali frumenti per singulo foco in anno propterea petierunt eum compelli ad celebrandum dictas missas: presbiter Georgius dixit quod erat et consueti se affictare per vigilijs, et tamen nolunt: Qui D. vicarius partibus auditis: Declaravit quod ipse p. Georgius vadat ad celebrandum ad dictam ecclesiam iuxta consuetum, pro consueto emolumento Et quod homines sint in eorum libertate fieri faciendi vigilias

et se affictari cum p(res)b(yte)ro pro vigilijs faciendis vel non:
Declaravit et q(uod) dictus . p. vadat ad celebrandu(m) ad dictam
ecclesiam in dieb(us) . S. Justi et . S. Brigide et q(uod) pro uno
quoq(ue) ipor(um) dier(um) quibus ipe . p. celebraverit camerarij
obligati sint dare ip(s)i p(res)b(yte)ro unum marcellu(m): p(rese)ntibus ven(erabili)
. D. p. petropaulo de ferris mansionario Ravennaten(sis), et
ven(erabili) p. Joanni de caravagio beneficiato in vigandono testibus etc:
Quibus quidem camerarijs dictus . D. vicarius mandavit q(uod) in-
fra terminu(m) octo dier(um) debeant conficere unu(m) libru(m) in quo de-
scribantur om(ne)s introitus ecc(lesi)e et expen(se), et omni anno calculet
et computet rones camerarior(um), et i(n) ipis computis semper
interveniat p(res)b(yte)r qui pro tempor(e) erit in ipo beneficio:

Gnespoleti / Et visitavit ecclesiam . S. Martinj de Gnespoleto cu(m) sacramentis
in ea existentib(us): et similit(er) mandavit q(uod) conficiant libros
introituu(m) ecclesiarum, et q(uod) i(n) computis calculandis vocare debea(n)t
eorum p(res)b(yte)rum curatum:

Possessio data Abbatisse S. Nic.

In xpi noie Amē. Anno natiuitatis dnice millio quadrigentesimo nonagesimo nono Ind. secunda Die veō lune vigesima secunda Aprilis: Actum in monasterio S. Nicolai. ord. S. benedicti de Arino: pntibz Ven. D. p. petro paulo de ferreis mansionario Raven. et Ser Hieronymo filio no. viri Ser Bernardi de filiis de Cesenate ambobus testibus: Ibique R. in xpo pr. D. Francis Matonus Iuris doctor Canonicus Raven. patruus et dioc. aplt Vicarius gnalis apprehensa manu dextra Ven. Dne Angelice de Venetijs p eum confirmate Abbatisse dicti monasterij, et duxit eam ad quandam sedem in Camino inferiori existentem quem locum ad hoc idoneum elegit, et ibi ipsam sedere fecit et installauit in hunc modum imponens et Inducens in Corporalem possessionem abbatiatus eiusdem monasterij, quem D. Angelica possessionem ipsam accepit animo et Corpore. Et ad mandatum ipsius R. D. Vicarii Ven. et religiose et dicti monasterij professe dne Sorores Suauis: Gabriela: et Lucretia de Venetijs, Et marina de Cassinis de Vino in manibz eiusdem D. Abatisse flexis genibz obedientiam prestiterunt tanquam ipsam veram Abbatisse. de quibz rogatus fui ego Bertrandus Rudulus Cancell. ut publicum conficerem Instrm.

Bertrandus Rudulus
Cancell. rogat. subs.

xxvij. April. 1499.

Visitatio ecclie de Paderno :—

R. dus D. franc° vicarius visitavit ecc.am S. Andree de paderno Inter cetera mandavit sub pena libr. 50. Jacobo Georgij de paderno camerario fraternitatis q die crastino debeat vtrumque coram eo comparere et ondere computa et ões fraternitatis q congregatur in dicta ecclia —

Declaravit pntibus camerario et alijs pluribus vill. q celebrari faciant missas fraternitatis p ipm pbrum Brandum stra Bary ibi pntem vicarium ibidem, quem primo requirant, et si poterit ipe celebrare debeat, sin minus ipe vicarius alium reperiat: Et q camerarius satisfaciat eidē pbro Brando de duabus missis Jam p eum celebratis, de residuis aut faciat debitū suū et eas celebret infra ebdomodam: Qui camerarius fuit contentus.

Cui pbro Bertrando Idem R. D. vicarius comisit q Interesit computis camerarior ecclie, cum vno socio p eum vocando: Qui Juravit In manibus D. vicarij diligenter omnia facere q absq dolo :—

B. Rundulus Canc. rogat.

28

Maria rai. a tirna de puriliteys

Franciscus etc. Ven. D. Jo. Sicco vicario geordien substituto. sat in domino et nostris obedire mandatis. Ut ex tuis litteris dicti 19 presentis mensis appellavit ad hoc per litteras tribunal nostrum Dominus a tirna de puriliteys nomine marie eius filie a quadam interlocutoria sententia contra eam et in favorem magistri Bravdini brensini dicti loci per quam declarasti eandem mariam uti legitimam uxorem ipsius Bravdini ei adherere debere etc. ut in ea super qua nolumus ulterius ministrare, ideo ad instantiam dicte marie, tenore presentium quas per quemcumque insinuari mittere volumus presenti committimus et mandamus vobis quatenus auctoritate nostra citari et moneri faciatis dictum Bravdinum die x a citatione ei facta computanda si iuridica fuerit sin autem post iuridica immediate sequenti coram nobis vicario legitime compareat hora causarum ad videndum in iure eidem appellati super libello suo appellatorio et successive per singulis aliis diebus et horis iuridicis ad procedendum et procedi videndum in dicta causa ad omnes et singulos actus necessarios et oportunos usque ad sententiam diffinitivam inclusive debitis terminis interpositis et requirere iustitiam alioquin procedetur eo amplius non citato, mittique ad quem dicte litteras et per cedulas affixas valvis ecclesie s. Antonii dicti loci in loco publico et parenti: et de citatione huiusmodi subscribatis: vobisque faciatis ipsi appellati ut eius mandato presentem ex scripturis ad causam pertinentes cum sententia supra modo lata sub sigillo soluta competenti mercede nostri scribenti nobis sub penis et censuris iuris quatinus appellationis causa coram nobis in decisa pendere, nihil in ea ulterius innovetur in immovendum signum post interpositam appellationem instantie vestre ... in contrarium etc. Dat. ... in civitate ... die xxi augusti sub impressione nostri anulari sigilli. 1549.

Pro d. Petro Mar-
ine

Fernanti : Dilecto nob. in X̊ Ven. p. Andree
Gradegoni d. palust. sal. in dno et mox p. obitiz
mandatorum: Ad instantiam Ven. d. Petri Marie ple-
bani cornoni Terror pns quis. p. curcia Iurar
nunc volumus fatari: Precipimus et mandamus
tibi sub pena excois late sntie quam ex nunc prout
ex tunc et e. q. in te ferimus in his scriptis trina
canonica monitione pmissa si fueris inhobediens
quatenus infra terminum dierum sex ad hora pnt gen-
teridos quorum duos p. primo. 2 p. 2 . et 2 . p. 3 .
ultimo et p. empto termino tibi assignamus debeas
eide satisfecisse cu expen. d. pnte debitis in quibus adhuc
in arbitrio ou remansisti es debitor aut secum esse
in concordia debeas et si huiusmodi mandato nro seriosis
gravaris, coram nob. vtimi in ocio termino legit. oppo-
nas hora causas data noticia pti: et recepturus
iustitie. alioquin q. te ut ad exequtiones dce sntie
excois ut iuris erit pcedet.: contrarietis Tua
no obstante: Dat. in civitate a sub
impressione nra annularis sigilli die xxj
augusti 1499

Pro vicario palazoli

Francs etc. Ali dilecti nri Communi et homeni d. La pieve d. Palazolo salutem pro ol-
signor nro Jesu X̊ : Ne ha exposto al pnte el venerando miss. antonio d. onsone
pievan vostro benemerito che habiandovi provisto d. preti et curatij ha pruso
chei no vi piaq. Et p. satisfarvi al tuto azo siate ben serviti ha electo et tolto
el ven. p. piero d. viterbio pnte portador capellan d. la Giesia d. Udene el qual
ha hauta et haveva ha exercitare la cura d. le anime d. qsta Terra d. Udene
et vi ue lo manda: Si che anchora noi ui lo ricomandemo che lo vogliati acceptar
como homo pfecto et sufficiente a tal cura et anchora homo da bene. Et tratarlo
ben et fareli bona compagnia, azo che anchora lui habia rason d. fare el dover, vro.
Ne haveremo apiacer qn intenderemo le nostre lre et comandatio erz
state acceptate et habiano bon effecto. Semo certi che dicto pre piero se porta-
ra ben et fara el dover suo p. che l havemo cognosciuto i li adrieti logi che lui
a stato haversi portato et ruesto laudabilmente: bene valete: ex
Civit. Austr. die xviij augusti augusti 1499.

VISITATIO ECCLIAE CIVITATIS AUSTRIAE

Die · xxi · Aug · 1499 · Ind · 2ª

R.dus Dominus Franciscus Mazonus Juris Doct. cor.
Canonicus Ruten. patriarchatus et dioc. Aquileien.
Vicarius generalis: De mandato ut asseruit speciali
dicto R.mo D. D. Cardinali et patriarcha decrevit
visitare Collegiatam ecclesiam Beatae Mariae Civit.
Aust. Et ita cepit eam visitare: ut si qua essent
reformanda reformaret: Existens in domibus
Abbatiae Rosacien. de Civit. Aust. Et exami-
navit infrascriptos Canonicos pro habenda informatione
super statu et gubernio dictae ecclesiae, et eius Capituli:

·1· Venerandus dominus Leonellus canonicus civitaten. examinatus dixit quod ecclesia civitaten. male gubernatur et e data in predam omnes passim usurpant et occupant bona et iura eius: Non servatur silentium in choro: Nec in divinis: D. Decanus et alii canonici negligunt facere officium suum et corrigere excessus chori qui committuntur in choro / et non servantur consuetudines antique et maxime in faciendis computis et reddendis rationibus per officiales capituli ita quod clerici servientes ecclesie non percipiunt debitum stipendium: Et quod locant quartesia et possessiones capituli et non recipiunt debite fideiussiones et non tractant per capitulum congregatum ex omnibus residentibus tractanda: Item dixit quod fuerunt ordinate plures elemosine panis, vini, fabarum, denariorum et prandiorum, que non fiunt et sic defraudant anime defunctorum illis suffragiis. Et omnia quasi convertuntur in malos usus et proprios quorumdam canonicorum: Interrogatus si ipse frequentat capitulum / credit quod non. Quia in capitulo non tractant tractanda cum iustitia, et quia per diffinita per totum capitulum non exequuntur, sed tres aut quattuor omnia tractant pro libito voluntatis, et quia invicem convitiant ita quod pluries deveniunt ad arma ita quod necesse est inde omnes recedant infectis rebus / et propterea ipse ad capitulum non accedat ut evitet aliquod scandalum: Item dixit quod est necesse ut fiat generale mandatum quod retinentes scripturas capituli, et quod fiat archivum in quo omnes deponantur et serventur cum sint hinc inde distracte et occultentur: Item dixit decanum negligere officium suum, et quod numquam celebravit licet sit obligatus. Item dixit quod prebendationes aliquando fiunt per non deputatos minus iuste: Item dixit quod bona ornatus et bona pauperum non convertuntur in debitos usus sed usurpant aut minus legitime expendunt, et non reddunt rationes per eos qui percipiunt eas, et maxime est exigenda ratio [illegible] quod [illegible] residentia et tamen numquam reddit: Item dixit quod plures non existentes in sacris volunt intercedere diffinitionibus capituli et hoc est cum maximo scandalo unde est providendum quod excludantur: Item dixit in omnibus predictis esse providendum. —

.2. Venerabilis D. Daniel de Cavalcanti Canonicus Civitatensis examinatus.
Et interrogatus quomodo Gubernatur ecclesia circa divina officia dixit quod bene.
Item dixit quod non servatur silentium in choro et in divinis:
Item dixit quod canonici non stant aliquando in locis suis:
Item dixit quod bona mense capitularis male Gubernantur, et expediret quod confirmarent de novo, ne confusio pereunt, et quod fiant et renovent locationes, ne prescribantur per conductores:
Item dixit quod fuit facta certa alienatio D. Jacobo de Montegnaco cum damno ecclesie:
Item dixit quod D. Decanus est negligens in corrigendo excessus clericorum in choro.
Item dixit quod non fiunt computa officialium Capituli, et ideo clerici non sunt [illegible] stipendiorum:
Item dixit quod vendunt quartesia et non recipiunt fideiussiones, cum damno Capituli:
Item dixit quod per capitulum non tractantur tractanda et non congregatur [illegible] modo opera necesse esse quod provideret et fierent [illegible] et ballotationes:
Item dixit quod sunt aliqui canonici qui non dicunt officium ut est D. Petrus [illegible]:
Item dixit quod D. Decanus non celebrat ut est obligatus: et D. Hieronymus de Nordijs scholasticus per alium facit officium suum, et similiter D. Leonellus facit officium cantoris per substitutum:
Item dixit quod aliquando mansionarii substituunt alios sine juramento:
Item dixit quod prebenda [illegible] male Gubernatur et non reddit eo fructum suum et ideo non [illegible]:
Item dixit quod canonici non existentes in sacris volunt interesse diffinitionibus et alijs expeditionibus Capituli:

.3. Venerabilis D. Daniel de puppis Canonicus Civitatensis examinatus et [illegible].
Dixit providendum esse quod negotia Capituli [illegible] tractentur vocatis omnibus qui recipiunt [illegible] ad sonum campanelle et non fiant capitula clandestina [illegible] aliquando factum est vocatis quattuor vel quinque et alijs contemptis [illegible] non et omnia tractentur vocatis omnibus [illegible] vocem [illegible]: et provideatur quod in capitulo canonici [illegible] non dicant [illegible]:
Item quod D. Decanus et alij [illegible] non possint expendere nisi de consensu maioris partis Capituli solemniter congregati, nisi [illegible] statutum [illegible] [illegible] de sol. 4. [illegible] contractum [illegible]:
Item provideatur quod [illegible] non exponantur nisi ad usum

sacristie

sacristie cuius officium semper fit :
It ex pecunie que proveniunt ex bonis immobilibus [illegible] aut
deputate pro emendis bonis stabilibus alii non exponantur :
It provideatur quod renouentur locationes [illegible] [illegible] consimilibus :
It provideat quod non fiant alienationes bonorum ecclesie :
It ex servetur silentium in diuinis et in choro :
It ex provideat non introitus et obuentiones ecclesie [illegible] de
monte non expendantur nisi in ornatu et fabrica ipsius ecclesie
sancte marie :
It ex elemosine debite fiant :
It provideant ex scholasticus erudiat clericos per se uel per idoneum substitutum tam in cantu quam in gramatica : iuxta formam statuti :

.4. Ven. D. Nicolaus de nordijs canonicus ciuitatensis examinatus et inter. :
Dixit quod in choro nunquam seruatur silentium, et id providendum & et similiter
quando fit officium et vigilie mortuorum & canonici stent in suis locis :
It dixit quod officiales sunt desides in reddendis computis cum damno clericorum
It dixit quod aliqui fiunt venditiones non [illegible] [illegible] :
It dixit quod plures [illegible] fiunt sine consensu totius capituli :
It dixit quod elemosine et [illegible] non fiunt et usurpant redditus
It dixit ex curati ciuitatis aliqui [illegible] honeste [illegible] aliqui [illegible] unam
mulierem in ciuitate quam duxerunt de uilla dicti p. Nicolai .
It dixit quod aliqui punctatores [illegible] officium per substitutum : [illegible]
It dixit quod prebende [illegible] et theologie est eadem, et diuiditur hoc modo [illegible].
corpus prebende habet theologus, residentia uero et lucrum residentie totius anni
diuiditur . in predicatore cantore et ornatu sacristie . Et singulo
anno fit computus dicte prebende et residentie et [illegible] [illegible]. De
alijs dixit nescire.

. 5. Venerabilis Dominus Cristoforus de valuasono canonicus ciuitatensis examinatus et interrogatus
Dixit ex non seruatur silentium in diuinis et [illegible] . [illegible].
[illegible] capitulum est negligens in corrigendo .
Dixit quod computa officialium fiunt [illegible] [illegible] [illegible]

It. dixit q. nō tractant Tractanda p. Capitulum dicto nō congregatum:

It. dixit q. nō usurpant introitus elemosinar. et prandiorum sed ab aliquibus annis citra fuerunt conversi i fabrica ecc.e

It. dixit etiam q. plures fit capitulum cum conviciis et clamoribus, q. ideo esset balotandum:

It. dixit q. curati sunt diligentes circa curam animarum, d. lz. (?) sit pbr. Nicolaus d. porta bresana q. hit mulierem suspectam i domo, et pbr. Zacharias d. Galiano: Et q. cura p. Joannis d. rodeghino curatus S. Marie d. Curtis, cum celebrat i distribuendum clerum, quare providendum est q. recipere ab eo:

It. dixit q. sunt aliq. canonici q. nunq. dicunt offm. ut D. Petrus salomus et D. Joannes clarion: quare provideat. Et D. Petrus est obligatus celebrare ad minus in solemnitatibus et tunc nō celebrat sed ipe D. Xforus supplet vices sua:

It. dixit etiam ee aliqn. punctatores exercet offm. p. alio s. p. aliquos dies sine juramento: Dicens et providendum est q. offi- cialis missarum sit sacerdos, q. juvenes nō existentes i sacris et sacerdotes no sunt solicit. i ad illud offm: Similiter de residen- tiis q. eligit i mentibus q. hit visitare et evidere sacramenta ecc.e et examinare curatos, quia alter nō possunt explere offm. suum:

It. d. prebendis pauperum et conatus, dixit q. bñ gubnant:

It. dixit etiam ee q. aliqn. canonici nō existente in sacris volunt interesse diffinitionibus capli:

Item interrogatus dixit nō cognoscere aliud ee corrigendum aut emen- dandum circa clerum aut caplm Civitatem.

Die. xxij. Aug 1499.

Con. Catherina p. michaelem.

R. dominus vicarius mandavit Catherine ale matt. p. michaelis d. Clemona capellani Civitatis nostre coram eo constitute quatenus sub pena excois late, etiam quam et exilii a dioc. aquil. quat. d. cetero nō se conisceat cum dicto p. michaele, nec cū ipso quoquo alloquatur cum notorie p. evidentia facti constiterit sibi jamdudum fuisse et ee in concubina et cum scandalo ppli et cleri no possit cū eo conversari, quas penas excois et exilii voluit eā incurrere ipso facto i et eam in his scripsit tulit: Actum i domibus abbatie rosacen. d. Civitate nostra: ptibus Ser Xforo Tinno. et Grego- rio vignut d. Civitate nostra et c.

.6. (en . D . Artusius de villalta inconic[us] Civitaten[sis] exponit etc. quo ad usurpationes et alienationes bonorum eccl[es]ie . Dixit inter cetera alias factas
fuisse quasdam permutationes cum . D . fran[cis]c[o] de brazoldo in chiasottis et
cum . D . Jacobo de montegnaco in villa de ducolons / in max[imum] damnum et
evidente[m] Jacturam eccl[es]ie . Item dixit q[uod] p[er] p[re]decessorem suum facta fuit q[ui]-
dam permutatio cum . q . D . Conrado cont[ra] quam ipse constituit no[n] in t[er]re
certam et cepit litem cum heredib[us] ip[s]i[us] D . Conradi et reperat cu[m] eo du[m] mult[um]
quam p[ro]sequutus fuisset et invisse copia autentica pauli y. de bonis eccl[es]ie non
alienandis : It[em] dixit q[uod] facta fuit alienatio de loco . S . Conradi cu[m] q[uo]
Petro livuismo i[n] max[imum] damnu[m] eccl[es]ie Civitaten[sis] et Cap[itu]li : quare etc. providen[dum] .
It[em] dixit q[uod] raro servatur silentiu[m] in divinis et in choro :
It[em] dixit q[uod] . D Decanus et scholasticus negligu[n]t aliq[uo]s corrigere excessus clericor[um] in choro .
It[em] dixit q[uod] omnib[us] temporib[us] p[re]teritis no[n] fiunt computa officialiu[m] sed differu[n]t .
et no[n] exigunt ab officialib[us] debitorib[us] superflua q[uae] eis in manib[us] remanet et
no[n] fiunt recompensationes .
It[em] dixit q[uod] sepius eo p[rese]nte Cap[itu]lum fit cum conviciis et no[n] servata dignitate et q[u]ietate .
It[em] dixit q[uod] p[resbiter] Nicolaus curat[us] in porta bressana e[st] diffamat[us] de concubinatu : .
It[em] dixit q[uod] . D Decan[us] no[n] celebrat ut e[st] obligat[us]
It[em] dixit q[uod] deputati ad officiatrones p[er] alios p[re]sbiteros exercer[e] officiu[m] / q[uo]d e[st] mal[um] fieri .
It[em] dixit q[uod] intendit q[uod] p[ro]venda ca[pitu]l[i] no[n] exigit debito mo[do] sed detinent p[ro] certe-
des defunctor[um] et p[er] aliquos viventes i[n] max[imum] detrimentu[m] ca[pitu]li .
It[em] dixit q[uod] optima utilitatis esset ut om[ne]s compellerent ad observatione[m] statutor[um]
in quib[us] de omnib[us] providetur :
It[em] dixit q[uod] est providendum ut unus bonus sacerdos et sufficiens deputetur ,
et deputaretur i[n] . S . Maria de monte loco quidem devotiss[imo] et celeberrimo .
qui no[n] habet parem in p[at]ria . Et h[oc] io q[ui]a q[ui] semp[er] ponuntur ibi p[res]b[ite]ri :
qui intendunt cumulare pecunias et eas augere et no[n] ad devotionem .

P[ro] vicario agelli — Ven[er]a[bi]lis etc. Dilecto nob[is] in X[rist]o p[resbiter] petro de amerusco officianti in agello sal[ute]m in d[omi]no
et n[ost]ror[um] obviu[m] mandator[um] . Ad instantiam clari viri doctoris domini ... de no-
diis vic[arius] generalis ven . D . federici vicarij dicti loci agelli , Tenore p[rese]ntium quas p[ro] quacunq[ue]
Iterato monicio volum[us] p[ro]mitti [et] p[re]cipim[us] et mandamus tibi sub pena excom-
municationis late sententie quam ferimus etc. si fueris inobediens quatenus infra termi-
-nu[m] dierum . 8 . ab hora p[rese]ntium computandor[um] quor[um] etc. tibi assignamus : Debeas
eid[em] satisfecisse cu[m] expen[sis] de duc . xx . i[n] q[ui]b[us] ei ut d[icitu]r tenetur obligatus p[ro] affictu
dicti b[e]n[e]ficij et vicariat[us] anni preteriti finiti de mense nove[m]br[is] elapsi : aut
secum te debeas in concordia : et si de huius mandato recte sensum / fueris
coram nob[is] in cam[er]a n[ost]ra in civit[ate] aust[rie] ubi tunc nos adesse contigerit aliq[ua]
hora certa data notitia p[rese]ntium et recipies Iustitiam : Val[e] etc. : Dat[um]
in Civit[ate] aust[rie] . xxiij . Aug . 1499 .

f. p. Jacobo d Loch

Decretum fuit mandatum ad instantiam p. Jacobi d Loch con. partem et
comunitatem Brixinstaner sub pena ... Lat. ... etc. quod in termino dierum
9 etc. debeat ei satisfecisse tam expen. de quibusdam bonis et frugibus
... ut asserit recepit in plebe S. viti ... sibi debit. : Cu. ... in
forma etc.

15
p. X. papalibus

Mag.ce et cl.me domine etc. recepi hodie in mane litteras M. v. in presentia
... datas cum patentibus litteris R.mi D. D. N. epi ... executoris
... de comissione et mandato S.mi D. N. pp. quibus me requirit ut pu-
blicari faciam dictas litteras R.mi D. Collectoris et executoris: quibus litteris receptis
statim misi Bernardinum Rumdulu Cancellarium officii mei, qui ipsas litteras in
choro ecclesie Civitaten. stante et audiente ibidem ... et mansio-
narii dicte ecclesie ... et publicavit. Deinde eas in valvis ipsius ecclesie
affixit et ... De quibus omnibus sic executis presente M. v. fidem in-
dubiam facio. Que feliciter valeat et cui me ... comendo: Ex Civit.
Aust. die ... aug. 1499. ind. ij. Franc.o Mazon etc. :
E. M. V.
Mag.co et cl.mo D. Dominico Bolano, patrie Foriiulij Locumt. dig.mo
Domino suo precipuo.

Con. clericos civitaten.

Franc. etc. : Clericos coll.te ecclesie Beate Marie Civitaten. exactam ...
volentes, Ideo Tenore presentium quas per quemcumque ... in valvis
sacristie dicte ecc. affigi volumus. Precipimus et mandamus omnibus
et quibuscumque clericis dicte ecc. Tam prebendatis quam non et ... -
bus chorum ipsius quod de cetero debeant frequentare scholas Tam gra-
matice quam etiam ... musice, quousque fuerint competenter edocti et
eruditi: quod si post affixionem huiusmodi ... fuerint negligentes,
Habentes prebendas illis privabunt: Non habentes vero usu chori omnino priva-
buntur perpetuo, sine spe alicuius restitutionis. Dat. etc. ...

p. ipso Civitaten p capella S. M.

Dicto die comparentibus coram prefato D. ... nobis: Ven. D. Hieronymo de Nordis ... capitli
Decano Civitaten. ex una: et nobili ser petro de puppis, ser petro mons alto et m.o
Joanni piero caligario priore fraternitatis S. Trinitatis de Civit. Aust. ex altera:
Ubi dictus D. Decanus dixit quod licet capitulum suum habeat jurisdictionem in omnes eccle-
sias sub plebanatu Civit. Aust. et campestres, nihilominus fraternitas ipsa de facto
et sine aliqua licentia dicti capituli occupavit de facto quandam capellam S. Marie
in monte heremitarum sub parochia Gaglioni. Quare petiit dictam fraternitatem
Juris remediis cogi et compelli ad relaxandum ipsam capellam in potestatem ipsius capituli seu
tam recognoscendam ab ipso capitulo: Ex adverso dicti comparentes pro dicta fraternitate
dixerunt quod cum diu ... diruta dicta capella in qua olim maxima fidelium
devotio viguerat, fraternitas ipsa zelo dei accensa cepit capellam ipsam repa-
re, ita quod cepta reparatione cepta est etiam a Christi fidelibus frequentari et devo-

37

tio renovari. Attamen est parata ipsa fraternitas capellam ipsam a dicto Capitulo recognoscere. Qui D. vicarius partibus auditis declaravit ex dicta fraternitas non posse capellam ipsam retinere nisi ab ipso capitulo eam recognoscat. Presentibus ven. D. p. petropulo de ... mansionario Ravennatensi ... juris doctor. D. ... Com. de Civitate aust. nobile ser Rubeo q. D. Rodulfi de cusano et ser ... q. ser Rodulfi not. de utino testibus.

Pro Luca de Cotmez

[illegible] ... D. ... Archidiacono ... in domino et ... Cum grave ... nobis exposuit Lucas de Cotmez ... et vos ... compulistis et compellitis ad traducendum quandam ... licet eam nunquam ... petijt propterea sibi justitiam per nos ministrari. Quare ... volumus ... committimus et mandamus vobis ... dicti Luce ... coram nobis ... hora ... ad videndum ... et successive ... aliis diebus et horis ... ad procedendum ... interpositis et fiet ius. ... et ... ecclesie ... de utino in loco publico et patenti. Et de citatione facta nobis rescribatis. ... faciatis processum et scripturas ... eidem Luce ... sub sigillo soluta per eum ... competenti mercede ... ut iustitiam ministrare possimus. Inhibentes vobis sub penis et censuris iuris ... nihil in ea ulterius innovetis sed innovata omnia ... Datum in Civit. aust. sub impressione nostri secreti ... die xxvij. Aug. 1529.

P Capitulo Civit. — Vent. etc.: Dilecto nob. in Xo Ven. d. Jacobo hyspano Cur.di Coll.te eccl. bte Marie Civitatis aust., salutem in dno et nre Commissionis diligentiam. Significatum e nob. nup. pro parte et nomine Ven. Capli dicte eccl. q sunt aliqui iniquitatis filij, quos prorsus ignorat, qui hnt, detinent et ~~hnt~~ occupant scripturas et iura ipsius. In eius grave dammu et jacturam: Petitum e pptea sup. inde de aliquo opportuno iur remedio provideri: Quare volentes Indemnitati dicti Ven.di Capli Consule: Tenore ptium: Committimus et Mandamus tibi in virtute s. obie, quatenus qn et quotiens pro parte eiusde Capli eris requisitus, Debeas in dicta eccla festiuis diebus et infra missarum solemnia Gnalem Monitdum nra face et mandatu, q quicumq Tam Laycus q Clericus hr detinet vel occupat inscta, privilegia, libros diffinitionu, statutore, introytuu, officialiu, rotulos, carthas, scripturas, processus et alias quoscumq libros et iura, spectantes et spectantia quoquo ipi Capto, Debeant illos, illas et illa restituere ipi Capto legitime Congregato, ut reponi possint ad caplm et armariu suum, et qui sciunt a quo vel quibus hentur, detineant vel occupentur, debeant sua sup inde scientiam revelar: Infra ter.m dierq xo. ab haru publicatione et man.to facto Computandorq, Sub pena Excois Late sntie, qua Ex nunc put ex tunc et e con ferimus in his scriptis Trina Cano.ca monitione pmissa adversus Inobedientes: Quorumq dierq xo. quinq p pmo, quinq p Secundo et quinq p 3o. ultio et pemptorio ter.o assignabis quemadmodu nos et assignamus: Et si elapso dicto ter.o del ulteriore Executionez facienda eris requisitus, Committimus tibi q alio die festo in dca eccla, du fidelis pplis ad divina audiedu convenerit, oms in pmissis Inobedientes publicar debeas, Et proiectos ad sonu Campane et cu Candelis accensis et ad terra Extinctis Iuxta ritu eccle. consuetum: qua Exequtione facta, Volumus has nras In sacrario dce eccle publice affigi: Dat in Civit. aust Sub impressione nri anularis sigilli, die 27. aug. 1497.

Die . xxvij . Aug . 1499 .

Pro clericis Civit. / Rev. Dominus Franciscus Vicarius prefatus existens in camera / dicti Abbatie vdis . admonuit omnes infrascriptos clericos coram eo personaliter existentes . quatenus parere debeant monitorio contra omnes clericos civitatem facto / et frequentando scholas tam Grammatice quam Cantus sive Musice : videlicet .

Hieronymum Cossarium Joannempaulum : Hieronymum Mathie : Joannem Andree : Bernardinum de Spilimbergo : Joannem Bernardini : Joannem Thomadi : Bernardinum Bartholomei :	Omnes prebendatos.
Joannem Tonduli : Petrumpaulum Pizzarium : Gasparem magistri Bellini . Hieronymum Gregorij Grigutti :	Non prebendatos :

Pro D. Petro M. / Franciscus etc. : Venerabili Domino Petro Marie presbytero ecclesie Civitatensi vicario D. Patriarche et plebano Cormoni / salutem in domino sempiternam / et commissionis nostre dilegentiam . Ut Tedijs et Impensis litigantium parcat, confisi de bonitate Integritate ac sufficientia Tua . Tenore presentium ad beneplacitum nostrum duraturarum Omnes et quascumque causas vertentes inter presbyteros et clericos suppositos dicte plebis Tue cum omnibus et quibuscumque emergentibus dependentibus ab eis annexis et et connexis tibi committimus . Cum facultate dictas partes citandi . earum iura audiendi et admittendi , Interloquendi et diffinitive sententiandi sententiam quoque exequendi : Testes etiam qui fuerint nominati si se gratia odio vel timore subtraxerint a perhibendo testimonium veritati penis et censuris ecclesiasticis cogendi et compellendi . Super quibus omnibus committimus tibi vices nostras . Datum in Civitate Austrie sub Impressione nostri secreti sigilli die xxvij . Aug . 1499 .

Reformationes eccl(esi)e Ciuitaten(sis).

R(everendus) D. Generalis vicarius p(re)fatus examinatis pluribus tam canonicis q(uam) Mansionarijs et alijs eccl(esi)e Ciuitaten(sis) sup(er) statu et regimi(ne) ipsius eccl(esi)e et uita et conuersatione eius cleric(orum), fecit monitiones & ordinationes infra(scrip)tas ad reformatione(m) ipsius eccl(esi)e: Et In primis:

1. Monuit ven(erabilem) D. Hieronymu(m) de Nordijs decanu(m) et canonicos ac singulos cleric(os) dicte eccl(esi)e quatenus in choro dum diuina celebrant(ur) et in eccl(esi)a dum intersunt diuinis vigilijs et offitijs mortuor(um), debeant intende(re) ipsis diuinis et no(n) committere fabulationes aut alia consilia ipsis diuinis offitijs, aut impedire psallentes in eccl(esi)a quoquomodo. Pro cuius ordinationis obseruantia Mandauit generali statuto positum in libro statutor(um) folio xxiii. et R(everen)do D. offo et iuramento punctatoris seu notator(is) defectuu(m) circa diuina off(iti)a commissor(um) sub pena piurij et vinculo iur(amen)ti p(re)stiti de seruandis statutis.

2. Et cum p(er) constitutiones Canonicas ac ultio p(er) (Pau)l(um) II p(ro)x(imum) Pau(lum) fe. re. Pauli pp. II fuerit prohibitum ne fiant alienationes aut p(er)mutationes rer(um) ecclesiar(um) sine ipsi(us) aucte & maxo cum damno ecclesiar(um) vel locationes ultra triennium & consentientes sub poena Capli voluit incurrere penas interdicti ecclesie, singulas vero personas excois et priuationis beneficior(um) quorum bona fuerint alienata & ultra triennium locata ut s(upra). Monuit dictos D. decanu(m) Canonicos & Capitulum ne de cetero faciant contra dictam constitutionem: & siquid hactenus e(st) factu(m) p(er) ipsos aut p(re)decessores eor(um) illud studeant reuocare, & huiusmodi alienata et distracta ad ius et proprietate(m) dicte eccl(esi)e reducere, constituendo syndicos et procuratores ad p(re)dicta qui talia negotia procurent et promoueant, ut euitent penas d(ic)te constitutionis.

3. Et quoniam operarij dignus est mercede sua, & opus mercenarij stare non debeat apud te usq(ue) mane. Monuit dictos D. decanu(m) Canonicos et Capitulu(m), quatenus de cetero cogant et compellant offitiales ipsius Capli et debitores eiusdem ad reddendu(m) rationes suas & satisfaciendum ipsi Caplo debitis temporibus ut singulis possint p(ro) seruitio suo fieri distributiones debite p(ro) mercede ipsorum iux(t)a formam statutor(um) eccl(esi)e, sub pena marchar(um) decem a caplo et offitialibus necnon (debitoribus) auferenda si (contra)fecerint et fabrice dicte eccl(esi)e applicanda:

.4. Quia aliquando fructus quartesior vendunt p Caplm et debent
psonis non ydoneis et nō receptis debitis cautionib, quod cedit postea
in magnu dampnu clericor eccl^e servientiu, qui ipsis debitis nō possūt
conseq mercedem suā, mandavit servari statutū positū in libro
statutor folio . 2° . sub rubrica de fructus venditiū quartesior
vendantur et delibent in Caplo: et sub rubrica de ab incantantib
quartesia heatur cautio, De pena consueta, De materia huiōi loquētia
sub dicta pena privatiōis etc:

.5. Ne privilegia instrumenta et iura ipsius eccl^e perdant et pereant
ex incauta ipsor custodia: Monuit omnes et singulos Canonicos
q alios clericos hntes privilegia instra et iura huiōi, quatenus infra
terminū dier .9. post monitione huiōi facta eis et intimatam,
Debeant illa restituere Caplo dicte eccl^e, et scientes habentes illos,
Denunciare ipi Caplo: sub pena excois late sntie, et quam in his scriptis
con singlos contrafacientes protulit, quorum novē dier Tres
p p°, tres pro secundo et tres p tercio ultio et peremptorio termio ac trina
canonica monitione assignavit: Ut sic privilegia instra et iura
ipius eccl^e conserventur: IN quo et mandavit servari statutum
sub R^a de privilegijs instrumentis et alijs eccl^e iurib conservandis,
et sub R^a de capsa capli folio . Lij° . et alia de huiōi materia disponentia: sub eadem pena privatiōis etc:

.6. Quia ex diuturnitate temporis variantur confinia et limites predior,
Mandavit describi omnes et singlas possessiones ac mansos et fundos
ipius Capli et singlar prebendar unuscuiusq sub suis novis confinibus limitibus et terminis et registrent in uno libro sive quaterno membranae ad perpetuam memoria, et hoc in termino quattuor mensium, sub pena ducator .xxv. irremissibilr a Caplo
auferenda et fabrice eccl^e pfate Civitatem applicanda:

.7. Cum illud dicat factu et ordinatu a caplo quod fuit factu et
ordinatu vocatis ipis de caplo legiti, et ipo caplo legitime congregato
Mandavit ne de cetero fiant capla nisi i loco ad ipm Caplm faciendum
consueto et sono campanell ut moris e pmisso et vocatis singlis de Caplo
de iure et consue vocandis de loco ubi consueverit vocari et expectari: et

hoc seruari voluit, sub pena .xxv. ducatorum inferenda a contrafacientibus et fabrice dicte ecclesie applicanda:

8\. Et ut tollatur materia scandalorum et dissidiorum ac odiorum inter ipsos capitulares, ordinaverunt quod de cetero, in collationibus beneficiorum et electionibus ad officia ac aliis omnibus negotiis in quibus ipsi omnes canonici existentes in capitulo et habentes vocem non fuerint concordes et unanimes dentur suffragia secreta per balottas ut unusquisque possit conscientie sue consulere sub eadem pena .xxv. ducatorum auferendorum a dicto capitulo et aplicanda ut supra et excommunicationis late sententie in singulos contra facientes, quam in his scriptis contra ipsos protulit: Et inquirendus sit si quis huiusmodi nullus committat fraudem aliquam imponendo plures boletas ut dicte sub eadem pena:

9\. Et cum nihil quod magis hominibus debeat quam quod eis ultra voluntas observari et legata ad certum usum nequeant ad alium usum et per ipsum sive sedis apostolice auctoritate converti et deputari mandaverunt de cetero elemosinas et predicta et missas aliaque ordinata per testatores, quorum bona fuerint relicta ipsi capitulo fieri et mandari executioni prout fuerint ordinata et disposita sine aliqua diminutione vel commutatione sub pretextu et alterius pii usus: sub pena perdendi ipsa legata et que aplicentur fabrice dicte ecclesie cum ipso onere:

10\. Et ut punctantes et notantes defectus singulorum fidelius habeant illos defectus notare et conscribere, ordinaverunt punctationes de cetero fieri solum per deputatos per ipsum capitulum qui iuraverint fideliter facere officium suum, et ipsis impeditis per alios per ipsum capitulum ordinatos et deputatos, cum simili iuramento et non aliter et punctationes aliter factas declaraverunt nullas

11\. Et cum iam diu auctoritate apostolica fuerit una ex .L.ta prebendis deputata ad usum ornamentorum ecclesie, ut in libro [illegible] fo. 29. videlicet in libros et paramenta ecclesie, que prebenda tamen nuncupatur sive ornatus: ordinaverunt quod de cetero proventus prebende ipsius in ipsum usum ad quem ordinati fuerunt et non alios convertantur sub pena excommunicationis late sententie in singulos de capitulo contrafacientes: et idem ordinaverunt de prebenda pauperum ut videlicet ad usum ipsorum convertatur et non alium sub eadem pena quam protulit in his scriptis. et fiat erogatio et dispositio proventuum ipsarum prebendarum ut supra, mandans quod omnes habentes reddere rationem de bonis ipsarum prebendarum illos reddant infra unum mensem ipsi capitulo aut aliis ad id deputatis sub eadem pena et successive fiat erogatio et dispensatio per ipsum capitulum ut supra et servetur statutum sub R.ca de iuramento distributorum prebende pauperum

12 Et ne ordinationes faciende in capitulo possint impediri exponeos ordinavit capitulum quod omnes [illegible] interesse ordinationibus et diffinitionibus faciendis per ipsum capitulum nisi qui sit in capitulo excusatus vel absentiam habeat in capitulo sub pena unius marche solidorum [illegible] a quolibet interesse non volente ipsius capituli et applicande fabrice ipsius ecclesie.

.13 Et quia sepe impediuntur aut differuntur misse in ecclesia ipsa ex defectu ministrorum qui deberent ipsas celebrantes Ordinaverunt predictum statutum sub [illegible] positum de certis preter terminis sine pena ad inveniendum presbiteros celebrantes quod est in libro statutorum fo. xxvi. et executores ipsius statuti [illegible] ipsum statutum et sanctum sub pena xx s. [illegible] auferenda ipsi capitulo et applicanda fabrice ecclesie nisi fecerint servari ipsum statutum.

14. Et cum dissolutio vel administratio plurium bonorum communium capituli ad ipsum totum capitulum [illegible] pertineat et non ad alios. Ordinaverunt quod de cetero nullus possit disponere aut aliquid ordinare de bonis capituli aut expensas aliquas facere sive aliquid expendere nisi de voluntate et consensu ipsius capituli [illegible] contravenientes sub pena [illegible] cum quibuscumque consentientibus et [illegible] in ipsum capitulum. Quia subrogari [illegible] natura eius in [illegible] Versa damna et interesse ad que ipsi capitulo tenetur

15 Et quia aliqui contingit bona immobilia ipsius capituli vendi et transferri per eos qui sunt prelati Ordinaverunt de cetero pecunias quod ex ipsis vendendis pervenient et alia quecumque ex bonis immobilibus alienatis ipsius capituli expendi in bona immobilia pro ipso capitulo et non aliter ut bona ipsius capituli que constituerunt ad usus ad que fuerunt destinata et ordinata [illegible] sub pena [illegible] contra [illegible] cum quecumque contravenientem et [illegible] in ipsum capitulum. Quia subrogari [illegible] debet naturam eius in cuius locum subrogatur.

.16 Et quia ecclesia S. marie de monte que est notabile membrum ipsius capituli indiget bonis et helemosinis ibidem factis et faciendis ad ipsius constructionem et augmentum Ordinavit quod de cetero oblationes et elemosine ibidem facte devotione fidelium non convertantur nec expendantur in alios usus quam ad utilitatem fabrice et augmentum ipsius ecclesie et honorem eius nisi aliter ordinaret capitulum ipsum legitime congregatum [illegible] et ecclesia ipsa non fraudetur in aliquo ordinavit oblationes ipsas custodiri per ipsum capitulum sub tribus clavibus quarum unam habeat Castaldus capituli alteram unus ex deputandis per ipsum capitulum [illegible] ipsius capituli et tertiam habeat [illegible] qui ibi residebit per ipso capitulo sub pena [illegible] xx s. auferenda ipso capitulo et applicanda [illegible]

.17 Et [illegible] omnis suspicio male administrandi bona ipsius ecclesie ordinavit quod deputandi de cetero per ipsum capitulum ad [illegible] ipsius ecclesie deputentur non [illegible] [illegible] [illegible] quas non [illegible] fraudaturas ipsum capitulum et idem fiat de mansionariis et aliis clericis deputandis

.18. Et quia ad officiu[m] scholastici spectat erudire cl[er]icos ipsius eccl[esi]e o[mn]is tam in Cantu
q[uam] in gramatica: monuit ip[su]m Cap[itu]l[u]m & Can[oni]cos & ip[su]m scholasticum quat[enus] infra
terminu[m] xv dierum providere debeat cl[er]icis ipsius eccl[esi]e habeant facultate[m] di-
scendi tam in Cantu q[uam] in gramatica iux[ta] Consuetu[dinem] et compellatur cl[er]icos intra-
du[m] scolas: Alias elapso d[ic]to termino et ip[s]is negligentibus et n[on] curantibus provideb[it]
ip[s]e D. Vic[arius] providebit secundu[m] deu[m] & Justicia[m] prout sibi melius videbitur:

.19. Et quia ex antiqua Consuetudine Cap[itu]l[u]m & Can[oni]ci huius eccl[esi]e Consueverit de-
putare archi[presbite]ros sive officiales ipsius Cap[itu]li tam in montibus q[uam] in plano ad exer-
cen[dam] jurisd[icti]o[nem] pro ipso Cap[itu]lo: Monuit ip[su]m Cap[itu]l[u]m et Can[oni]cos quat[enus] de Cetero deputare
debeant ex suo Cap[itu]lo viros graves & discretos et p[er]itos tam in ministran-
dis sp[irit]ualibus q[uam] in alijs p[er]tinentibus et spectantibus eor[um] officio:

.20. Et ut negocia tangentia Cap[itu]l[u]m innotescat ipsi Cap[itu]lo & Can[onic]is in Cap[itu]lo Congre-
gatis et n[on] alijs extraneis: Ordinavit q[uod] de Cetero l[itte]re q[ue] diriguntur ad ip[su]m
Cap[itu]l[u]m n[on] aperiantur nec legantur nisi in ipso Cap[itu]lo sub pena unius march[e]
a Contrafaciente auferenda et applicanda fabrice d[i]c[t]e eccl[esi]e u[nivers]is etc.:

Quas quidem reformationes p[re]fatus D. Vic[arius] ut o[mn]ibus innotescant mandavit
affigi in dicto loco Capitulari:

Die xxvj Aug. 1499. In Civit[ate] Austr[ie]:

Publicatio p[re]d[icta]r[um] reformationu[m]:

In domibus abbatie rosacen[sis]. Cora[m] R[everendo] D. Vic[ario] p[re]fato Cap[itu]lo Congregato
o[mn]ibus infra[scriptis] v[idelicet] R[everendo] D. Hyeronymo de nordijs Decano: D. Petro marie Vic[ario]
D. Pathe: D. Leonello: D. Pari de puppis: D. Leonardo de puppis: D. Fran[cis]co
de puppis: D. Nic[olao] de nordijs: D. Daniele de glemona: D. Xpoforo de Val-
vasono: D. Augustino de Colloreto: D. Artusio: D. Manfredo: D. Laurentio:
D. Bernardino de puppis: D. Joanne Clarutino: D. Baptista d[e] Valvasono: D. Jo.
de Conradis Can[oni]cis: publicate fuerunt p[re]d[ic]te reformationes et Constitutiones
et p[er] ipsos D. Can[oni]cos Recepte: p[rese]ntibus Ven[erabilibus] p[re]sbiteris Marino Camoree, Xpo-
foro d[e] Caballis mansionarijs: Gregorio de Justinopoli: Michaele de gle-
mona Capellanis in eccl[es]ia Civitaten[si]: et S[er] Nicolao de Reuignanis de
Civitate Austr[ie] testibus etc.:

Bernardus Rundulus Canc[ellarius] rogat[us] etc.:

Suprascriptas Constitutiones & Reformationes Ego Bernardus Rundu-
lus Cancellarius affixi in loco Capitulari dicti venerandi
Cap[itu]li Civitaten[sis] scriptas in membrana: p[rese]ntibus Ven[erabili] D[omi]no
Artusio d[e] villalta Canonico & ven. p[resbite]ro philippo d[e] faganea
Mansionario in eccl[es]ia Civitaten[si] testibus: die xxvj
Augusti M° cccc Lxxxxviiij°.

Pro residentia
Mansionarior(um)
Aquilegien(sis)

Franciscus etc. Cum ad n(ost)ram notitiam no(n) sine animi n(ost)ri molestia pervenit
q(uod) in sancta patriarchali eccl(es)ia Aquilegien(si), in qua sunt instituti xxiiij ca
nonici p(re)bendati et xii mansionarij, vix celebretur missa conventualis
diebus dominicis et festivis maiorib(us), et alijs diebus una vix missa
aut due dici possint, ultra alias negligentias q(ue) co(m)mittunt in alijs divinis
horis dicendis. Volentes q(ua)ntum cum deo possumus adversus negligentias et
defectus huiusmodi competentem adhibere medelam: Tenore p(rese)ntium quas p(er) quem
cumq(ue) iuratum nuntium in valvis dicte s. eccl(es)ie affigi volumus, citamus vos
et quoscumq(ue) mansionarios d(i)c(t)e eccl(es)ie absentes, eisq(ue) mandamus sub pena priva
tionis suorum mansionariar(um), quat(enus) infra terminum dierum sex ab hac
affixione computandor(um), quor(um) duos p(ro) primo, duos p(ro) secundo et duos p(ro) tertio
ultimo et peremptorio termino assignamus: debeant p(er)sonalem residentiam
facere et fecisse in d(ic)ta patriarchali eccl(es)ia et divinis interesse iuxta ordinem suar(um)
prebendar(um) et institutionum, vel ostendisse legitimam causam et licentiam sue
absentie. Alias eos elapso d(i)c(t)o ter(mino) et ipsis no(n) parentibus privabimus et
privatos declarabimus dictis suis mansionarijs, et alias p(ro)ut de iure fuerit
in ipsos procedemus, ipsis ulterius no(n) citatis, monitis et requisitis, nisi quat(enus)
de iure fuerit requisitum citandi vel requirendi p(er) cedulas sive edicta affigenda
d(i)c(t)e eccl(es)ie. Dat(um) Aquil(egie) die vj. octobr(is) 1499. Ind(ictione) 2a.

Relatio:
Blasius Vincentinus nuntius iuratus s(u)p(radic)ti Co(mmun)itatis Civit(atis) Aquilegie
retulit mihi cancellario se hodie affixisse suprascriptum mandatum in valvis
eccl(es)ie s. Aquil(egien)sis sum(m)um (?) ut (?) tenorem: p(rese)ntib(us) D. p. Petropaulo de Ferris (?)
mansionario Blaven(?) et Juliano nuntio curie testib(us) etc.

p(ro) D. Jacoba begina
Tercij ordinis
de Roma:

Franciscus etc. Venerandis dominis Hieronymo de Maphis veniori (?) et Thomasio
a Campanea canonicis Roman(is) (?) s(alute)m in domino et n(ost)re co(m)missionis diligentia. Vene
randus iuris doctor D. Georgius Venerio (?) ep(iscop)i Roman(?) vicarius ad instantiam
et requisitionem Benedicti de Canichulis (?) filij et procur(atoris) D. Jacobe de Canichulis (?) de Roma
begine Tercij ordinis s. Franc(isci) p(er) l(itte)ras suas inhibitorias inhibuit Mag(nifi)co D. pot(esta)ti
Rome (?) ne ulteriora executione contra latere q(uod) p(re)fatam D. Jacobam tanq(uam) p(er)sonam gaudente privile
gio ecclesiastico procederet. Verum ad instantiam Mag(nifi)ci D. Bernardi Bildu (?) revocavit et p(ro)cess(um)
ad statum D. potestati remisit. A qua revocatione idem Benedictus Canichulus procurio
no(mi)ne quo s(upra) ad sanctam sedem Aquil(egiensem) appellavit: Et quonia(m) huiusmodi appellationis instantia
quamobrem nos ex locor(um) distantia absq(ue) et mag(n)o tedio et impensa partium quibus
parcere cupimus cognosci no(n) pot(est). Ideo de v(est)ra prudentia sufficientia et integritate
plena in d(omi)no fiduciam obtinentes, Cau(sam) ip(s)am cum suis incidentib(us) emergentibus
annexis et connexis vob(is) audiendam examinandam cognoscendam et iure debito

cum Iustitia terminanda, presentium tenore committimus et plenarie delegamus
Cum potestate et auctoritate subdelegandi, partes citandi earumque Iura audiendi
et admittendi, Interloquendi et diffinitive sententiandi, sententiasque exequendi
Testesque qui fuerint nominati si se gratia odio vel timore subtraxerint ad per-
hibendum testimonium veritati penis et censuris ecclesiasticis cogendi et compellendi
Et cetera omnia et singula faciendi ministrandi et exequendi que ad expeditio-
nem cause necessaria fuerint et opportuna, Super quibus omnibus vobis vel alte-
ri vestrum committimus plenarie vices nostras: Datum Aquile sub impres-
sione rotundi sigilli pontificatus nostri, die xxj. octobris .1499.

Con clericos Aquile: Franciscus etc. Spectabili viro domino Hanni de Tizoribus Ravennati Civitatis Aquile pote-
stati: Salutem in domino: Volentes providere scandalis que occurrunt et occurrere
possent propterea quod in hac Civitate Aquile propter nimiam abstractiam per clericos committuntur
tenore presentium Committimus vobis quatenus ante noctem quoscumque clericos inve-
nibitis de nocte vel cum armis Indecenter deprehensos capere et Carceratos
positis: dummodo statim nobis significetis, ut legitime in eis et providere
possimus: Datum ut supra:

Die Jovis . xix . Decembris . 1499 . Ind. secda .

Pro clericis Civitaten:

IN Civitate aus — & in domibus Abbatie Rosarien : Coram R. pre et cl. mo iuris Doctor. D. Franc.o Mazono Canonico Ravennaten. Patriarcatus et dioc. Aquilegien vicario gnali Capitulariter congregati Venerabili pres. D. Leonellus de Boneli . D. Dominus Petrus marie vicarius patri. D. Daniel de puppis . D. Damie de Sevarijs . D. Nicolaus de nordijs . D. Daniel de Glemona . D. Manfredus . D. Laurentius . D. octavianus de Nicolettis . D. Joannes de Contardis , omnes canonici Civitaten in sacris constituti Totum Capitulum Collegiate ecc.e Civitaten reputantes cum plures esse non possent : Ubi cum conquereretur q. D. octavianus q. fuerat Camerarius eiusdem Capli sub ptextu certarum decimarum exactarum p. D. Thesaurarium Sancti Marci de prio quarterij figanee : quas asserebat pervenire debere ad manus suas et hoc p decimis plurium clericorum Civitaten debitorum decimis Domini ut ibi docuit bolettinis . Dictarum solutarum Non prendebat facere et calculare computa sua & hoc in dannum et iactura plurium residentium R. D. vicarius : de consensu et voluntate nunc ibidem congregatorum Declaravit et terminavit q. ipe. D. octavianus Debeat sub pena luci calculare suas rones infra terminum dierum decem post festa epyphanie : Et q. omnes clerici qui ratione dictarum Decimarum solutarum , ut q. de pluri et ultra lucru sutum remanserint Debitores eidem . D. octaviano Debeant et sub pena luci et q. ulterius no admittantur ad lucru infra terminum terium dierum satisfecisse ipi. D. octaviano de omni eo quod eidem fuerint obligati : Armanis Deputatis ad calculandu . vz. D. Decano sive vicedecano et alijs p Capitulu deputatis Q. in spatio et termino . Dd. dierum post dictu festum epiphanie sub pena excois Late sentie quam ex nunc prout ex tunc in his scripto tulit terna canonica monitione pmissa adversus inobedientes , et quorum . Dd. dierum quinq. p pmo quinq. pro secundo , et quinq. pro tertio ultimo et pemptorio termino assignavit , Debeant ordine successivo , ipius . D. octaviani , et omnium alior. offalium . vz . D . Petri marie . D . Hieroni de puppis

et . D. p̄bri antonij floris r̄ones calculare ac concludere: Mandās quoq officialibus / abulte, sub dicta pena eoteris late sentie eteo q calculat r̄onib; debeant punctare omnes debitores ipius dn̄i octaviani quousq eidem satisfecerint ut fuint forum in bona concordia: p̄ntibus . D. Joanni d' masseijs et . D. Joanni punctaroni Cantoribus et mansionarijs Civitaten̄ testibus uocatis et rogat etc:

Dicto die ubis:

P' confirmatione T. Terrar Capli:

Prelibatus R. D. vicarius, ut constitutio sua facta sub die ·ccdcj· aug· currentis anni sexta in ordine R. D. V. 3. possessiones et mansus Corporis Capituli et prebendar confinentur et executioni mandetur; hortatus fuit eosdem Dnos Capitulares ut eligant et deputent aliquos ex canonicis suis, qui se conferant ad confinandum dictas Terras et mansus: Qui Domini Capitulares ibidem elegerunt ven^les Dnos Petrum Marie et . D. Actussium d' villalta Canonicos ibidem p̄ntes, et in defectum alterius ipor ven . D. Danielem d' Glemona et canonicu Civitaten̄ absentem, ad confinandum ut̄s, et p̄ncipue ex portas burgi pont et S. petri: Qui ibidem manualtis scripturis iuraverint ad sacra dei evangelia iuste et fideliter omnia facere -:

Dicto die ubis:

Q fiat inventarium sacristie Civitaten̄

Nunc p̄libatus R. D. mandavit dicto Ven^do Caplo ubis congregato ut Q infra terminum octo dierum post epyphaniam debeant facere inventarium bonorum mobilium Ecclie Coll^te. eccl et sacristie per Cancellarium Capituli: ———

Pro D. vicario Agelli:

Franciscus etc. : Universis et singulis presentes inspecturis salutem / et notum sit quod hodie coram nobis comparens ven. dns Angelus Pidulinus Canonicus Civitaten. pro ven. D. Federici de Federicis vicarius plebis Agelli cum querimonia exposuit quod ser Petrus conductor dicti vicariatus sit debitor de residuis et de affictu omnis anni proxime preteriti, & fuit pluries requisitus satisfacere minime curat. Quare institit sibi in aliquo iuris remedio provideri attento et quod plura mandata habuit et eis parere neglexit: Nos attentis premissis et eius iuste requisitioni annuentes tenore presentium Mandamus D. Castaldioni sive vicegastaldioni Agelli, & ipso remittentibus cuicunque alteri officiali etiam irrequisito Domino Potestate Aquileie quatenus ad omnem requisitionem eiusdem D. Angeli debeant sequestrare bona quecunque dicti p. Petri et ea vendere pro satisfactione ducatorum [illegible] omnis anni et summe contente in uno chirographo eiusdem ser Petri pro residuis ac et expen. et hoc absque contradictione : Dat. in Civit. Aust. die xxj. Decembris 1499.

Pro p. Simone Fornacerij.

Franciscus etc. : Universis et singulis presentibus presentes inspecturis salutem in domino sempiternam : Universitati vestre fidem facimus, quod ser Simon Fornacerij de Civit. Aust. Capellanus Sancti Spiritus de dicta civitate, ex eo quod celebravit in ecclesia ville Fremani super uno solo mantile benedicto duplicato cooperto ex lateribus altari aliis mantilibus non benedictis, nullam propterea censuram aut excommunicationem incurrit : Nec aliquis alius qui ei in his [illegible] consensit aut particeps : Quare mandamus presbytero Mathio [illegible] in premeriacco [?] Fremano, ac et R.do Capitulo et eius Archidiacono quatenus de cetero dictum dominum ipsum p. Simonem non molestent : et dictus p. Mathias revocet omnem et quamcunque excommunicationem contra eum per eum iter fulminatam : [illegible] etc. : Dat. ut s.:

Pro blasio vincent° offitiali aquil.

Die . xiii.a Januarij . M° D°. Ind. Tercia

In Palatio Aquilegie, presentibus Sp. D. Nani de Tizonibus de Ravena potestate dicte Civitatis, et Ex. Marco vitali de pirano dicte cancell.° In ipsa civitate testibus etc. Ibique coram R.x pre et D. Hermo° ...zono vicario patriarchatus generali, Comparuit Blasius vincentinus ...munis iurat. aquileie et petijt humiliter se absolvi ab excommunicatione quam incurrerit ex violenta manuum iniectione in venerabilem D. p. Antonium Cotignum mansionarium Aquileien. Qui D. vicarius Dixit velle eum absolvere hac tamen conditione quod opprimum habebit mo-dum petet ordinem apostolicum sive legatum etc. et quod inveniet parere man-datis etc. qui dixit velle omnia facere, et ita ad declaratione prefati R. D. vicarij manu tactis scripturis iuravit ad sacra dei evangelia. Deinde prefatus D. vicarius ipsum Blasium coram eo flexis genibus con-stitutum et humiliter petentem absolvit in forma etc. consueta cum predicta conditione imposita sibi pro modo culpe penitentia salutari Cui quidem Blasio mandavit quod amplius manus violentas iniiciat in aliquem presbiterum aut clericum et quod debeat stare cum con-demnatione ... emenda pro iniuria illata dicto D. Antonio. et ita facere promisit et velle etc.

Bernardus Rum. cancell. ...

Die . xiiij.a Jan. 1500 . Ind. Tercia .

Procuratio D. presbiteri Antonij Cotigni.

Aquilegie in strata publica prope palatium presentibus Sp. D. Nanio potestate, et Ex. Iopeno pisano cancell. dicte Civitatis testibus . Ibique Ven. D. Antonius Cotignus mansionarius Aquil. omni meliori modo etc. fecit suum procuratorem etc. Simonem de Susanis diaconum Utinen. absentem etc. presentem Spati... et expresse ad petendum a Ven. D. Octaviano de ...colaris Can.co Civitaten. Uncias tres argenti uel ... sibi dictis dati diu solli-citaret arte aurifici ad laborandum etc. suum quemcumque ... dicta ... deffendendum etc. et generaliter omnia faciendum etc. ad plenum etc. Promittens etc. sub obligatione etc.

Die . xxix . Jan . M . cccc . Ind. tertia

Contra pbrem Nardinum stella mansionarium Civitat.

Cum esset facta conscientia R. D. franc. Mazono vicario patriarchali quatenus ipse pbr Leonardus tenebat domi et tenuit per aliquos annos quandam mulierem de incontinentia suspectam nomine Luciam de Venzono: Prefatus D. vicarius eundem pbrem Leonardum coram eo citare in domibus abbatie Rosacien de Civitate aust. evocari fecit et examinavit eum si verum erat quod ultra aliam eius ancillam senem ex qua habuerat plures filias gradientes sup terra, tenuerat et tenebat dictam Luciam feminam suspectam de incontinentia, cum qua pluries et ad libitum voluntatis carnalem copulam habuerat. Et hoc contra canonicas sanctiones et generale edictum R.mi D. D. Car. et Pathe Aquileien. et in scandalum plurimorum: Qui p. Leonardus confessus est et non negavit tenuisse per duos annos dictam Luciam in domo sua pro honestis servitijs et ut gubernet eum et bona sua. Qui D. vicarius mandavit eidem p. Nardino ut ipsam Luciam cras de mane adducat ad conspectum suum quia intendit ea videre an sit suspecta et ipse etiam cum ea veniat:

Die . xxx . Jan . 1500 .

Compts.

Comparuit supradictus pbr Leonardus constitutus et dixit quatenus dicta Lucia aufugit de domo sua et nescit quo iverit: Quo audito et intellecta latitatione quodammodo ipsius mulieris monuit ipsum p. Leonardum sub pena excois late sentie et privationis beneficiorum suorum quos in his scripts. sentiam ipsum protulit quatenus de cetero non debeat recipere dictam mulierem in domum suam ad cohabitandum secum aut cum ipsa se carnaliter commiscere: presentibus ven. D. Artussio canonico et ven. D. pbro Philippo mansionario Civitaten. testibus etc.

Et ita in scripts. pronunciavit:

Pro ecc.a s. Andree de portugruario :

R.de p.r nobis hon. salute : Recepimus l(itte)ras R. p. v.
quibus nobis significavit scandalum quod occurrit in ecc.a s. Andree
de portug. dioc. nostre Concordien. ex percussione facta p(er) fr. Bnardinum
delegatum in p(er)sonam cuiusdam Troculi famuli fr. Dionisij
fr(atr)is eiusdem fr. Bnardini, viso processu ex quo apparet ipm Bnardinum p-
cussisse dictum Troculum in ecc.a ipa cum capulo gladij quem tenebat
in manibus, ex qua p(er)cussione certe gutte sanguinis emanarunt
et in terram ceciderunt, p. v. existimat pp hoc ecclesiam reconcilian-
dam, nihilominus articulum istum et eius decisionem nobis remittit
Consideravimus, Et quod sancta sunt coinquinari non possunt
de . q. ult.a c. ult.o Et reconciliatur ecc.a non ex eo q(uod) indigeat re-
conciliatione eo q(uod) sit polluta, sed ut videntes ea lavari q(uod) non debent
cogitent q(uan)tum oporteat ipsos liberari p emundatione sive lavatione
qui deliquerunt. Et sic polluta intelligitur ecc.a non re ipa, sed quo
ad opinionem hominum: Et iura volunt ecclesiam reconciliandam dum
tractat, non ex quocumque sanguine ibi facto, sed ex homicidio ut
ex vulnere cum sanguinis effusione, q(uod) sanguinis effusio dici non potest
ex modicis guttis sanguinis de quibus in processu. Consideratto loco unde
exierunt, ex quo facile prodit sanguis et ex levi qualis p(er)cussione
ut voluit Jo. An. in c. unico de conse. ecc. vel altaris, li. vj.
et abb. et alij scribentes in c. proposuisti eo. ti. et no. in c. in illorum
de sen. exco. et ex quo dicatur effusio ex qua sit reconcilianda ecc.a
e arbitraria: Consideratto etiam q(uod) dictus Bnardinus dictum Troculum no-
luit vulnerare in ecc.a graviter, sed volebat ipsum de ecc.a expellere
et sic non apparet ipsum sic fuisse irreverentia ad ecc.am et no-
luisse ipsam violare: arbitramur et iudicamus Ecc.am ipam ppea non
pollutam neq reconciliatione indigere, licet sit puniendus sit qui-
[illegible] qui ausus fuit verberare proximum in ecc.a cui debetur immunitas
ab omnibus, in qua non debent committi rixe, aut videntie aliquid in-
ferri: Et ista est opinio mea ut in dubijs iudicium amplectamur mitio-
rem ptem, ex quo in veritate ecc.a re ipa nunquam posse polluta intelligi.
Bene valeat p. v. Cui nos offerimus: Ex Civit. Aust. xxx.
Jan. 1500.

[illegible] ecc.

R.do p.ri et utriusq iuris doctori . D. Nicolao Chierogatto, Canon.co
et vicario Concordien : nobis hon.

Dicto die . xxx . Jan . 1500 .

Pro Rev. D. Epo Caprulano . — R. D. Franciscus Vicarius etc. In domibus Abbatie rosacen. de Civit. Aust., Concessit licentiam Rev. in Xpo patri D. P. Karlo Epo Caprulano Intranti in Civit. Aust. ut possit accedere et mittere pro honestis negotiis suis ad Monasterium Sancte Marie de Civitate etc.

Pro Ser Petro de Cormono : — Franciscus etc. : Dilecto nobis in Christo nobili Ser Petro q. nobilis Ser Iohannisblasij de Cormono salutem in domino sempiternam : Comparens et veniens ad presentiam nostram hodie Venerandus D. Petrus Marie plebanus Cormoni exposuit quod sis infirmus et adeo valitudinarius ut nequeas ire ad ecclesiam ad audiendum divina. Cupiens propterea pro Tua devotione in domibus tuis in castro Cormoni de nostra licentia celebrari facere pro te, quo supplicavit ut tibi licentiam ipsam concedere de speciali gratia dignaremur : Nos Tuis in hac parte supplicationibus inclinati quod per integrum biennium ad libitum Tuum in domibus Tuis in castro predicto Cormoni in loco attamen condecenti super ara portatili per quemcunque sacerdotem, de voluntate tamen plebani, celebrari possis et valeas Attenta dicta Tua valitudine — Tenore presentium Concedimus facultatem et bonam licentiam Impartimur . Datum in civitate Austrie sub impressione nostri annullaris sigilli die ultima Jan. M . D . Indictione Tertia .

Contra Iudeos Civitatis:

Die Ultima Jan. 1500.

In domibus Abbatie Rosacensis de Civitate Austrie Vicarius cum R.do
patri d. Franc.o Vic.o suo facta fuisset conscientia quod contra Iuris disposi
tionem macellatores seu carnifices Civitatis austrie ad voluntatem et
complacentiam Iudeorum ibi habitantium carnes animalium Iugulatorum et
interfectorum per ipsos Iudeos Iuxta eorum ritum sint aliquo deletti aut segno ven
debant christianis. volens super hec diligenter Informare recepit infrascriptos
testes quibus detulit Iuramentum et examinavit ut infra.

Pasqualinus de cualis carnifex examinatus medio Iuramento dixit quod verum est quod alia
dia Una vendidit Moysi Iudeo et Ulterius non se Impedivit Dicens tamen ve
rum quod audivit a ser Benedicto de Zracho quando lo de zapono de s. Stephano In
terim lamaverat unum bovem dicto Iudeo et recepit per Iudeum quartas anterio
ribus quartas posteriores deinde vendidit christianis. Qui bos erat Interfe
ctus Iuxta ritum Iudeorum.

Michael Jovis examinatus ut supra, dixit quod numquam vendidit a quinquennio citra car
nes Iudeis. Verum est quod audivit a ser Benedicto de Zracho, quando lo de zapo
no de s. Stephano Gayani lamaverat unum bovem dicto Moysi. et recepit per
Iudeum quartas anterioribus quartas posteriores deinde vendidit christianis. Qui bos
erat Interfectus Iuxta ritum Iudeorum.

Joannes Ramponi examinatus dixit quod Iudei nolunt emere de carnibus occisis per
eos Et quod anno preterito consules sibi mandaverunt quod deberet dictis Iudeis vendere
carnes, et tunc ipsi Iudei more eorum occidebant castratos. et recipiebant quar
tas anteriores et posteriores ipse carnifex vendebat christianis. et de anno
presenti sibi fecit de uno bove.

Qua Information et examinatione recepta prefatus R.do D. Vicarius man
davit supradictis et pitilino de cualis ibi coram eo presentibus sub pena excommunicationis
et librarum quinquaginta solidorum quotiens contrafecerint Incurrenda et ab
eis irremissibiliter auferenda et fabrice ecclesie Collegiate Civitatensis applicanda.
quod de cetero non debeant aliquo quesito colore vendere aut in macello suo
vendi permittere carnes mactatas per Iudeos Iuxta ritum suum, neque servire Iudeis
in excoriando dictas carnes et laniando, cum ipsi Iudei exercent carnes ta
norum, et ipsis vere dedignent ne videantur ipsis Inferiores: Ordinavitque

simile monitorium sicut ceteris maceratoribus Ciuit. Aust. presentibus
ven. D. petro Aurie plebano cononici et sp. Iuris Doctore Dno
hermandno clarisino de Ciuit. Aust. testibus etc.

Dicto die

Pro D. Leonello et aliis eius fratribus.

Prelibatus R. D. franc. Vicarius existens ubi supra in domibus abbatie
rosatien de Ciuit. Aust.: visa expositione pro ducatis octuaginta
legatis per bo. me. D. Alexandrum de Leonellis Canonicum Ciuit.
Capitulo Ciuitaten pro emendis stariis frumenti octo. Quorum medie
tas cedat uni capellano reliqua uero Capitulo eiusdem etc. pro anniuersa
rio eiusdem, non possunt enim sexstaria octo frumenti redditus e
mi nisi cum pacto de retrouendendo, sic quod legatum non potest adimpleri in
forma specifica ne reddatur caducum et impediatur ea volun
tas pia. Dispensauit quod Capitulum ipsum emere possit cum dicto pacto
et ut melius poterit et quantum poterit pro dictis octuaginta ducatis.
Et hoc omni meliori modo etc.: presentibus ven. D. Daniel puppo
D. Daniele de Glemona et D. Petro Aurie testibus etc.

Die quartadecima ~~februarii~~ marcii. 1500.

pro D. bap.ta di Valusono.

In Ciuitate Aust. in domibus Abbatie Rosatien. Ibique R. D. Vic.
prelibatus medio iur.to examinauit Ven. D. Xforum di Valuso
no Canonicum Ciuitaten et plebanum flambri super predicto duorum quorum
dam venditione per Ven. D. Baptam di Valusono et Canonicum Ciuitaten
Ven. p. Agapito de S. Secundo Vic. flambri: qui D. Xforus
manu tactis scripturis iurauit ad sacra dei euangelia non
recordari de predicto dictorum quorum licet fuit presens, et se retorre te
tate ad chyrographum dicti presbiteri Agapiti factum vidi. D. Bapte pro
predicto vinore quorum et Pritib sp. Nico. d. P iuris di Ciuit.
Aust. et G. Leonardo d. s. Rodulphi ~~etc.~~ et di Venio etc. etc.

. h. Rinaldini not. sss

p. D. Danieli di Glemona.

Franciscus etc. Dilecto nob in Xpo Ven. p. Petro di Sibinico Vic° in Nimis
salutem in dño et nrorum obediem mandatorum. Ad instantiam Ven. D. Danielis Canonici
di Glemona Canonici Ciuitaten ac plebani Tarcenti, Tenore presentium, quas
pro quocumque iurato nuncio volumus presentari, Percipimus et Mandamus
tibi Sub pena excommunicationis late sententie, quam ex nunc prout ex tunc et e contra in te fe-
rimus in his scriptis Trina Canonica monitione premissa et tuis Inobediens
culpis in terminum dierum sex ab hac presentatione computandorum, quorum duos
pro primo, duos pro 2°, et duos pro 3° ultimo et peremptorio termino tibi assignamus
Debeas eidem Sanitatem cum expensis de ducatis uno, in quo ei (ut asserit)
legitime obligaris pro fideiussione pro ... presbitero ad magistrum petrum ... de
Tarcento, ut dicitur constat Chirographo tuo, aut secum esse in bona con-
cordia. Et si de huiusmodi mandato nostro senseris grauari Coram nobis Vimj
legitime Compareas, data nobis prius. Et fiet Jus Alioquin contra te ad aggrauationem
dicte sententie excommunicationis, ut iuris erit procedemus contumacia tua non obstante. Datum
In Ciuitate Austrie die .xiiij. Martij .1500.

p. Idibus.

Franciscus etc. Dilecto nob in Xpo Ven. p. Peregrino alias Vic° in Tar-
cento salutem in dño et nrorum obediem mandatorum. Ad Instantiam Ven. D.
Danielis de Glemona Canonici Ciuitatensis et Plebani Tarcenti, Tenore presentium
quas pro quocumque Iurato nuncio volumus presentari, Percipimus et
Mandamus tibi, Sub pena Excommunicationis late sententie, quam ex nunc prout ex tunc
et e contra in te ferimus in his scriptis, Trina Canonica monitione premissa ob
tuis Inobediens, culpis infra terminum dierum sex ab hac presentatione Compu-
tandorum, quorum duos pro primo, duos pro 2° et duos pro 3° ultimo et peremptorio termino
tibi assignamus, Debeas ei Sanitatem cum expensis de residuo precii
quartesij plebis Tarcenti alias tibi venditi, in quo ei ut asserit, obliga-
ris: aut secum esse in bona Concordia: Et si de huiusmodi mandato nostro sen-
seris grauari. Coram nobis Vimj in dño termino legitime Compareas her-
care, data nobis prius. Et fiet ius: Aliogn contra te ad aggrauationem
dicte sententie excommunicationis, ut iuris erit, procedemus Contumacia tua non obstante.
Datum ut supra.

57

p. d. Bap.ta di Val.no

Die Veneris Tertia Aplis .1500. Indict. 3.

Coram p.fato Ex. D. Fran.co Vic. gn.li Patriarche in edibus Abbatie Rosarien de Ciuitate aust. p tribunali sedente Comparuit Ven. D. Bap.ta de Val.no Can.co Ciuitaten ex una: et Ven.bis d.nis Nico. de pordijs et Daniele de rubeis Capitulo et Com.ti Ciuitaten deputatis ad h. (ut asseruerunt) noie et p Ven.do Cap.lo eorum Ciuitaten ex altera ptibus: Ubi auditis et intellectis ptium Juribus et pensatis pensandis, ac considerantis considerandis p.nomi.nibus ptibus ipsis et instantibus p eius declaratione. Christi no. In.uocato Declarauit q p.fatum Ven.dum Capitulum obligatum fuit et tenedatur dare et cu effectu exhibere eidem D. Bap.te staria xxviij. frum.ti singulis ex creditor p Capella in qua d.tus fuit insti.tutus Vigore Test. q. D. Nico. de Spatarinis vz. de duobus starijs ex hereditate q. Thiusij de brazano et de duobus pisi. sup quadaz domo sita in Utino. anno quolibz Incipiendo de anno 1483 usq. 1495. Inclusiue: Itz declarauit q sup d.ttra ominiu usq cu dimidio Vini petiti p ipm D. Baptistaz ab anno q fuit creatus Mansionarius ipi D. Bap.te ageo debeat 3 offi.tiales dicti Ven.di Capli: Itz declarauit q quo ad meliora.ta petita p ipm D. Bap.tam facta in domibus dicte Capelle per Ven. D. Leonellum de Leonellis ipi D. Bap.te Imposuit silentium: Cui declarationi p.fati D. Nico. et D. Daniel dixerunt no consentire et protestari de appellatione. Ptibus Sp. Iur. doctore D. Hermanno de Clariciniis et S. Nico. d. ruiny de Ciuitate aust.

Bertrandus Rundulus Canc. ss.

Pro D. vicario in Reyffiniz

Franciscus etc.: Ven. D. Herasmo Walpurger vicario deputato in plebe S. Stephani in Reyffinitz salutem in Domino sempiternam. Saluti animarum ... et tue in hac parte supplicationi ... durante triennio tue deputationis ad dictam plebem omnes et quoscumque parrochianos predicte plebis ab omnibus casibus episcopalibus ... et ... absolvere possis et valeas, imposita pro modo culpe penitentia salutari, Tenore presentium tibi licentiam concedimus et facultatem dimodum impartimur: Datum ... Tertia aprilis 1500 ...

Die Mercurij octaua aprilis 1500. Indictione Tertia:

Pro Joanne Claudo de Marchiotto de S. Daniele

In sancto Daniele in edibus ser Joannis pithiani de dicto loco: presentibus sp. D. Gradenico Gastaldione S. Daniel. Ven. D. p. Petropaulo de Ferris mansionario R.mi ... et Juliano brixien. nuncio jurato curie patriarchalis etc. Ibique coram prefato R.mo D. Francisco vicario generali pro tribunali sedente etc. Comparuit Joannes Claudius Marchiotti de dicto loco in termino citationis facte exerceri ser Federico de Marquardis not. dicti loci, ut docuit de citatione ... Julianus nuncius, et instituit pronunciari desertam appellationem alias interpositam per ipsum a sententia lata ex consilio sp. D. Odorici Merlatti die x. maij 1497. ut de ipsa ibidem fidem fecit ser Andreas pithianus not. de S. Daniele, contra ipsum ser Federicum ... procuratorio nomine Magdalene Joannis Minighiotti de S. Daniele: Qui R.mus D. vicarius visa dicta sententia et attento quod iam sunt lapsa fatalia, Pronunciavit appellationem ipsam desertam cum expensis ... commisit ... D. Gastaldioni, et mandavit ei ibidem presenti ... expensis et sententiam primam mittat executioni: Qui ser Federicus protestatus fuit de appellando:

... cum expensis

F. R. Canc. ss

Pro Mathia et Bartho.ª de Rago cotea: dispen.

In Christi nomine amen, anno nativitatis eiusdem MCCCCC millesimoquingentesimo indictione tertia, die nona mensis aprilis. Coram R.do patre et cl.mo iuris Doctore D. franc.o Mazono canonico Ravenn. patriarchatus et dioc. Aquil. pro R.mo D. D. patriarcha in spiritualibus et temporalibus vicario generali, in edibus Sr. Joannis de Pitiniano D. S. Danielis existente, comparuerunt Mathias filius Joannis de Bartho de Ragonia laicus et Bartholomea filia michaelis nonelli mulier coniuges dicte dioc. et produxerunt literas gratie pergameno sigillo consueto ad cordulam filii nobis munitas Dat. Rome apud S. Petrum. XVI. Kl. aprilis pont. D. Alexandri pp. VI. anno octavo, quibus in effectu petitur cum ipsis coniugibus dispensari posse et sic committitur, quod non obstante quarto consanguinitatis gradu inter eos existente in eorum contractu matrimonio licite valeant remanere etc. ut in ipsis literis latius continetur: Qui R. D. vicarius literas ipsas ea qua decuit reverentia acceptavit et volens iuxta instantiam sibi factam ad earum executionem procedere receptis primo aliquibus fidedignis testibus super verificatione contentorum in eisdem literis, et constito narrata in ipsis esse vera quod ipsa Bartho.ª licet sit coror in nomine, est cum dicto Mathia in quarto et non propinquiori gradu consanguinitatis et quod ipsa Bartho.ª propterea non fuit aliquo rapta, ipsos coniuges ex eo quod clandestine contraxerat, quam indigerunt, ab excommunicatione quam incurrissent absolvit iniuncta pro modo culpe penitentia salutari: Deinde cum ipsis coniugibus quod impedimento consanguinitatis huiusmodi non obstante in eorum sic contracto matrimonio licite valeant remanere iure dispensavit, prolem susceptam si qua sit et suscipiendam exinde legitimam decernendo: hoc et omni meliori modo quo de iure potuit et debuit: Datum et actum ut supra, presentibus testibus supra.

B. Rinaldus canc.

Dicto die .ix. Aprilis .1500. [illegible]

P[ro] pbris Sancti Danielis

Coram p[re]fato R. D. Vicario vbis, Comparuerunt ven[erabiles] Domini Petrus d[e] Catharo et Bapta d[e] [illegible] vicarii plebis .S. Danielis no[m]i[n]e p[ro]prio et aliorum capellanorum et p[res]b[yter]orum b[e]n[e]ficiatorum In d[ict]o loco .S. Danielis, et cum querimonia exposuerunt iniuste grauari ad exbursandum certam q[uan]titatem pecuniarum Co[mmun]itati dicti loci pro subsidio [illegible] et [illegible] ad se deffendendum co[n]tra Impetu[m] Turcorum, pro eo q[uod] no[n] Intendunt grauari a[b] [illegible] laicorum, Tamen [illegible] [illegible] tam ecclesiasticis p[er]sonis q[uam] laicis [illegible] sponte subuenire [illegible] posse suum, et mutuare ipsi Co[mmun]itati id quod ipsis est notatu[m] et signatum, Ita tamen q[uod] cessante necessitate ipsis p[er] co[mmun]itatem restituatur et vlterius In futurum non grauentur: Qui R. D. Vicarius audita dicta querimonia [illegible] omnem sequestrationem factam p[er] laicos In manibus camerariorum d[e] Introitibus ipsorum p[res]b[yter]orum, & Declarauit q[uod] cessante necessitate Co[mmun]itas ip[s]a teneatur restituere ipsis p[res]b[yte]ris pecunias p[er] ipsos exbursatas: p[rese]ntibus S[er] Simone [illegible], S[er] Antonio .D. [illegible] et S[er] Jacobopetro [illegible] In .S. Daniele testibus etc.

Dicto die

Pro S[er] [illegible] d[e] Asquinis:

Coram vbis: Comparuit S[er] [illegible] d[e] Asquinis, et Instetit sibi assignari alium mensem ad p[ro]sequendu[m] app[ellatio]nem suam Interpositam a s[enten]tia lata [contra] eum et In fauorem vxoris et heredu[m] quondam Simonis hospitis d[e] .S. Daniel, q[ui]a accepit ap[osto]los In termino, et adhuc no[n] potuit h[abe]re rescriptum: Qui R. D. Vicarius assignauit tide[m] S[er] [illegible] alium mense[m] ad p[ro]sequendum dictam eius app[ellatio]nem: p[rese]ntibus S[er] Georgio d[e] [illegible] et S[er] [illegible] ne [illegible] d[e] .S. Daniele testibus etc.

[illegible] Rundulus not.

p. ( )

Procurem mri Jacobi antonij de S. Danielo

Dicto die

[H]is: pntibus Sr Joanni Daniel d Anbaldis et Dominico Nadi suie sapient testibus etc : Ibiq mgr Jacobus antonius taligarius d S. Daniel, omnique meliori modo etc In omnibus causis quas hz et ult hitum e cum quibuscumq personis coram tribunali curie patrialis, et specialr cum Sr Danielo Cistorino fecit constituit et solemniter ordinavit, suum verum et legitimum procuratorem Sp. iuris Doctorem. D. Franciscum Tolmetanum [illegible] absentem tanquam presentem etc Ad agendum petendum etc substituendum etc et generaliter omnia et singula faciendum q necessaria fuerint et oppertuna et q merita cause exigunt et requirunt etc ad plenum. Promittens etc sub obligatione etc : [illegible] B. Rundulus Cancell. ss.

Dicto die

Pro Sr Joanne petro Turba

Cum R. D. Franciscus Urinius heri declarasset q Sr Joannespetrus Turba posset redimere catheram existentem in manibus Sp. viri. D. Gradenici careta Castaldionis S. Danielis p suma libr vigintitrium et sol sex p debito p. Georgij, d pecuniis legati sibi p. Georgio facti p. q. Sr Joannem Turba aium suum, ut d dicta declaratione constat manu Sr Andree petrini not, Comparuit coram eodem. D. vicario Sr Leonardus filius et assertus procurator eiusdem Sr Joannispetri et dixit contentari exbursare dictas pecunias et redimere dictam catheram d dicta suma legati, sine tamen preiudicio sue appellationis interposite a sententia lata contra eu et i favore dicti p. Georgij, quo ad exbursatione dicti legati, et sic fuit protestatus : pntibus Sr Joannepetrino d S. Daniel, et Sr [illegible] feleti d Civit [illegible] testibus etc :

B. Rundulus not. ss.

Pro helisabet simonis hospit.

Coram vobis : Comparuit Dona helisabet relicta q. simonis hospitis de S. Daniele cum Ser Joanne daniel de Thibaldis de ditto loco advocato suo, et dixit intellexisse, quod sua Dominatio prorogaverat terminum Ser Brando Acquini de Utino ad prosequendum eius appellationem interpositam a sententia lata contra eum occasione domus sue, et quia magnum patitur interesse, ideo protestata fuit de omni damno et interesse attento quod potuit dominum ipsam affittare pro quinque ducatis in anno : Qui Rx. D. Vic. dictam protestationem admisit Justitiam de Jure, et declaravit quod constante sententia, pro tempore quo sit de facto tenuit dictam domum ipse Ser Brandus solvere debeat duc. quinque in ratione anni : presente ipso Ser Brando et aliud non dicente, presentibus q. D. Gerardino Castaldione S. Daniel, Ser Joanne pittiano, et Ser Joanne venerij de S. Daniel testibus etc. :

Pro p. Michael de S. Daniele :

FRANCISCUS etc. : Dilecto nobis in christo ven. presbytero Michaeli filio Leonardi Martini simeonis de S. Daniel nostre aquileien. dioc. salutem in domino sempiternam : ut in christi militia cui ascriptus es perseverare et decentius vivere valeas, supplicationibus tuis benigne inclinati, visis tamen prius litteris ordinum tuorum, quibus constat te esse rite ad sacros ordines et ad presbyteratum ordinatus : et tuam primam missam in sancto Daniel unde es oriundus et deinde in tota aquileien. dioc. predicta missas et alia divina officia celebrare, et sacramenta ecclesiastica ministrare, quotiens pro tua et aliorum christifidelium devotione noveris expedire, cum licentia ministrorum rectorum ecclesiarum et non alio quovis modo, Monasterijs monialium dumtaxat exceptis, in quibus sine nostra speciali licentia nullatenus exercebis, possis et valeas, harum serie tibi licentiam concedimus et facultatem omnimodam impertimur : In cuius rei fidem etc. : Datum in S. Daniel etc. :

P f

Dicto die

20 Dnico q. mgri Leo^di Sapient^s

Coram p[re]fato R. D. franc^o vicario vbis comparuit Dominicus q. mgri Leonardi sapient^s d. S. Daniele Et querelanter exposuit Qualr Antonius Leonardi Iurloni d. d[ic]to loco eum graviter vulneravit in faciem sub logia noua ipius loci et intra confinia platee, et nihil impune vivat in S. Daniele nec alio modo retinetur p[ro] iniuria dannis et interee suis, supplicavit ut ipe R. D. vicarius sibi iustitiam ministret ex quo Civitas nullam sibi iustitiam facit aut diligentiam adhibet p[ro] eius interee et iniuria. Qui R. D. vicarius ex officio suo commisit sp. D. Gradenico Castaldioni dicti loci ibidem p[rese]nti quat eunde Antonium retineat et carceret et carceratu retineat quousq fideiussrit d. dannis expen et interee ac iniuria eiusdem Dnici. p[rese]ntibus nobile Sr Thoma d. Castro S. Danielis et mgro Antonio fabro d. dicto loco testib[us] etc.

Villae In Longdorff licentia reedificandi etc.

Franciscus etc.: dilectis nobis in Christo vicinis ville longdorff plebis Aquilegiensis diocesis salutem in domino sempiternam: nuper nobis supplicatione monstrastis quod cum filialis capella s. Dyonisii sita in dicta villa vestra ... a subiecta ecclesie s. Jacobi vallis rosarum ac monasterio osiacensi pleno iure incorporatis, a[n]t[e] ... ignis voragine et Turcorum incursiones nuper devastata nec dum ... reedificata, et vos devotione accensi, ac cultus divinus ac devotionis illic confluentium minuatur, ... locus ipse pius et devotus, fundit[us] evertere et in meliori forma et modo de novo aliam reedificare ac construere in loco eodem deliberaveritis, sed tamen sine nostra speciali licentia facere formidatis: propterea nobis humiliter petiistis ut super his vobis benigne annuamus: Nos vero super hoc fidedigno testimonio informati et vestris supplicationibus inclinati, ut praedictam ruinosam capellam s. Dionisii funditus evellere et aliam novam in eodem loco reedificare plenissime valeatis, tenore presentium auctoritate ordinaria qua fungimur licentiam concedimus et facultatem omnimodam impartimur. Datum Aquileie die xiiii. aprilis 1500

Pro christano de puechach

Franciscus etc.: dilecto nobis in Christo ven. p. d. martino vicario plebis s. michaelis vallis gille, salutem in domino et nostrorum obedire mandatorum: cum gravamine nuper nobis exposuit christanus de puechach quod cum matrimonium contraxit cum catherina filia mauricii ander, ne... auctorizante d. Bulgango gueytmaier divinorum cooperatore parochie ecclesie ... ulaten de mandato d. Archidiaconi feria 3. ante festum Purificationis de anno d. Mcccclxxxxvii ut docuit scriptum manu eiusdem d. Vbulgangi, et nihilominus tu eos molestas et denegas eis sacra eucharistia. Petiit propterea de opportuno eis remedio subveniri: Nos vero eius supplicationi annuentes tenore presentium, quas per quemcumque Christifidelem volumus insinuari, precipimus et mandamus tibi sub pena excommunicationis late sententie quam exinunc prout extunc et e,

In te fecimus in his scriptis trina canonica monitione premis-
sa si fueris inobediens cogatis decetero non debeas dictos chris-
tianum et catherinam iugales amplius molestare sed eos permit-
tere cum ceteris christifidelibus ad diuina et sacra ecclesiastica
ipsaque sacra ecclesiastica eis prestare, nec si intendis eos accusare
quod non sint in matrimonio legitimo propter illud contraxerint in gradu pro-
hibito accusas per tuas uel alios, interim aut non molestas ut sup
quousque fuerit aliud per nos declaratum. Dat. Aquileia die xv
aprilis 1500 Indict. 3.

Pro cantiano de sag commissio

franc. etc. R. pre. D. Joanni Abbati monasterij s. Georgij in
arnoltstain salutem in Dno et mandatis commissionis diligentiam ac con-
questus est nobis nuper cantzianus de sag quod licet nunquam consenserit
in luciam mulierem, nec unquam secum matrimonium contraxerit sponte,
nihilominus compellitur per D. simonem plebanum ad s. canzianum et
castelanum, siue presbyterum ibidem ad ei matrimonialiter cohaerendum
et ipsam traducendam: petijt propterea de opportuno remedio sibi prouide-
ri iuris. quare tenore presentium committimus nobis, quatenus uocatis
uocandis & auditis iuribus partium, si nobis constiterit quod ipse Can-
cianus non consenserit in ipsam Luciam, aut matrimonium secum
contraxerit non permittatis ipsum cancianum ab aliquo molestari, imo
primo penis et censuris ecclesiasticis compellatis eundem D. simonem
Plebanum, et alios quoscumque ad admittendum in parte et ad sibi prestand.
sacra ecclesiastica: si uero constiterit legitimum matrimonium esse
inter ipos cancianum et Luciam, uel quod inter ipse cancianus sponte
consenserit, cogatis eum censuris ecclesiasticis ad eam traducen-
dam & maritalia seruitia prestand.: super quibus omnibus committimus
nobis plenarie uices nostras: Dat. datum sub impressione rotun-
di sigilli plibat. R. D. D. Car. et Patriae Aquil. Dat.
Die xv. aprilis 1500.

licentia celebrandi et ministrandi pro p. Ioanni Barba.

Dilecto nobis in christo ven. p. Ioanni Barba sal. in dno sempiternam. Intelleximus nuper per litteras ad nos datas parte et nomine sollicitati R.mi D. D. Car. et patriarche per ven. D. magistrum Georgium de Stefanis veneti ordinis predicatorum rectorem beneficii ... Ideo ... cure et regimini dicti beneficii ... ut omnia legitime peragantur. Tuisque in hac parte supplicationibus inclinati, Curam dicti beneficii Tibi committentes, pro omni ... celebrandi et missas ... exercendi et sacramenta ecclesiastica ministrandi cum consensu tamen rectoris ecclesie et non alio quovis modo, monasteriis monialium dumtaxat exceptis, in quibus omnino ... licentia nullatenus operetur. Tenore presentium licentiam tibi concedimus et facultatem ... impartimur: presentibus ad nostrum et successorum nostrorum beneplacitum valituris. Dat. Aquileie. ... Aprilis . 1500 . Ind. Tertia.

Pro paulo, et Margarita de pistowiez

... Dilecto nobis in xpo Ven. Viro pbro Andree rectori ecclesie Parrochialis de Cumino, Sal. in dno. et nostris huiusmodi firmiter obedire mandatis. Vidimus litteras quas scribitis circa negotium Pauli et Margarite de pistowiez et licet dictus Paulus non debuisset Contrahere matrimonium cum dicta Margarita nisi Certificatus esset de prime Uxoris sue obitu de morte. Quia tamen verisimile est ex diuturnitate temporis eam esse mortuam, si Continue tenuit ipsam Margaritam ut uxorem a tempore abductionis propriae uxoris circa et ei adhesit ut uxori eundem Paulum et ipsam Margaritam ulterius non molestetis. Sed permittatis eos simul Cohabitare nisi forte prima uxor mortua esset, Contraxerunt legitimi matrimonii dissoluti de facto et eos relinquatis in scientia sua prout et alias fuit scriptum ... sunt anni ... proponenda ... Quantum vero attinet ad Vasulam et Lauventum nihil possumus diffinire per nos non cognito de causa, et minime auditis partibus Et ideo eos relinquatis eorum Conscientie, Cum nemo sit Qui eorum matrimonium accuset vel denunciet legittime. Bene Valete. Ex Civitate Aq. die xv. Aprilis 1500.

Pro Ursula de Vorto-
nina sub plebe de
Camignach Commissio:

Franciscus etc. Dilecto nobis in Christo [illegible] d. Andree plebano Camign[illegible]
Salutem in domino et nostre Commissionis diligentiam. Conquesta nuper nobis fuit
Ursula vidua de Vortonina sub plebe de Camignach, quatenus ad pre-
sens molestatur et inquietatur a suo plebano et ei denegantur Sacramenta et officia
eo quod dicitur ipsam Contraxisse matrimonium cum quodam Bartholomeo
Smole [illegible] minime verum sit: Petens super hoc sibi superinde de opportuno
iuris remedio provideri: Nos volentes petentibus Iustitiam ministrare et
de premissis certam scientiam non habentes: Tenore presentium Committimus tibi
quatenus vocatis vocandis, et auditis hinc inde partibus quod Canonicum fue-
rit decernas: Testes quoque qui fuerint nominati si se odio amore vel
timore subtraxerint ad perhibendum testimonium veritati penis et cen-
suris ecclesiasticis Compellas: Super quibus Committimus tibi plenarie vices
nostras. Mandamus et Tenore presentium plebano de Camignach quatenus
eandem Ursulam admittat ad divina officia et Sacramenta ecclesi-
astica quousque per fuerit sententiatum vel a te vel nobis fuerit in
mandatis: In quorum fidem etc. Datum Aquileie die. xvj. Aprilis 1500

Pro magistro Casparino
murator.

R[illegible] etc. Dilecto nobis in Christo presbitero Vinco vicario in plebe Romanj
salutem in domino et nostrorum obtemperare mandatorum. Ad instantiam Casparini mu-
ratoris de Vall Lugani presentium Commitentis habitantis in Gradischa, salutem
Tenore presentium quos per quoscumque [illegible] volumus presentari:
Precipimus et mandamus tibi sub excommunicationis pena, quatenus infra spatium
[illegible] dierum a die presentationis computandorum: Debeas
etiam satisfecisse [illegible] expensis de [illegible] in quibus ei [illegible]
obligaris pro fabricatione domus tue [illegible] in Gradischa, aut secum
esse in bona concordia. Et si de huiusmodi mandato nostro senseris te gravari
Coram nobis [illegible] in dicto termino legitime comparere [illegible]
data notitia parti: Et fiet iustitia. Alioquin contra te ut [illegible]
erit procedemus contumacia tua non obstante. Datum Aquileie [illegible]

Pro parrochianis de Tarcento:

Franciscus etc. dilectis nobis in Christo Parochianis Plebis Tarcenti salutem in Domino sempiternam. Cum Ven. D. Daniel de Olemona plebanus vester iuxta vestram querimoniam de presbytero et [illegible] schlauono non providerit et ab hoc cura animarum non [illegible] paciatur, volentes opportune providere et iustis vestris supplicationibus annuere, Tenore presentium licenciam concedimus providendi de uno presbytero qui sciat linguam schlauanam per nos nihilominus examinando cum provisione & salario condecenti sumptibus D. plebani et quartesii eius per nos Taxandi: Datum Aquileie die XVI aprilis 1500:

Pro [illegible] [illegible] [illegible]

Franciscus etc. Dilecto nobis in Christo presbytero Michaeli Hos de Vipacho [illegible] D. Petri plebani ad S. Stephanum in Villa [illegible] [illegible] et [illegible] huiusmodi firmiter obedire mandatis. Conquestus est nuper nobis Ven. [illegible] [illegible] Secundus ordinis [illegible], quod licet eum [illegible] pro Capellano ad certum tempus, tu tamen [illegible] tempus sibi non satisfacto de mercede sua cum affectu [illegible] iniuriis [illegible]. Super quo petiit sibi de opportuno iuris remedio provideri: Nos vero volentes [illegible] iustitiam ministrare: Ideo Tenore presentium, quas per [illegible] [illegible] volumus [illegible]: Ad instantiam dicti D. Secundi: [illegible] et mandamus tibi Sub pena excommunicationis late sententie, quam ex nunc [illegible] si [illegible] [illegible]: quatenus [illegible] Terminum dierum XV ab harum presentatione [illegible] [illegible] Computandorum quorum X pro primo, quinque pro secundo, et quinque pro Tertio ultimo et peremptorio Termino tibi assignamus, Debeas eidem satisfecisse in [illegible] de sua mercede sua, et cum eo concordari super iniuriis, aut [illegible] in bona Concordia: Et si de huiusmodi mandato nostro [illegible] te gravari Coram nobis Utini [illegible] dicto Termino [illegible] Compareas hora [illegible] data noticia [illegible] tui [illegible] [illegible] allaturus: Et recipies iustitiam: Alioquin contra te ad [illegible] dicte sententie [illegible], et [illegible] [illegible] iustum fuerit procedemus Contumacia tua non obstante. Et te amplius non Citato nisi ad [illegible]. et per Cedulas affixas Valuis [illegible] S. Antonii de Utino [illegible] loco publico et patenti. Datum ut supra:

Comissio p. Bnardo
Bgon. en. ltr pleb.
sacri.

trant etc. R. dls. Fabr. D. pposito S. Simonis et Jude & Dno
Abbati S. Justine de padua & Vadue comorantibus. Sal. in dno et nre
comissionis diligentiam ut ex ltris loco apostolorum venerent dat.
constat. Appellatum fuit ad hanc S. sedem pastoralem a quod pro
parte et noie fr. Bnardi q. Martini de Bgamo Intr plebi, sacri
aquadam sntia lata in eum et in fauorem egregij U. Doctoris D.
Bartho cliei filij D. Jonannis de fim eius Bgomen. De et sup recta
permutatione etc. p R. x. prem artium et directorem doctorem sa-
crae theologie mgrum D. Leonardu Contareno R.mi D. epi paduani
vicarium qualem p quam in effectu Absoluit dictu D. Bartholomeu
a petition predicti Bnardi, victum victori in expen legitimus con-
demnando etc. Et qm ob locorum distantia comode cam ipam
audire non possumus, Cupientes tedijs laboribus et expen partium
quantum possumus parcere De probitate sufficientia et integritate vra
plenarie confisi, Cam ipam vob. vel alteri vrum audien cognoscenda
et fine debito terminanda duximus comittendam. et pnt. sntium
tenor comittimus, Cum dob. et Incidentijs emergentib. annexis
et conexis, Cum facultate etiamte fincen, partes citandi, earum
Jura audien et admitten interloquendi et diffinitiue sntiandi
sntiata q exequendi, Testes et q fuunt nominati vi ob gra odio
vel timore subtraxerint ad perhiben testimonium veritati censuris
ecclesiasticis cogendi et compellendi. Et cetera omnia faciendi que
ad expeditionem huius cause necia fuunt et opportuna sup
quibus vob. vel alteri vrum comittim vices nra. Dat. Agl
die xxvij. Aprilis. M.° L.° Ind. Tertia.

70

Dispensatio pro Joanni dorothee de Tulmino:

Die veneris xviij Aprilis 1500 Ind. Tercia:

Coram prefato R. domino franc. vicario, Aquil. in edibus olim habitationis Ven. D. Thomei de pulcinico Canonici Aquilegien. existente: Comparuit Joannes filius Dorothee scholaris de Tulmino Aquil. dioc. Et presentavit sue paternitati litteras sacre penitentiarie apostolice Dat. Rome Apud sanctum petrum sub sigillo offitij ipsius penitentiarie. xiij. non. Martij. pont. D. alexandri pp. vj anno octavo: Quibus committitur R.mo D. D. patri vel eius vicario in spiritualibus dispensatio cum ipso Joanne super defectu natalium, quem patitur de soluto genitus et soluta: Et supplicavit ut ipse R. D. vicarius ad executionem earundem litterarum iuxta earum tenorem procedere dignaretur: Qui R. D. vicarius litteras ipsas reverentia qua decet recepit, Et attenta expositione sibi facta ut iustam et consonam rationi, receptis nonnullis testibus fidedignis et diligenter examinatis, consideratis et diligenter circumstantijs universis que circa ydoneitatem persone dicti Joannis erant attendende: Et quia clare et evidenter sibi constitit eundem Joannem fore vite laudabilis et conversationis honeste, et non esse paterne incontinentie imitatorem, aliaque sibi merita suffragari ad gratiam dispensationis premissam obtinendam: Cum eodem Joanne quod huiusmodi defectu natalium quem patitur de soluto genitus et soluta, Et aliis in dictis litteris contentis non obstantibus, Ad omnes possit et sacros et presbiteratus ordines promoveri et beneficium ecclesiasticum etiam si curam habeat animarum obtinere dicte sacre penitentiarie apostolice sibi in hac parte commissa iuxta earundem litterarum vim formam seriem et tenorem mihi dispensavit: presentibus Simon de Ausinis diacono et Gabriel lucatello de Utino testibus etc.

Pro D. Marino amore.

Franc. etc. Dilectis nobis in christo ven. ubi preo capellanis
coll.te ecc. Bte Marie Civitatis aust. salutem in dno et [illegible]
obviam man. Cum his dieb. elapsis Ven. pbr Marinus Camer
et Mansionarius Civitatis fuit electus in offitio ut et possitur
fide usione offitij sui et Nobis asser. [illegible] absq. offitio
[illegible] in exigendo fructus ipius offi. Et qr se tolli vi-
[illegible] dampnu no modicu posse sibi evenire, petijt p[illegible] sibi de
opportuno iur remedio providere: Quare ad eiusdem p. Marini offitio
distantia, ut equalitas servari posset & pro ipm p. Marinu fructus
et proventus equaliter dividi, Tenore presentium quas in Sacristia dic.
ecc. affigi volumus Inhibemus omnibus vobis et unicuiq. vrm
in solidum, Sub pena excois lat. sent. qua ex nunc prout ex nunc
et e contra in vos et quemlibet vrm ferimus in his scriptis Trina Cano.
monitione premissa si inobedientes [illegible] deberetis [illegible]
mittere in exigendo aliquos fructus ad dictum offm spectantibus absq.
Consensu et Voluntate eiusdem pbri Marini. Alioquin contra
Inobedientes ut iur erit procedimus. Dat. in Civitate
aust. Sub impressione Sigilli nri anullaris. Die xvij Iu-
nii 1500. Ind. tertia.

[Left margin, beside line 11:] pro nuncio iurat

Pro capellanis Civitaten.

Die xij. Junij. 1500.

In Civitate Austrie in domibus Abbatie Rosacen. Coram prefato R. Domino vicario. Comparentibus ven. D. p. Marino Cantore ex una et ven.bus pbro Antonio Flores pbro Alousio de regno, pbro Joanni de Marcegis, pbro Christophoro a caballis, pbro Michael de Glemona, pbro Joanni de Rodeglano et aliis capellanis Ecclesie Civitaten. ex altera. Ubi audita causa existente inter ipsas partes occasione creationis officialis ipsorum capellanorum de d.o p. Marino et amotionis ipsius et creationis facte secundo loco d. p. Joanni de Rodeglano, auditis juribus partium et consideratis considerandis, prefatus R.x Dominus vicarius Declaravit, D.x dictus p. Marinus remaneat officialis dictorum Capellanorum, cum hoc tamen quod dictus p. Marinus infra tres dies prox. futuros exhibere debeat pecunias per ipsum p. Joanne exactas: alias si eas in dicto termino non exhibuerit, remaneat dictus p. Joannes in officio, partibus presentibus et acquiescentibus ... presentibus et ... D. Annibale Salono Juris studente et de Bermacora ... de Civit. Austr. testibus etc.:

./. Declarans ipse D. vicarius quod dictum officium pro futuro balotetur:

Pro officio Archidiaconatus in montibus Civit. Austr.

Ubi s.: Comparentibus ven. D. Daniele de Rubeis Canonico Civit. ex una et ven. D. Bapta de Zucconis ... Canonico Civitaten. ex altera partibus ubi auditis ipso D. Daniele appellante, a quadam balotatione facta per ven.dum capitulum Civitaten. ad officium Archidiaconatus in montibus, In qua non fuit admissus D. Natalinus de capitulis et canonicus Civitaten. tunc absens constituto et petente declarari ipsam balotationem nullam, Et dicto D. Bapta petente balotationem ipsam validari et pronunciari validam quo tempore, quia dictus D. Natalinus consensit simul cum ipso D. Daniel dicte balotationi et non fuit protestatus de eius nullitate Et audito ipso D. Natalino ibidem presente de contemptu et se admitti debere ad dictam balotationem Prehabitis. D. vicarius Pronunciavit primam balotationem non valere quia de eorum consensu fuit partes ab ea recessum ut ... ibidem confesse sunt, Et secundam nullam, ex quo non fuit admissus qui volebat admitti et erat de contemptu et vicarius procedendum esse ad aliam electionem et balotationem admissis admittendis, ...

oms canonicos capitulares q debeant elige mag carronem actum et sufficientem, cum dictu offm sit maxim ponderus et dee-setur circa curam anime: Parte dicto D. Bapta et a dca prouincia appellante ad sancta sedem aplicam et petente aplos semel bis et ter instanter instantis et instantissime: p̃nt-sentibus et fr̃e hermacora de xtino et fr̃e Nicolao d riuignani d Ciuit aust testibus etc.

Dicto die

capti t̃eos Ciuit q possint capit — Reuelatus R. D. vicarius inte. cogo q in Ciuitaten deferunt arma et incedunt d nocte cum mag scandalo co-misit sp. D. Gastaldioni Ciuitaten et officialibus suis q pos-sint capere clericos incedentes d nocte cum armis ut die et d die infragranti crimine reptos. et eos carceratos detine quousq con-tra paternitati sue duxerint et ab eo iussum fuerit: p̃ntibus fr̃e hermacora d xtino et fr̃e Nicolao d riuignani d Ciuitate etc.

Dicto die

Pro p. vicarie d Gemona — Noster R. D. vicarius commisit cum et deinum Ven.bus Dominis canonicis domino Dompnis et Petro Mario, quem ven p. uicarie d Gemona capellanus in Ciuit aust habet cum parrochianis suis stantibus in villa s stephani ppe Seglianum cum facultate partes citandi, eorum causa audiendi interloquendi et diffinitiue sententiandi sententia q exequendi, testes et qui fuerint nominati si se gratia odio ul ti-more subtraxerint ad perhibendum testimonium veritati cogendi et compellendi etc. : cunctis testibus quibus s.

Hermanus Rimondini
Canc. R.

Dispensatio p(ro) Marco Cabry.

ap(u)d S. petru(m)

IN christi nomine am(en) anno nativitatis dominice Millesimoquinge-
tesimo Ind(ictione) Tertia die duodecima m(ensi)s Junij. Coram p(re)fato R(everen)do
. D. Franc(isc)o Marzono vicario g(e)n(er)ali. In edib(us) abbatie Rosacen(sis) d(ic)te Civitatis
Austrie existente: Comparuit Marcus Cabay scholaris aquil(egiensis) dioc(esis) et
p(rese)ntauit sue p(ro) ... l(itte)ras ~~sacre penitentiarie~~ ap(osto)licas Dat(as) Rome
quinto K(a)l(endas) aprilis incarnationis anni, pont(ificatus) . D. alexandri pp. VI.
anno octauo, Quibus committitur R(everendissi)mo D. D. patri(ar)che aquil(egiensi) vel eius vi-
cario in sp(irit)ualibus dispensatio cum ipso Marco / sup(er) defectu natalium
que patitur de p(res)b(ite)ro genit(us) et soluta et supplicauit ut ipse R(everen)dus D.
vicarius ad executionem earundem l(itte)rarum juxta earum tenore(m) p(ro)cede(re) dignaret(ur).
Qui R(everen)dus D. vicarius l(itte)ras ip(s)as reverentia qua decet acceptauit
et accepta inquisitione sibi facta de iustam et consonam esse vere
per nonnullis testib(us) fidedignis et diligenter examinatis, considera-
tisq(ue) diligenter circumstantijs universis q(ue) circa idoneitate(m) p(er)sone d(ic)ti
Marci erant attendende, et quia clar(e) et evidenter sibi con-
stitit eundem Marcum fore vite laudabilis et conversationis hone-
ste, et no(n) esse p(ar)entis incontinentie [paterne] imitatore(m), aliaq(ue) sibi multa suffragari ad
dictam dispensationis gratiam obtinendam, Cum eodem Marco ex
huiusmodi defectu natalium quem patitur de p(res)b(ite)ro genit(us) et soluta, ex
alijs in dictis l(itte)ris ap(osto)licis contentis non obstantib(us), ut omnes possit etiam
sacros et p(res)b(yte)ratus ordines promoveri et beneficium ecclesiasticum etiam
si curam habeat animarum obtinere, ut ei ap(osto)lica sibi in hac parte co-
missa iuxta earundem l(itte)rarum vim formam seriem et tenorem
dispensauit: p(rese)ntib(us) sp(ectabili) D. Annibale Oslono juris studente, Ser
Bernardino Feltrino, et Ser Nicolao de Vinigvarns de Civitate Aust(rie)
testib(us) notatis et rogatis . ... Rinaldus canc(ellarius) ...

Pro Ven. Capitulo Civitaten.

Franciscus etc. Dilectis nobis m[agistr]o .. Camerario .. Confratribus
et fraternitati s. iuratis civitatis Austrie, salutem
in domino et nostrorum obediam mandatorum. Conquestum est
nunc nobis pro parte et nomine Ven. Capituli Civitaten. quod licet
die xxvij augusti proxime decursi in contradictorio iudicio
declaraverimus: quod fraternitas vestra non posset capellam
s. Marie Castrorum in monte heremitarum retinere
nisi de consensu ipsius Capituli et ab eo eam recognovissetis:
nihilominus vos ipsa Capella non recognita in des-
pectum quodammodo et contra voluntatem ipsius Capituli rem preiudicium
iudicium [illegible] eadem Capella retinetis et fructus
et emolumenta percipitis ipso capitulo irrequisito petitum est
propterea super premissis eidem Capitulo provideri: Quare inherendo
dicte sententie et declarationi nostre requisiti ut supra: Tenore
presentium quas pro quonicunque [illegible] volumus presenta-
ri: Precipimus et mandamus vobis et unicuique vestrum in
solidum sub pena excommunicationis late sententie quam ex nunc prout
ex tunc et e contra ferimus in his scriptis trina canonica
monitione premissa adversus inobedientes: quatenus deinceps
et in futurum non debeatis aliquo modo vos impedire
de dicta Capella contra voluntatem dicti Capituli et ipsa non re-
cognita ab eodem nec in ea fabricare vel celebra-
ri facere. Inhibentes sub dicta pena excommunicationis late sententie
omnibus et singulis sacerdotibus cuiuscunque ordinis quod
nullus in ipsa capella sine consensu prefati capituli au-
deat celebrare: Alioquin contra inobedientes ad exe-
cutionem dicte sententie excommunicationis ut iuris erit procedemus: Datum
in civitate Austrie die xiij Junij 1500.

Pro ... de ... monea — concessus etc.: Dilectis nobis in christo Comuni & hominibus ... salutem in domino sempiternam. Vestre in hac parte supplicationi ~~nob~~ per nobilem ser Ioanne de ... et ser ... de Rivo nuntios vestros nobis facte benigne annuentes Considerantes temporibus ... temporis et necessitatibus ... quod helemosinas seu consuetas per camerarium ... ville ... panis et ... per tres continuos annos ... velle vestrum et libitum pro defensione ... vestri contra ... Turcos convertere et dispensare possitis tenore presentium vobis ... ordinaria ... licentiam impartimur Attento et quod ~~...~~ pro ... cantini de ... ecclesiastica liceat alienare. Quo ... dominus et mandamus elemosinas ipsas ... prius ... Hanc ... licentiam concedimus cum ... instante necessitate non valeat ... sedes adiri ... Datum ... D. Daniele die ... Iulii ... D° sub sigillo nostro ...

Dicto die

Pro Ursula uxore Jo. de Ragonea — IN hospicio ... Ioannis petri ... S. Daniele. Coram prefato R. D. ... vicario Comparentibus magistro Ioanne de Ragonea habitante in S. Daniele ex una: et Dona ~~uxore~~ Ursula uxore ipsius magistri Ioannis ex alia partibus. Ubi cum dicta D. Ursula conquereret de dicto marito suo et diceret quod licet contraxerit matrimonium legitime cum ipso et illud carnali copula consumavit et cum eo ... nihilominus tenet secum in domo quandam iuvenem concubinam nomine Simona de ... cuius ex qua concepit unum puerum licet cum impregnavit ante dictum contractum matrimonii et peteret propterea sibi provideri ita quod abiciat dictam concubinam et ipsam uxorem legitimam ut uxorem tractet et sibi maritalia servicia prestet. Et ipse magister Ioannes ... ipsam Simonam impregnasse et ex ea suscepisse unum filium eumque servare in domo. Nihilominus peteret de gratia quod expectet per tres menses adhuc usque quo lactaret dictum puerum. R. D. Vicarius prefatus mandavit eidem magistro Ioanni in faciem sub

pena exco(mmunicationi)s ad evitandum fornicationem et adulterium, quod infra terminum decem dierum debeat abicere a se [illegible] concubinam eam ad se non admissurus amplius, presentibus ven. D. petro Jacobo de papiis capellano in S. Daniele, nobilibus ser antonio de [illegible], et ser Joanni de [illegible] de S. Daniele Testibus etc.

Pro Valentino hospite in S. Daniel

Franciscus etc. Dilecto nobis in christo presbitero petro [illegible] officianti in [illegible] salutem in domino et nostris obedire mandatis. Ad instantiam Valentini hospitis in S. Daniel et Magdalene uxoris sue. Tenore presentium quas per quemcumque iuratum nuncium volumus presentari, precipimus et mandamus tibi sub pena excommunicationis late sententie quam committimus [illegible] Tunc et e contra in te ferimus [illegible] canonica monitione premissa [illegible] inobediens, quatenus infra terminum dierum 9 a [illegible] presentatione computandorum, quorum tres pro primo, tres pro secundo et tres pro tertio ultimo et peremptorio termino tibi assignamus, debeas eisdem [illegible] satisfecisse [illegible] solidorum [illegible] et solidis [illegible] pignoribus ei ut asserit legitime obligatis, pro expensis factis in eorum hospitio: Aut tunc eis [illegible] et si [illegible] mandato nostro [illegible] coram nobis [illegible] in dicto termino legitime compareas hora [illegible], et [illegible] alioquin contra te ad [illegible] excommunicationis [illegible] non obstante. Dat. in S. Daniel pa Julii. 1500.

Dicto die

Pro magistro Jacobo Berthario

Prefatus R. D. franciscus vicarius [illegible] Auditis magistro Jacobo Berthario conquerente quod Dona Blasia uxor sua legitima non vult secum habitare ex una, et dicta D. Blasia se excusante, quod non potest ire ad habitandum cum marito suo eo quia mutavit domicilium et ivit ad habitandum ad aliam domum ad quam tenet tabernam, et eam male tractat: ex altera: Mandavit eidem Done Blasie sub pena excommunicationis, quod infra terminum dierum 9 debeat sequi maritum suum, et ire ad secum habitandum: presentibus nobili ser Antonio de [illegible], et egregio ser francisco [illegible] de S. Daniel testibus etc.

Visitatio ecclesie s. Danielis.

Die secunda Julij . 1500 . Indictione . tercia :

Interogationes facte per R. D. ... vicarium generalem in visitatione ecclesie plebis S. Danielis etc.

.1. Quot sunt seu beneficiati in plebe prefata : et Terra S. Danielis :

.2. Que sunt eorum onera seu ad que tenentur ratione beneficiorum suorum :

.3. An omnes clerici predicti sunt diligentes in exequendis eorum officijs in ecclesia et extra :

.4. An continenter et honeste vivant : et an sint aliqui exercentes inhonestas negotiationes vel alias criminosi :

.5. An incedant in habitu et Tonsura :

.6. An sciat vel credat aliquid emendandum vel corrigendum circa personam plebani vicariorum vel capellanorum

.7. An sciat vel credat aliquid reformandum circa administrationem . temporalium ecclesie :

.8. An parrochiani sciunt articulos fidei et recipiunt sacramentum eucharistie et penitentie semel in anno saltem :

.9. An sciunt aliquos publicos concubinarios et adulteros et exercentes usuras aut alios publicos peccatores :

Dicto die

1 Ven. d. p. Petrus de Castaro antiquior vicarius dicte plebis, testis ex officio assumptus ad informationem rev.mi d. vicarii super
statu dicte ecclesie juratus et examinatus de dicenda veritate super
precedentibus capitulis, et aliis, exceptis occultis: super dicta visitatione:
Super primo capitulo examinatus: Dixit quod in ecclesia plebis sunt quattuor
beneficiati videlicet d. plebanus videlicet d. Bernardinus de Tingis, et tres
vicarii videlicet ipse d. petrus, presbiter Bapta de pitrianis, et p. Mathias
de vegla qui moratur in villa oilani. Item sunt alii capellani sive
altariste videlicet p. Jacobus de papiris qui habet duo altaria videlicet altare
s. Petro et alterum s. Hieronimi: et p. Daniel de Bertonis qui
habet duo altaria videlicet s. Jacobi et s. Joannis baptiste. Item p. Georgius
Goffi e capellanus s. Antonii et s. Danielis in dicta Terra. extra
dictam ecclesiam principalem, et p. hieronimus de Ambaldis est capella
fraternitatis s. Marie et extra ipsam ecclesiam:

Super secundo examinatus quod sunt onera ipsorum reddit quod ipse plebanus
est caput principalis cure, et hanc curam per ipso et per ipsum exercet duo vica-
rii perpetui supradescripti in ipsa ecclesia. Tercius exercet curam videlicet in oilano
et quottidie celebrat unus ipsorum duorum admini in s. Daniel nisi
fuit legitime impeditus: Item dixit quod presbiter Jacobus est obligatus celebrare
tres missas in ebdomada super altari s. Petro, et super altari s. hieronimi
duas aut tres. Item dixit quod presbiter Jacobus tenetur continuare celebrari officium
in choro quia habet L. 28 ut credit a camerario ecclesie s. Michaelis
de dicto loco: Item dixit quod presbiter Daniel tenetur celebrare Tres missas super
altari s. Jacobi, et super altari s. Joannis baptiste tres ut credit et
et habet tenues redditus videlicet tanta onera: et quod consueverat habere ab ecclesia
unam marcham et certum vinum et frumentum, quam marcham frumen-
tum et vinum Comunitas postea sibi ademit quia dicebat eam sibi ad li-
bitum dedisse et beneplacitum: Item dixit quod presbiter Mathias de oilano
est obligatus celebrare Tres missas per singula ebdomada in ecclesia s. Michaelis
predicta: Item dixit quod p. hieronimus habet L. 23. ab ecclesia s. Michaelis
et propterea tenetur venire ad adiuvandum cantare officium divinum in ea:

Item dixit quod presbiter Georgius habet ex altari sancti Petri in dicta ecclesia sancti Michaelis libras 25 et pro eo obligatus celebrare super ipso altari unam missam in qualibet ebdomada:

Super tercio an faciant debitum suum, respondit quod dominus presbiter Hieronimus est obligatus pro dictis 14 libris ad veniendum ad officia divina minime facit debitum suum: Ceteri aut omnes satis competenter faciunt debitum suum:

Super quarto an continenter vivant, respondit quod ad presens non cognoscit aliquem ex dictis presbiteris, qui inhoneste vivat, nec faciant aliquod inhonestum exercitium aut negotiationes, licet aliquando presbiter Georgius et Hieronimus vadunt ad venandum:

Super quinto dixit quod omnes incedunt in habitu et tonsura:

Super sexto dixit quod non cognoscit aliquid emendandum vel corrigendum circa personas plebani, vicariorum et capellanorum nisi quod bonum esset quod plebanus aliquando celebraret, et iuvaret cantare officia divina:

Super septimo dixit nescire an sit aliquid reformandum circa spiritualia etc. quia non interest computis, et nescit quid faciunt de proventibus, cum sit quod a multo tempore citra nulla fabrica sit facta in dicta ecclesia.

Super octavo, an parrochiani faciant debitum suum in recipiendis sacramentis penitentie et eucharistie: respondit quod omni anno remanet aliquis qui non obedit etc. tamen nullum scandalum:

Super nono an sciat aliquos publicos peccatores respondit, quod hic inolevit corruptela in mares et feminas passim eunt post a sancto Antonio de Sancto Marco, et ita de aliis similibus.

2. Item presbiter Jacobus de Papiris capellanus in sancto Daniele examinatus et interrogatus medio eius iuramento.

Super primo capitulo dixit quod sunt octo presbiteri videlicet plebanus tres vicarii et quattuor capellani sive altariste:

Super secundo respondit quod sunt quattuor curati plebanus et tres vicarii: capellani vero sunt obligati celebrare suas missas in suis altaribus.

Super tercio dixit quod curati faciunt debitum suum, et capellani similiter nisi vicarius in Pusiano, non venit nisi ad celebrandum suas

decanti suum, q debet ter i ebdomada venire ad celebrandum ad Terram . S. Danielis : Et q pbr Bapta vicarius no residet contine, sed dimittit unum capellanum ad tps :

Sup quarto dixo no cognoscere q aliq inhoneste vivat aut omt pu criminosi aut inhonestas negotiationes :

Sup Quinto. Dixo q omes incedunt in habitu et Tonsura :

Sup sexto dixo no cognoscere aliqua emendanda vel corrigenda circa psonam plebani vicarior et capellanor :

Sup septimo dixo ac non cognoscere aliquid emendandum circa fabricam ecce. nisi q credit aliquos ee debitores ipsius ecce :

Sup octavo Dixo credere omes parrochianos obedire eccle :

Sup nono dixo nullos cognoscere publicos adulteros usurarios aut alios publicos peccatores .

Dicto die

Admonitio i dicta visitatione : Ibidem congregatis ven. D. Bernardino de Tingis plebano pbro Petro vicario . p. Jacobo . p. Daniel de Becchariis . p. Georgio Turba capellanis, et p. Dnico organista : et aliis clericis no beneficiatis R. D. vicarius volens ponere ordinem misse celebrandi in ecclesiis S. Daniel et aliis divinis, Ordinavit q singulo die ad minimus celebrentur due misse i ecc. pfata S. Vintatele Quarum continuat celebret p unu ex vicariis ipsius eccle : Altera vero vz prima celebretur hoc ordine vz. q unus ex vicariis prima die celebret primam, secunda die ~~secundus~~ primus capellanus, tercia die secundus capellanus, et sic continuando celebrare primam et ultimam missam : Reliquas vero missas celebrent aliqui ordine quo maluerint, ita tamen q accomodent se satisfactioni populi : Tercia vero missa celebranda p unum capellanum ex dictam ecclesiam celebret ex tps et horam qua celebrat i ecc. S. Michaelis :

Item ordinavit q vicarius deputatus in fusano celebret singula ebdomada Tres missas in dicta eccla S. Michaelis :

It ordinavit quod misse celebrande in eccl.ª s. michaelis celebrentur servato ordine isto, hoc modo: quod si concurrant sit locus capellani antiquioris institutionis in ecclesia ut ex illam:

It monuit ipsos beneficiatos omnes, quod quemadmodum volunt participare de comodis ecclesie s. michaelis ita intersint celebrationi missecantande singulis diebus festis et vesperis, et aliis horis diuinis.

Et quia parum esset constitutiones condere nisi essent qui eas facerent exequi, ordinavit et commisit executorem ipsarum ipsum d. Bernardinum plebanum ibi presentem, cum potestate multandi inobedientes arbitrio suo:

Die martis xv. sept. 1500. Ind. Tercia:

Carpeneti · R. D. Vicarius visitavit ecclesiam s. marie et michaelis Carpeneti et repperit ornamenta bene et munde servari. Et facta ac congregata vicinia, hortatus vicinis si aliqua volebant opponere contra ven. p. petrum ibidem beneficiatum, qui omnes dixerunt nullam oppositionem habere contra eum:

Deinde visis rationibus camerariorum repperit Iohannem pater noster de carpeneto esse debitore dicte ecclesie de duc. decem ex donatione facta per q. Antonium Bretorem de ipsa villa ut constat publico instrumento manu q. de Jacobi q. de Iohannis ... not. ...
sub anno 1471 ind. quarta die xxviii sept.

Qui Iohannes in presentia ven. pbri Petri ibidem beneficiati cum aliis vicinis recognovit dictum debitum et vocavit se esse verum debitore dicte ecclesie de dictis duc. decem quos promisit satisfacere sub obligatione bonorum suorum presentium et futurorum: presentibus ipso p. petro et ven. p. Geregio beneficiato in basiligapenta testibus etc.

Deinde viso corporali et invento illo immundo, mandavit ipsi pbro petro ne ultra octo dies eo utatur, sed solicitet camerarium ut aliud mundum inveniat et emat:

Insup(er) considerans q(uod) ip(s)e p(resbyte)r petrus e(st) admodum senex et no(n) pot(est) d(e)s(er)uire
uigilanter et solicite exercere cura(m) a(n)i(m)ar(um) p(er) se(met)ip(s)um, mandauit ipsi
ut inueniat coadiutorem infra terminum duor(um) mensium, cui uo-
lunt p(ro)uideri de redditib(us) ip(s)ius q(ui) sufficerint, cu(m) minus de redditib(us)
ecc(lesi)e exigendis p(er) camerarium, et p(er) ip(s)os parrochianos et contribu(tores):
Et quia repperit quoddam legatum . q. m(agist)ri l(ectoris) conradi marangoni de utino
de frumenti st(ario) uno cum dimidio, fabbar(um) stario uno, et de dena-
riis quadraginta, quod legatu(m) dixerunt uiuui conuerti debe(re) in elemosina
pauperum &c. in una fabba dispensanda etc. supplicauerunt ipsi
uicini ut ip(s)e . D. uicarius dispensaret q(uod) posset conuerti in utilitatem
et fabricam ecc(lesi)e, Qui R(euerendus) . D. uicarius considerans onera dicte
ecc(lesi)e, et q(uod) in distribuendis similib(us) elemosinis fabbar(um) multe dissolu-
tiones fiunt, dispensauit auct(oritat)e ordinaria, ut dictum totu(m) legatum
conuerti possit in utilitate(m) et fabricam dicte ecc(lesi)e . p(rese)ntibus suprad(ict)is
. p. petro et . p. Georgio testib(us) etc. —.

Pro civitate S. Viti

In christi nomine amen. Anno nativitatis domini Millesimo quing[...] Indictione Tertia die vero Veneris. xv. Sept.

Actum In palatio S. viti. Ad quem locum dictus Ex. dominus franciscus Mazonus vicarius generalis equitasset pro dicta Jurisdictione. Ubi coram prefato Ex. D. vicario comparuerunt Ser Taliinus portas, nobilis Ser francis[...] [...]inis, Ser Malatea, et Ser Marcus de Christalli [...] civitatis S. viti ex una, et Sp. Comes henricus de Tarvis ex altera partibus: Cum et occasione differentie Inter eos existentis pro fabrica muri ubi dictus D. henricus suam domum fabricavit Juxta conventione alias initam In consilio S. viti, sub anno 1492. Ind. 10. die Jovis. xxvi. aprilis. Et pluribus hinc inde dictis Tandem dictus D. henricus confitens ea que scriptura illa continebatur fuit contentus [...] [...] per ipsam civitatem data petram sive coquulos, sabulonem et opera manualia [...] incipere fabricare murum pro quanto capit fabrica domus sue et turionis usque ad sedonium et dicti pro civitate promiserunt ea sibi exhibere — presentibus Sp. D. vincislao Capitaneo, Ven. p. Daniel Diana magistro valentino et Ser Baptista Cancellario dicte civitatis [...]

Quibus auditis Ex. D. vicarius suam Interposuit auctoritatem et monuit ipsos pro comunitate ut dictos coquulos, sabulonem et opera manualia dare debeant, et ipsum D. henricum ut fabricam ipsam debeat facere et [...] in [...] Turionem.

Quantum vero ad collectas per ipsum D. henricum solvendas Monuit ipsas partes pro die sequenti de mane ad audiendum [...] terminationem et sententiam.

Die . xxvj . Sept. 1500 .

Ibi . comparentibus dictis partibus, et instante parte -
sp. Comunitatis S. viti petente dictum comitem henricum
cogi et compelli ad solvendum collectas p ipsam comitatem
impositas pro parte dictum tangente et prout alij sol -
vunt pro rata sibi imposita : Et e contra dicto Comite
henrico dicente se et minus quatum ex ipsa ratatione cum nimis
debere solvere, quia si habeat bona illa tamen non sunt in Territo -
rio et jurisdictione sancti viti nec debet teneri ad equalem
contributionem cum alijs qui habent longe plura bona in
ipsa jurisdictione S. viti quam ipse, pro quibus bonis ex juris -
dictione S. viti consistentibus ipse solvit in alijs locis vel
sunt solvere et que pmat solvere pro rata bonorum que possidet in
jurisdictione S. viti : Prefatus Ex. D. vicarius
viso libro dictarum collectarum et consideratis omnibus bene con -
siderandis Declaravit dictum Comitem henricum cogi de -
bere et compelli ad solvendum dictas collectas in quibus est
pro rata in qua est Taxatus usque ad festum Nativitatis Do -
mini proxime future attentis oneribus que sunt in fabricando
Castrum turronum et murum juxta domum suam, exceptis
tamen Collectis impositis pro fabrica murorum Terre et
muniendo ipso loco, ac pro Taleis prestandis Ill.mo D. Do -
ventiarum ad quas quia Desiderant celeritate voluit
ipsum cogi et ceteros Debentes solvere immediate cogi et com -
pelli Que omnia voluit esse omnino judicio in posterum
et quominus collecte in posterum imponende impon -
ere debeant pro rata et modo bonorum que sunt in jurisdiction
S. viti Tantum et non in alijs locis, que quo non intendit in
partiarum diffinire : presentibus ven.dus pbro Jacobo pampella pbro
Daniel Diana , et pbro Joanniantonio ser Joannis michaelis
omnibus de S. vito testibus etc

Die dicto . xxvij . sept . 1500 .

Pro fossis . s . viti — Prelibatus R. D. franciscus vicarius vbis existens volens prouide quod fosse . s . viti quae sunt minus bene facte reformentur In melius et amplientur: Citato consilio cum ciuibus dicti loci ordinauit et decreuit quod fosse dicte Terre circumcirca sint fiant et esse debeant In fundo pedum . xl . ta In latitudine et In superiori parte proportionabiles pro rata et modo fundi, nullo tamen respectu ad aliquam personam cuius Terre Interciperentur, Ita tamen quod muri facti ex parte citeriori non demoliantur sed latitudo ipsius fosse ad suam alteram partem extendatur: proviso quod Terra quae ex fossis extraheretur Inde non possit asportari sine licentia D. Capitanei et Communitatis sub pena — xxv . pro quolibet curru terre asportate applicanda fabrice murorum dicte Terre:

Et quia p. q. bo. me. D. Bucium de palmulis vicarium sedis apostolice fuit facta ordinatio satis salubris pro muniendo ipsam Terram . s . viti Anno . 1478 . die . xxv . Januarij ipsam ordinationem respectiue confirmauit et fieri mandauit moderno Tempore quando maior et suspicio Turcorum Incursionis habetur: Etiam cogendo homines villarum subiectarum Iurisdictioni Capitaneatus . s . viti ad contribuendum et conferendum Iuxta dicta ordinatione . q . D . Bucij, postquam agitur de publica vtilitate et salute communi: Declarando etiam quod homines dictarum villarum conferant et Iuuent In tanta necessitate ad effodiendum ipsas fossas dicte Terre . s . viti, ad mandatum et requisitionem D. Capitanei ipsius loci et Terre qui diuidat et partiat omnibus vnicuique cum discretione neque grauet nimium et ultra id quod honestum est sed Iuuent ipsos habitatores . s . viti et suburbiorum eius pro ratis ... [illegible]

Pro conducendis pigneribus S. Viti

Item prefatus Ex. D. vicarius, volens providere adversus inconveniens quod sequitur, ex capit[e] assignato pignere per debitorem, quod non potest commode portari ad cameram pignerum et ipso deliberato ad publicum incantum et oblata et deposita pecunia per emptorem ipsius pigneris, non reperitur qui velit ipsum pignus deliberatum et venditum portare ad domum camere dandum et tradendum ipsi emptori, et propterea non potest satisfieri creditoribus: Ordinavit et statuit quod de cetero decanos villarum in quibus fuerint dicta pignera consignata teneri et obligatos esse ad mandatum D. Capitanei expensis pignerantis ipsa pignera conducere ad S. Vitum ad cameram pignerum: et omnibus capita decenarum Terre S. Viti teneantur ut supra ipsa pignera fuerint deferenda: Et si pignera ipsa fuerint consignata per decanos vel capita decenarum, decani sive capita decenarum proximiores eis debeant pignera ipsa conducere et portare ut supra ad ipsam cameram, expensis pigneratoris: Et Spe. D. Capitaneus habeat taxare laborem conducentium, et multare inobedientes et nolentes conducere ad mandatum suum.

Pro condicto del Bruno de Azano

Franciscus etc. Dilecto nobis Ser Christoforo magistro Ioannis de ... del Friuli salutem: Ad instantiam condicti del Bruno de Azano tenore presentium etc. citandi quatenus die tertia ab hac presenti citatione computanda si iuridica fuerit etc. coram nobis venias legitime comparens hora etc. ad dicendum et allegandum causam quare non debeat pronuntiari deserta appellatio tua interposita a sententia lata contra te, et in favore ipsius condicti, et propterea non debeat dari executio ipsius sententie et recipies instrumentum: Alioquin etc. Datum in S. Vito die 26 Sept.

Pro D. Benevenuto q. m. Daniel Caligarij

Franciscus etc. Sp. D. Capitaneo assumptis et iudicio S. Viti, S. Viti del Friuli domino etc. Volentes iustitiam ministrare D. Benevenuto q. m. Daniel Caligarij de publicis super appellatione sua interposita a sententia lata contra eum et in favore magistri ... hominis gastaldionis S. Viti. Tenore presentium quas per quemcumque etc. Committimus et mandamus quatenus partem appellatam ad instantiam appellantis citari et moneri faciat ... die ... a citatione ei facta computanda si iuridica fuerit etc. coram nobis venire legitime comparens hora etc. Ad videndum in iure dicto appellanti super libello suo appellatorio: et successive etc. et recipiet instrumentum

Alioquin procedetur ea amplius nō citata, nisi id q[uod] d[e] iure etc. et p[er] cedulas affixas valuis etc. s. Antonij d[e] Utino in loco publico et patenti; et d[e] citation[e] facta ascribat; Dariis (?) facit appellanti processum et scripturas in causa facta sub sigillo solvere etc. Iubentes etc. Ads etc. Dat. In s. Vito die xxvj sept. 1500. sub sigillo n[ost]ro Ammllari.

P[ro]cura p[ro]curatorum. Ubi s[upra] p[rese]ntibus Bindicta d[e] capite vill[e] d[e] Azano et Faustino Vorac d[e] la Maina de Septimo testib[us] etc. Ant. D. Benevenuto, omi mei, modo etc. fecit suum procuratorem etc. Iacobum ett Sua d[e] Sanorgnano ibi p[rese]ntem in dicta causa Agendi etc. Substituendi etc. Iurandi etc. Et generaliter etc. promittens etc. Sub obligatione bonorum suorum etc.

Pro Vorac d[e] Septi[m]o. Fran[ciscus] etc. Sp. D. Capitaneo s. Viti salutem in domino etc. Volentes iustitiam ministrare Vorac d[e] Septimo sup[er] appellatione sua interposita a declaratione lata contra eum et in favorem heredum Stephani Amici, tenore p[rese]ntium etc. committimus vobis quatenus p[re]dictam appellata[m] ad instantia[m] appellantis coram nobis citari faciatis ~~coram nobis vinij~~ citari faciat ex die octava a citat[ione] facta computanda etc. coram nob[is] Utinij legitime comparere hora consueta, Ad videndum ei in iure sup[er] libello suo appellatorio, et successive etc. et recipiet iustitiam. Alioquin procedetur etc. Et d[e] citat[ione] facta ascribat. Dariis faciat processum etc. soluta competenti merced[e] etc. Iubentes etc. Ads etc. Dat. ut s[upra].

Pro Ser Fran[cisc]o de Spilimbergo (?). Fran[ciscus] etc. Factum fuit mandatum sub pena contra latere ... in forma con[tra] p[redictum] Gaudentium Cardinum plebanum Fumii Inferioris et contra terminum dierum 9. quod etc. Debeat ei satisfecisse cum expensis de duc. xxvj p[ro] bladis ab eo emptis de anno p[re]terito, et debeat ei solvere denar[ios] xxxvj vinij in eorum ... p[ro] vino. Aut ... in contrarium. Ut in eo. Dat. ut s[upra].

Pro Bindicto d[e] capite vill[e] Azani. Fran[ciscus] etc. Dilecto nob[is] in Christo Rubeo bastrere d[e] Villorta, sal[utem] in d[omi]no. Ad instantiam Bindicti d[e] capite vill[e] Azani, tenore p[rese]ntium etc. citamus requirimus et monemus te quatenus die tertia ab harum p[rese]ntat[ione] computanda si iuridica fuerit, sin aut[em] prima iuridica immediate sequenti, coram nob[is] Utinij legitime compareas hora consueta. Ad dicendum et allegandum causam quare app[ellati]o tua interposita a contra lata contra te et in favorem dicti Bindicti pronuntiari no[n] debeat deserta, et contra mitti executioni: alio app[ellati]o tua deserta pronuntiabitur et dabitur executio contra contumacia tua no[n] obstante. Dat. ut s[upra].

Pro Simeone de Arzano :

Dicto die

Ibidem / coram prefato R. D. Vicario pro tribunali sedente : comparentibus Simeone de Arzano cum eius Juris doctore D. Vitoantonio de Cesarinis ex una et Benedicto de Bruno de dicto loco ex altera. Ubi auditis partibus in consistorio Judicio / R. D. Vicarius denotavit cassavit et annullavit citatione cum Inhibit. factis Ad instantiam dicti Benedicti ; cum asserto appellatione interposita a pigneration facta ad instantiam dicti Simeonis in executionem ordinis eius D. Vicarij Mag.ci D. Locumtenentis patrie : eo quia ad executione non appellatur : presentibus nobilibus viris ser Angelo de Orbogniata et ser Rizardo de Cesarinis de dicto loco testibus etc. / et hoc cum expensis.

Vo ecc.a quadrivij. — Millesimo quingentesimo Indict. tercia die vero vigesimo septimo sept. R.dus D. Franciscus vicarius visitavit ecclesiam S. Marie plebis Quadrivij, et primo accessit ad dictam ecclesiam et invenit sacramenta ecclesiastica honorifice teneri videlicet corpus Christi et fontem baptismatis ac sacras unctiones: et audita missa a ven.

Apposuit tabulam etc. / D. Nicolao de Cariudula regni Neapolitani exhortatus est populum ad obediendum coram eo, et dicendum ea que erant reformanda circa regimen cure animarum vitam presbyterorum, sublimium ecclesie et eius bonorum ac etiam vitam laycorum: Post prandium vero.

Con. capellanos qui non visitant plebes / Venerunt Joannes Burellus, Lottus Antonius pp. et Joannes Christofori jurati et quidam alij de comunitate et congregatione exposuerunt contra aliquos capellanos dicte plebis videlicet presbiterum Mathiam beneficiatum in S. Laurentio et Gradischo, presbiterum Bernardinum beneficiatum in villa varuni et p. Anglum beneficiatum in villa Madrisij, qui nolunt visitare ecclesiam plebis in quinque diebus in anno videlicet in vigilia ascensionis, S. Marie de mense martij, in sabbato passionis, in sabbato S. Marie de mense aug. Ideo petierunt eos compelli ad veniendum

dicto — et secundum laudabiles consuetudines. Prout dixerunt et fuisse declaratum in alia visitatione facta p. q. D. Bertrandum vicarium:

Con. plebanum q. non visitat nec residet plebem. / Item indoluerunt, quod D. Leonellus plebanus non solum non residet personaliter prout tenetur in plebe ipsa, sed etiam non visitat ipsam plebem vix semel in anno, ideo eo petierunt provideri:

Comendatio vicarij / Circa vitam vicarij nihil sinistri dixerunt, quia suspicio de eo, et licet teneat quandam mulierem in domo tamen nemo mali suspicatur de ipsis: et quod habet puellam duodecim annorum quam dicit alere intuitu pietatis: et quod celebrat diligenter et in divinis ministrat sufficienter: et quod non celebratur quotidie in ipsa ecclesia quia aliquando vocantur ipsi ad exequias mortuorum extra parrochiam, et ad anniversaria, quo vadunt vocati ut aliquid lucrentur et commodius vivant:

Con. p. Augustinum / Et quod in ista plebe est unus capellanus nomine p. Augustinus de Nursia, qui servit pro clerico instituto in ipsa plebe, et celebrat in ipsa plebe tamen potius diurnos vicarij qui presbiter Augustinus ducit malam vitam, quia tenet publice quandam ... de Manzano cum qua ... comittunt cum scandalo totius parrochie, et ipsa mulier est impudicissima et scandalosa, et licet eam abiuravit saepius tamen denique eam postea retinuit, propter quod credunt prandium et alia adversa eis accidisse, et quod abduxit uxorem cuiusdam Petri Tarazo ...

in introitu — In vero, et gloriatus fuit q[uod] eu[m] cognovisset una nocte carnaliter novies loquendo publice inhonestios, et giurando [illegible] et d[ic]to ac delicto fuit d[e] Gurizo — Intendebat [illegible] venerit [illegible] Quare Instituerunt provideri :

Con[tra] capellanum Rinolti — D[ic]ti[s] : R[everendissi]mo D. vicarius Declaravit excommunicatum p. Sebastianu[m] Vincentini Capellanu[m] In rinolto coram eo p[er]sonalit[er] constitutu[m], eo q[ui]a d[e]fert et deducit notorie capillos oblongos, et no[n] honeste et iuxta formam concilii [illegible] D. D. Cardinalis et patriarche Aquil. p[rese]ntib[us] ven[erabilibus] d[omi]n[is] p[resbite]ro Jacobo b[e]n[e]ficiato In Sedeglimo et p. Jacobo Pampella d[e] S. Vito, et alijs &c. :

P[ro] capellanis [illegible] excusantib[us] — Coram nobis Comparentibus ven. p. Bernardino b[e]n[e]ficiato In villa [illegible] p[resbite]ro Gallassio d[ic]to b[e]n[e]ficiato In villa Madrioy p[resbite]ro Jacobo b[e]n[e]ficiato In Sedeglimo, et Intelligentib[us] querimoniam factam p[er] [illegible] q[uod] no[n] veniunt ad visitandu[m] plebem in augustis quinq[ue] diebus In eorum ~~excommunicationem~~ excusationem: dixerunt libenter venisse In dict[is] quibus sunt obligati. Nihilominus Institerunt et supplicarunt q[uod] Dominus vicarius velit providere, ut [qu]a[n]do veniunt ad ipsam visitandu[m] et faciendum officia, oportet eos ire ad Tabernam sive hospicium ad prandendum expen[sis] eorum p[ro]prijs. Quibus auditis. D. vicarius dixit velle se melius Informare a [illegible] plebis et ipsor[um] capellanorum, et [illegible] Informatione determinabit, p[ro]ut Justu[m] sibi visum fuit :

Superveniens p[resbite]r Mathias b[e]n[e]ficiat[us] In S. Laurentio et Gradiscuta et simili Intellecta dicta q[ue]rimonia: Dixit nullo modo teneri q[uia] b[e]n[e]ficium suum est distinctum a plebe :

Pro. D. p. Alonisio d[e] Orfanis. — R[everen]dus Dominus Franciscus Vicarius concessit licentiam celebrandi et ministrandi sacramenta In dioc[esi] Aquil. ven. p[resbite]ro Alonisio d[e] Orphanis de venetijs ibidem p[rese]nti, quem noverat ex p[rese]ntia [illegible] larem bone conditionis et fame — : Nobis: Die quo supra : etc. :

Dicto die —

P[ro] capellano Rinolti / R. D. vicarius, quia p[resbite]r Sebastianus capellanu[s] In rinolto fecerat se honeste tonderi, ipsu[m] Tanq[uam] filium obedientie absolvit ab excommunicatione qua[m] Incurrerat —, In forma ecclesie consueta : p[rese]ntib[us] testib[us] [illegible] etc. :

Pro ecc.a S. Marie de Glutiz

Franciscus etc. Dilectis nobis in christo Antonio Tomfagnino Jacobo et Hier.o Nepotibus Tomfagnini de Jutiz, salutem in domino et mandatis nostris firmiter obedire: Conquesti sunt nuper nobis Julianus Duci de puteo et Daniel [illegible] deputatores et camerarii ecclesie s. Marie de villa Glutiz, quod cum vos sitis heredes q. Ambrosii theutonici segatti qui in suo ultimo testo legavit ducatorum decem dicte ecclesie cum onere quod camerarii facere debeant [illegible] anniversarium et sepius requisivit vos velletis dictos ducatos x. exbursare vel solvere livellum unius starii frumenti in anno prout in testo eiusdem Ambrosii continetur, vos tamen solvere denegastis et denegatis in preiudicium, petierunt propterea super hoc eis de iustitia et iuris remedio provideri: Nos vero cui spectat executio piorum legatorum, volentes cuique iustitiam ministrare, Tenore presentium quas pro quemcumque citatu monitionem volumus reputari: Precipimus et mandamus vobis sub excommunicationis pena ad instantiam dictorum camerariorum quatenus infra terminum dierum .9. ab harum presentatione computandorum debeatis dictos ducatos x. solvere, vel livellum unius starii frumenti ut in dicto testamento, ut voluntas dicti testatoris possit exequi, et hoc cum effectu; Et si de huiusmodi mandato nostro senseritis gravari coram nobis vel vicario in dicto termino legitime compareatis hora causarum data notitia parti et fiet ius. Alioquin contra vos procedetur contumacia vestra non obstante, et vos amplius non citabit nisi ad quid [illegible], et presentes cedulas affigendas valvis ecclesie s. Antonii de utino in loco publico et patenti: Dat. in Quadruvio, die xxviii. Sept. 1500. sub sigillo nostro cancellarie:

Eodem die

Admonitio vicarii et capellani Quadruvii.

Rx dus d. vicarius prefatus interrogavit presbyterum Nicolaum vicarium et presbyterum Augustinum capellanum Quadruvii habentes curam animarum si habebant aliquas summulas confessionum, quibus possent instrui in cura animarum Et videntibus ipsis non esse in loco propter suspitionem Turcorum, Mandavit quod in continenti parent litteras et studeant, ut intelligere possint que spectant ad officium audientis confessiones.

(T) Pro quartesario Quadrinij.

Franciscus etc.: Dilecto nobis in christo ven. D. presbytero Nicolao
vicario plebis Quadrinij, salutem in domino et commissis nostre diligentiam.
Significavit nobis nuper presbyter Bartholomeus de Loretta quartesarius
plebis et Clericatus Quadrinij, quod quidam iniquitatis filij
proprie ignorat debentes solvere quartesium suum omnium grossorum et
minutorum, illud non solvunt in detrimentum sue anime et ipsius
quartesarij non modicum facturum, cum quo petijt sibi de opportuno
iuris remedio provideri. Quare committimus et mandamus tibi in
virtute s. obedientie, quatenus quandocunque et quotiens pro parte et
nomine dicti quartesarij eris requisitus, debeas in ecclesia dicte
plebis festivis diebus et inter missarum solemnia generalem mo-
nitionem facere et mandatum omnibus et quibuscunque hominibus
et personis dicte plebis Quadrinij et presertim de Quadrinio et
Clusone, debeant integre et absque diminutione solvere
dicto quartesario quartesium omnium et singulorum bladorum
grossorum etc., et omnium minutorum etiam de secundis
seminibus sive de stoblis seu stipulis, infra terminum dierum
xv ab earum publicatione et mandato facto computandorum,
aut cum dicto quartesario esse in bona concordia, sub pena
excommunicationis late sententie quam ex nunc prout ex tunc et e con-
tra ferimus in his scriptis trina canonica monitione premissa
in personas inobedientes. Quorum quidem dierum xv quinque
pro primo, quinque pro secundo et quinque pro tertio ultimo et peremptorio
termino assignamus, quemadmodum nos et assignamus. Et
si opus ulteriore executione faciendam eris requisitus,
mandamus tibi ut omnes in premissis inobedientes pu-
blicare debeas excommunicatos in ecclesia, iuxta ritum ecclesie
consuetum. Datum in Quadrinio die xxviij
septembris 1500. Indictione tertia: sub sigillo
nostro cancellarie etc.

Die xiij Octobris 1500. Prefatus R. D. Vic. episcopus in eccl. S.
Antonij de Utijo ad instantiam Dnici fabi ... Sindici Cois Quadrinij
suspendit hoc mandatum cum censuris de die Jovis proxima ad octavam et admonuit
ipsum p ea die ad compendium ... pro ...

Die .xxviij. sept. 1500.

Admonitio con. p. Augustinum

In domo habitationis vicarij plebis quadruuij presentibus ven. p. Nicolao vicario ibidem et ven. d. p. petropaulo de ferris mansionario et [illegible] testibus: Ibique R. d. frater admonuit p. augustinum de Nursia capellanum in quadruuio ibi presentem; eique mandavit sub pena excommunicationis late sententie; quam ex nunc prout ex tunc et e contra tulit in his scriptis trina canonica monitione premissa, quod non debeat amplius tenere concubinam suam in domo sua, nec in alia domo sibi vicina, nec amplius habere carnale commercium secum aut familiaritatem aliquam. Etc.:

Item monuit dictum p. Nicolaum vicarium quod debeat infra annum providisse quod puelle annorum xij. ut dicitur quam in domo habet et dicit se pietate recepisse et cum fuit nubilis velle sumptibus suis maritare [illegible] et eam locare apud honestam personam, cum ab omni specie mali [illegible] Apostolus precipiamur abstinere / etc.

Et ipse vicarius et capellanus provideant quod unus ex ipsis quottidie celebret in ipsa ecclesia plebis, nec sub pretextu alicuius lucri aut comodi dimittant omne missas quottidianas:

Die dicto.

Visitatio ecclesie Gradische Sedegliani

Prefatus R. D. Vicarius visitavit ecclesiam s. Stephani de Gradischa, et audita missa a ven. p. Matheo de S. Daniele ibi curato visis sacramentis, corporis Christi, et sacrarum unctionum et baptismatis:

Mandavit prefato Matheo quod nisi infra .xv. dies camerarij ecclesie provideant de corporalibus mundis, non celebret in dicta ecclesia et omnibus prius providerint quod fons baptismalis stet clausus sub clave: Et ulterius commisit eidem p. Matheo quod exigat rationem a camerarijs dicte ecclesie ab annis .xx. citra de omnibus redditibus et administratione dicte ecclesie, compellendo eos sub penis et censuris iuris ad predicta. Et postquam rationem reddiderint, retinuit sibi compulsionem ad satisfaciendum.

Dicto die

ecc.ª Putei — Prefatus R. D. vicarius vidit ecclesiam de [illegible] de puteo Quam vidit condecentem et bene ornatam :
Et quo ad [illegible] ... putei, ordinavit prout ordinavit superius de Gradischa —:

Dicto die In Gradischa

P. putei — In domibus habitationis veri p. Mathei [illegible] in Gradischa, dum coram prelibato R. D. Vicario ibidem existente Justus Tramontinus habitans in Puteo [illegible] ... exponeret quod volunt celebrari facere plures missas, ipse presbiter Mathias non permittit eos vocare presbiteros de Quadruvio iuxta eorum desiderium, sed vult quod alios presbiteros eis non gratos vocent, quare instititit Declarari quod possint vocare presbiteros de Quadruvio ex quo ipsi volunt : Ex adverso presbiter Mathias dixit quod presbiter [illegible] in Vedeglimo qui est sibi vicinus continue gerit vices suas quando est absens a [illegible] ... et honestum est quod sicut portat onus et pondus dicti offitii, ita et quando per hec aliquod emolumentum habent ... celebrationem missarum, Ideo instititit Declarari quod ipse p. [illegible] in Vedeglimo [illegible] vocetur : R. D. Vicarius partibus auditis Consideratis considerandis, et quod non vult quod ambo presbiteri de Quadruvio se abstineant a loco, sed quottidie omnes eorum celebret in Quadruvio, Declaravit quod quando illi de Puteo volunt celebrari facere plures missas, quod primo vocent presbiterum Jacobum [illegible] in Vedeglimo, Deinde unus de Quadruvio, et successive alios quos volunt, dummodo ille de Vedeglimo vocetur : ... presentibus veri ... petropaulo de ferris mansionario ... et valentino nuntio jurato curie testibus etc.

Dicto die In Vedeglimo :

Illis de Grigliano et Quadruvio : — Prope domum habitationis presbiteri Jacobi de Vedeglimo ubi coram prefato R. D. [illegible] vicario Comparuerunt Franciscus q. magistri Nicolai del mestri, et Petrus Andree marci de grigiano tanquam [illegible] spata ut dixerunt a suo communi ad hoc destinati et [illegible] sunt dicto presbitero Jacobo eorum curato, quod licet ipsi de grigiano solvant sibi quartesium integrum omnium bladorum et [illegible]

et alias oblationes faciant que consueverunt fieri curati,
proprio: nihilominus ipse presbiter Iacobus numquam vadit ad celebrandum ad
ecclesiam de Guiglono aliquo die festivitatum refectionis ex-
pentecostes et apostolorum domini nisi in die dedicationis ecclesie: quare
instituerunt ipsi massarii per ipsum dominum vicarium declarari quod dictus
presbiter Iacobus curare debeat equalitatem et celebrare in festivitatibus
principalibus ita in dicta ecclesia Guigloni sicut in ceteris ecclesiis
sue cure subiectis. Parte dicto presbitero Iacobo et non negante dicta et
narrata per dictos massarios, nihilominus se excusante quod per eum non
deficit sed per illos de Sedeglano: qui sibi obsistunt, et propterea eos
admonuerat et citari fecerat quod deberent venire ad presentiam
ipsius domini vicarii et tamen nullus voluit comparere: quodque illi de
Quaderno similiter lamentantur quod nolit et celebrare ut supra
et tamen ipse est paratus obedire mandatis sue Reverende paternitatis. Qui Reverendus
dominus vicarius auditis premissis et consideratis considerandis ac attento
quod illi de Sedeglano noluerunt coram eo venire declaravit quod ipse
presbiter Iacobus curare debeat equalitate in celebrando in dictis festi-
vitatibus tam in villa Guiglonii et Quaderni quam in aliis
villis cure sue suppositis: presentibus venerabilibus presbiteris Petro Paulo
de Ferris mansionario Cavernaten. et Mathia beneficiario ibidem
Laurentio Gradiche Sedeglani testibus etc.

Dicto die

Ubi Reverendus dominus vicarius commisit eidem presbitero Iacobo

dedicat.

Dispensatio sup Concubinatu preterito:

Raymundus Malzonis iuris Doctor Canonic. Reuerendissimi
Rmi. in Xo pris et D.D. Dominici Grimani miseratione di-
uina sacrosancte Romane eccle tt. S. Nicolai inter Ima-
gines pbri Cardinalis et patrie Aquilegien. dignissimi in spualib.
et temporalib. Vicarius gnalis: Dilecto nob. in Xo ven. Domino
Thome Plebano in Mosel prope Goricze Aquilegien. dioc.
salute in dno sempiterna: Licet te in crimine notorij co-
cubinat. cum Cunigunda cum qua filios tres habuisti cul-
pabilem inuenerimus, pp quod secundu iuris rigore me-
rueras ab officio et beneficio remoueri, Tamen quia eam
asseris eiecisse, et defectus nri tpus, quib. no solum merita
sed et corpora defecerunt antiquam no patiunt. Canonu ma-
nere censuram, Et quia malumus de mia ronem reddere
qm de seueritate: Idcirco vitam tua plenius agnoscentes et me-
liora ac uiciniora salutis de cetero obsequia expectates
De misericordia que sup exaltat iudicium hanc penam
dispensatiue duximus relaxanda: Absoluentes te ac
tecum dispensantes sup preterito concubinatu et irregula-
ritate ppterea contracta, imposita tibi pro modo culpe penitentia salutari, ~~habemus~~ Et in fidem has
litteras testimoniales rotundo sigillo solito Rmi. D. Dni
patrie munitas tibi concessimus Quibus te defendere va-
leas a quibuscumque: Dat. Utini. xviij. mensis
Octobr. Mo. ccccc iii. Ind. sexta.

CONFIRMATIO · CONSTITUTIONUM · SYNODALIUM · DIOCESIS · AQUILE.

LUDOVICUS · MISERATIONE
diuina tt. S. Laurentij in damaso, sacrosancte Romane ecclesie presbyter
Cardinal. Aquilegien. uulgariter nuncupatus Domini Pape Camerarius
R.do in Christo patri Domino Martino Epo Petinen. nostro in dioc. nostra Aquil.
et partium forijulij vicario in pontificalibus generali, salutem et sinceram in domino
caritatem. Dudum de legalitate vestra in domino plenam confisi, per literas nostras
speciales vobis dedimus in mandatis quatenus pro generali morum totius cleri nostri
reformatione vocatis vocandis loco et tempore congruis Synodum generalem
1448.) celebrari mandaretis prout de anno Domini · M · cccc xlviij. die xvij.
mensis Junij in oppido Libacen. dicte nostre dioc. celebrasti in effectu
Capitula statuta, constitutiones & ordinationes ibidem condendo, que postmodum
per venerabilem virum magistrum Joannem Crossini secretarium vestrum nobis presentari
mandastis, supplicantes, ut statuta et constitutiones huiusmodi approbare ratificare
et confirmare, Interisque auctoritatem nostram et decretum interponere
dignaremur. NOS igitur attendentes supplicationem huiusmodi iustam et consonam
rationi, Constitutiones ipsas et statuta prout inferius scripta sunt
approbamus & confirmamus tenoreque presentium approbamus et confirmamus
nostramque ordinariam auctoritatem pariter et decretum interponentes. Quocirca
universis prelatis nostris Abbatibus prepositis Archidiaconis Decanis plebanis
Capellanis ceterisque clericis quibuscumque ibidem in virtute s. obedientie precipimus &
mandamus, quatenus ordinationes & Capitula huiusmodi observent et ab alijs faciant in-
uiolabiliter obseruari: Vobis et Domino Epo vicario prefato similiter precipien. et ma-
dantes quatenus pro laudabili cleri nostri incremento, Ordinationes ipsas et statuta
per penas quas expedire uideritis transgressoribus per vos infligendas obseruari com-
pellatis, Ita ut apud nos ualeatis non immerito commendari. Tenor uero
statutorum et ordinationum predictarum sequitur. ¶ Et cum iuxta apostolum, non solum in
Con concubinarios clericos :) malo, sed ab omni etiam specie mali debemus abstinere, prohibemus ne clerici in domibus
suis teneant feminas iuuenes de quibus suspicio possit merito oboriri. Qui
·1· uero feminarum famulatu carere nequiuerint, tales sibi assumant, que propter
etatem morumque grauitatem, aut si fieri potest consanguinitatem, omnem merito
suspicionem excludant.

Con Tabernarios / INHIBEMVS insup prout et p sacros canones prohibitu existit ne aliquis cleric officiu Tabernarior exercere psumat / nec i suis domib taber
nas teneant / aut vinu, tabernarior more propinare audeant. Tabernas
.2. q et laicor comunia qd valde honestate dedecet clericor, ipsorq clericor
videre facit viliorem, clerici omnimodo vitent / nisi necessitate cogente
In itinere constituti :

Con Venatores / et lusores. VENATIONI quoq cum canib / necno aucupationib cu falconib /
Accipitrib / nisis / aut alijs huiuo volucrib oes clerici no insistant,
nec canes Tales venaticos aut aves In domib teneant / aut secu
.3. p viam ducant. Ad aleas et et Taxillos nõ ludant / nec ludis
huiuo Intersint / nec ludos Tales In domib suis exercere pmittant : .

Con cantatos assumentes i conditores / otiosos / aut forenses sine his testimonio. OMNIBVS insup Aquilegien dioc plebanis prohibem ne in adiu
torium exercitij curae illor, aut ad capellanat assumant ptos luso
res potatores ebriosos aut laicor comunia frequentantes / p quos multu
plebs scandalizat fidelis : Nullu et sacerdotem alienigena et penit
.4. Incognitu sue ordinationis tras seu formatas omi suspitione carentes
no habentem / & nisi tras comendatitias proprij epi aut fidedigno testimo
seu longi tpris conversatione d vita et morib ipius fuit informat
assumere psumant — .

De hitu decentia / STVDEANT qm plebani suor domesticor psertim clericor sibi
subiector diligenter cura gere, ipos ad observantiam constitutionu &
huius scte sinodi ordinationu, mor honestate clericalis q hitu decentia
.5. respicientem Inducere : Nec patiantur deferre eos hitu a sacris canonib
Interdictos, sz faciant ipos deferre vestes In colore et scissura dignitate
clericalem decentes nimia longitudine vl brevitate no notandas, circa pectu
et scapulas ut moris e laicis no strictas corpori penit adiacentes
sz bn amplas et aliquantulu plenas, manicas decentes usq ad con
tactu manu protensas, Infra no brachiu dorsum no vl. vni palme
longitudine minime dependen. Cum Golerijs licitis salte ad altitudine
vni policis collo adiacen : Scissuras seu aperturas a late no no habentes
Sz nec retro, ab anteriori tunc parte pp maiore ambulandi comodi
tate ad altitudine vni palme circa media vestes no phibemus
aperire : Vestis et ad equitandu deputatas prout comoditas postu
laverit ante et retro poterunt honeste tn aperire In orificijs manicar,
In Golerijs seu alijs vestium extremitatib foderaturas exponas
et notabilr preeminentes no hntibus.

pro [contra] ... dicta.)

.6. Abusum quoque istum clericorum qui se secularibus hominibus conformantes, pallia deferunt in publico scapulis, strictas manicas ut nunc moris est multipliciter plicatas seu rugatas aut alias laicales nulla veste manicata coopertas, cum expositis brachiis, nequaquam tollerent, alioquin tam decenter et honeste clericos sibi subditos incedere faciant, ut per decentiam habitus extrinseci, extrinseca morum valeant ostendere honestatem: hanc autem habitus honestatem exhortamur precipue ipsos plebanos sicut et ceteros clericos observare, quatenus in omnibus suis subditis se normam et exemplum prebeant honestatis.

(circa sacramentorum administrationem omnino sine pactione)

.7. Volumus quoque et precipimus singulis Aquilegiensis diocesis presbyteris quatenus in sacramentorum administratione omnem observent puritatem libere sine pactione et conventione pravia ecclesiastica sacramenta et alia spiritualia administrando; ex post vero antiquas et laudabiles ecclesiarum consuetudines pia fidelium devotione pro ministrorum sustentatione introductas non intendimus prohibere, ad quas et observandas superioris officio laici ecclesiastica possunt compelli censura.

Super absolutione a casibus reservatis:

.8. Districte quoque prohibemus ne quis sacerdotum Adulteros concubinarios seu fornicatores aut alios quoscunque publice delinquentes gratia vel amore aut pro aliquo temporali emolumento tollerare presumant, sed ad superiorem remittere, publiceque punire studeant. Nec obtenta a superiore in casibus reservatis ad certum personarum numerum licentia, eandem venalem exponant, non absolventes aliquem ex pacto eadem licentia utendo, sed gratis et libere prout expediens fuerit ad omnes sine personarum acceptione huiusmodi sibi concessa utantur potestate.

Contra concubinarios laicos.

.9. Ad extirpanda quoque adulterii et concubinatus publica crimina que in diocesi Aquilegiensi plurimum sunt frequentata, hunc volumus et precipimus ordinem per singulas Aquilegiensis diocesis parrochias observari, videlicet ut infra duorum mensium spatium in qualibet ecclesia parrochiali aliquo die dominico vel festivo quando maior affuerit populi multitudo publice in ambone amoneant et requirant in generali omnes et singuli utriusque sexus homines predictis criminibus publice implicati, quatenus ab huiusmodi adulterio et concubinatu penitus et omnino desistant. Si qui vero generali spreta admonitione se non correxerint, sequenti dominica in specie et nominatim ut se emendent, ac illi quorum domos inhabitant quatenus eos ultra non hospitent admoneant et requirant. Et si tales moniti non correxerint, sequenti dominica eosdem ac illos qui eos hospitari presumpserint ab ingressu ecclesie publice excludant, coram quibus ex post presbyteri divina nullatenus celebrare presumant.

Contra coniuges non cohabitantes.

.10. Idem quoque contra coniugibus utriusque sexus qui temere sibi mutuo cohabitare recusant et nolunt, et de hospitantibus eosdem etc. si non sit notorium eos alibi adulterari volumus per omnia observari.

Hunc quoque ordinem volumus in posterum perpetuis temporibus observari, ita quod generalis ista monitio in dominica prima quadragesime publice proponatur, specialis vero admonitio et exclusio sequentibus duabus dominicis prout supra disponitur continuetur.

Non absolvantur criminosi nisi de licentia superioris.

Quotiens vero ad superiores auctores aliquos remitti contingerit, plebani eosde
reversos, nisi litteras testimoniales superioris ostenderint pro absolutione, neque
temptent, nec sacramenta eis ecclesiastica, nisi penitentia ante saltem parte im-
.11. pleverint / Quod potissime circa adulteros et alios criminosos notorios volumus
exactissime observari : Et ut fraudibus via precludatur huiusmodi notorios et mani-
festos criminosos, ad predictos superiores litteris suis clausis casus et narrationem
facti plene continentibus transmittant, eosdem quoque reversos non ad simplices
confessionum cedulas, sed ad litteras superioris penitentiam continentes ad ecclesiastica
admittant sacramenta :

Contra clandestine matrimonia contrahentes

ET quoniam ex clandestinis matrimoniorum contractibus plurima sepe insurgunt pericula
animarum, quibus occurrere cupientes, quod super hoc a iure provide statutum ex-
titit precipimus observari, ut videlicet cum matrimonia fuerint contrahenda, primo
.12. per presbyteros publice in ecclesia proponantur banna competenti termino prefinito, ut infra
illum qui voluerit legitimum impedimentum opponat, et ipsi presbyteri infra illum
nihilominus solicite investigent, an aliquod impedimentum obsistat. Cum
vero apparuerit probabilis coniectura contra copulam contrahendam, contractus inter-
dicatur expresse, donec quid fieri debeat manifestis constiterit documentis : Qui
vero aliter contrahere presumpserint ad episcopum vel eius vicarium puniendi secundum iuris
dispositionem remittantur :

Circa benedictionem nuptiarum et copulationes.

IN contrahendis quoque matrimoniis hanc volumus honestatem pro reverentia sacramenti
observari, ut videlicet nisi per presbyteros (si commode fieri potest) in ecclesia. Alioquin in
alio loco honesto, sine strepitu cum honestate debita fiant matrimoniorum copulationes
.13. Matrimonia vero que benedicenda fuerint, non post, ut moris extitit, sed ante
ipsorum per carnalem copulam consumationem ac solemnitatem nuptiarum celebrationem
pro benedictionis ipsius reverentia benedicantur.

Circa baptizandos infantes, quod unus vel saltem duo intervenient ne impediant postea matrimonia.

ET quia ex cognatione spirituali sicut et ex carnali impedimentum oritur, matrimo-
nium impediens contrahendum et dirimens contractum, unde inter homines
eiusdem parrochie huiusmodi attinentia proficitur de iure peritorum consilio, Man-
damus quatenus presbyteri parentes baptizandorum puerorum inducere studeant
ut tantum viro vel una muliere prout canones disponunt sint contenti
Ad quod si forte fieri induci non possunt saltem ultra duos, unum
.14. scilicet virum et unam mulierem nequaquam admittant.

Quod presbyteri indicare debent populo impedimentum ex cognatione spirituali

Iniungimus insuper omnibus plebanis quatenus populum sibi commissum per vices in ambone
studeant informare quid sit inter quemlibet levantem aliquem de sacro fonte
et ipsum levatum, sic quoque inter omnes filios et filias levantis et ipsum levatum
et inter coniugem levantis carnaliter prius cognitam et ipsum levatum, nec non inter
.15. parentes levati et ipsum levantem et eius coniugem carnaliter prius cognitam, cognatio
oritur spiritualis matrimonium impediens contrahendum et dirimens iam contractum, et ea que de levante
sunt dicta et de baptizante modis expressis declarent esse intelligenda.

Q pbri declarent pplo i confirmation tm, etiã i ligatura aut ablution chrismatis impedimentu prouenie. .16.

N Confirmationis quoq sacramto ratione psone Confirmant ad confirmatione aliquem tenentis, nõ ante pp ligaturã aut fasciam solummodo fronti alligant Chrisma duntaxat abluentis eisdem modis vt in Baptismate huiõi propinq tatem prouenire pplo denuntient et declarent.

Quo ad custodiã sacramtor et mundiciam pannor vestium etc. .17.

tem statuimus & ordinamus vt Custodia Eucharistie similiter et chrismatis et sacri olei clauib adhibitis ne aliqua nephanda circa sacramta huiõi exerceantur, Circa pbros et nõ campanatores remaneat sub pena suspensionis officij diuini. Addicientes q vestimenta ministror, Pallas altaris corporalia et sacculos Calicum, ceteras vestes lineę pro cultu diuino deputatę singulis quattuor tpib abluant, Nimis enim videt absurdũ in sacris sordes negligere q dedecorent etiã in prophanis.

Con laicos administrantes bona ecce. .18.

aici sine assensu Prelator & Capitulor Bona fabricę eccliẽ deputata administrare non possunt, & qui contrariũ fecerint si infra mensem postq p ordinariũ loci moniti fuerint, nõ desistunt excommunicati sunt ipo facto.

Con trahentes clicos ad forũ secularem et statuta condentes q eccẽ libertatem .19.

tem statuim vt clericus coram suo ordinario conueniatur Laicis vero & clericis querelantib dicti Iudices satisfaciant, neq Detur occasio dictis laicis psonas ecclesiasticas ad forum secularem trahendi: VNIVERSITATES Ciuitatũ et locor phibentes vt nullus conqueratur coram ecclesiastico Iudice ac statutã condentes contra clerum et ecclesiasticam libertatẽ Interdicti, singulares uo psonę talia cõmittentes quacumq dignitate pfulgeant excõicationem ipo facto incurrant. TRAHENTES clicos seu ecclesiasticas psonas coram Iudice seculari pstim in accusatione psonali, necnõ ecclesiasticę psonę conuenientę sponte coram talib Iudicib secularib Iudicialr cedentes excommunicati sunt ipo facto, trahentes uero a nemine absoluantur donec satisfecerint parti lesę. IVDICES seculares qui psonas ecclesiasticas ad Iudicia sua secularia euocare aut trahere et ipos contumaciã, ipis non

comparentibus, ecclesiastica bona invadenda detinere presumpserint
excommunicati sint ipso facto: Et quotiens laicus cuiuscumque
dignitatis existat ex ecclesiasticam personam ad iudicium seculare
trahere aut iudicare presumpserit, tam diu in territorio trahentium
aut iudicantium cesset a divinis, donec satisfecerint parti tracte
et absolutionis beneficium meruerint obtinere.

Quod presbyteri non resecent officia: .20.

ITEM volumus atque constituimus quod deinceps clerici cuiuscumque digni-
tatis preeminentie status aut gradus existant divinum officium cantantes
in ecclesiis parochialibus sive aliis, totum officium nihil desecando conti-
nuent: Usum quoque istum ubi prefatium per medium cantatur, et post
elevationem vivifici corporis domini nostri Jesu Christi, ubi agnus dei can-
tatur sine prefatione penitus reprobando et abolendo.

Contra criminosos clericos non portantes clericalem sive coronam et c. .21.

ITEM ut clericorum mores in melius reforment, dictique clerici
in habitibus decentibus ut a laycis agnosci possint: Sta-
tuimus atque ordinamus, quod clerici comas patentibus auribus
omnem longitudinem deponentes coronas etiam non nimis strictas
sub obtentu divine gratie deferant solemnia: Insuper vestes cretonorum
toppulam superaddimus, cingulos argenteos non deferant to-
tatos, nisi in via constituti non potant, et ne in camisijs longis
publice in plateis nudis pedibus more balneatorum, sive m[illegible]
licentiam incedant, sericumque sive sandalia nisi prelati aut in
dignitate constituti, aut nobiles doctores, magistri aut licentiati
existunt, sub pena predicta

Quod semel in anno congreget sinodum

ITEM statuimus cum sinodus prefata, ob reverentiam omni-
potentis dei, et sue genitricis virginis marie gloriose, celorum regine,
sanctique augustini ecclesie patroni, necnon ob honorem Reverendissimi in Christo
patris, et domini domini Ludovici cardinalis tituli sancti laurentii in damaso
patriarche aquileiensis, et domini eius spiritualis maioris, pro incrementis vir-
tutum, ac laudabili exercitio totius cleri sit constituta, quod
vicarij in spiritualibus per se, aut archidiaconos suos de cetero
singulis annis, et presertim semel in anno, tempore congruo
ad extirpandum vitia, et ad plantandum virtutes, iuxta scriptura

ere constitui te sup gentes, et regna, vt euelles, dissipes, edifices
et plantes, sub pena maledictionis eterne. Celebratum aut Cele-
bratum faciens [illegible] conuocando.

De celebratione visitationis virginis.

ITEM volumus atque ordinamus cum prefatus clerus in horis dicendis varius existat, libri et breuiariorum antiquis a consuetudinibus ecclesiarum metropolitanarum et cathedralium nimis exorbitantes: Et de cetero festum .B. M. virginis visitationis sub duplici festo per omnes ecclesias regulares et alias solemniter celebretur, sit quod populo quilibet curatus ad celebrandum iniungat et mandet, vt ipsa nos in fine mortis nostre visitare dignetur pro reverentia eius singulari. Nos in hac solemnitate ceteris ecclesiis cathedralibus conformamus. Cum institutio eiusdem festi ab Vrbano pp. cum similibus indulgentijs sicuti festum corporis Christi condita existit.

De commemoratione virginis in diebus sabbatinis

Item volumus cum festum commemorationis eiusdem celse dei genitricis virginis Marie per ceteras aliarum diocesum quo ad horas canonicas commemorant singulis diebus sabbatinis si aliud festum noue lectionum superuenerit, quod de cetero ita fiat apud nostrates. et vt omnis ingratitudo amputetur statuimus et ordinamus, Et similis commemoratio de sanctis martyribus Hermacora et fortunato patronis nostris semel in ebdomada in die congruo vbi sine impedimento ceterarum festiuitatum comode fieri poterit teneat cum noue lectionibus iuxta morem.

Et fiat oratio pro Rmo. D. Car.le et patriarcha

Item statuimus vt Rmo. D. Card.le et patriarche gratiosum et exorabile reddere possimus pro ratificatione et approbatione statutorum premissorum quod deinceps quilibet in sacerdotio constitutus cuiuscumque preeminentie status gradus aut ordinis existat pro felici sospitate prelibati Rmi. D. nostri et successorum suorum legitime intrantium et canonice teneat dicere circa finem matutinarum et et vesperarum aut completorij similiter in missis vbi pro defunctis non fit memoria et post suam collectam vltimo similiter secretam et complendam illam clausulam, et famulum tuum Antistitem nostrum cum omnibus sibi commissis ab omni aduersitate corporis et anime custodi et pacem tuam nostris concede temporibus, per d. n. etc.

VOLVMVS . Tamen atque hac inmodali sanctione declaramus ut in premissis
statutis et constitutionibus verba sane et cum effectu intelligi debeant
neque a quoquam sinistram interpretationem a iure exorbitantem recipiant quoquomodo in
monitionibus et penis aliis contra delinquentes in premissis Tam a iure quam in
constitutionibus patrialibus particulariter expressis in suo robore permansuris
moderandis tamen arbitrio prefati Rmi D. patris Dni et eius vicarij in
pontificalibus qui pro tempore fuerit .

IN Quorum fidem et testimonium presentes litteras fieri et nostri sigilli fe-
cimus appensione muniri : Datum Rome apud S. Laurentium
in damaso sub anno a natiuitate domini Millesimoquadringentesimo qua-
dragesimooctauo Ind. xi.a die uero septima mensis Decembris
Pont. SS.mi D. nostri D. Nicolai diuina prouidentia pp. Quinti
Anno secundo .

Sebastianus et P. universis et singulis omnes [illegible] litteras [illegible] salutem in domino sempiternam. Universitati vestre
fide facimus et attestamur quod die lune [illegible] mensis quinimo [illegible] Aug. [illegible] [illegible] nobis [illegible]
[illegible] salsitate [illegible] in huiusmodi [illegible] observatis Consecravimus Ecclesiam S. Marie de
[illegible] cum altari maiori in honorem eiusdem In quo recondidimus reliquias sanctorum martirum
Laurentii, Donati et [illegible] Afre et sodalium: Cupientes igitur ut ipsa ecclesia in suis structuris et
edificiis debite reparetur ac libris calicibus luminaribus et aliis ornamentis ecclesiasticis pro divino cultu
magis decenter muniatur, et a christifidelibus iugiter [illegible] congruis frequentetur honoribus: Et
ut christifideles eo libentius causa devotionis confluant ad eandem: et ad reparationem et mu-
nitionem huiusmodi promptius manus porrigant adiutrices quo ex hoc dono celestis gratie uberius
conspexerint se refectos: Omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus vere penitentibus
et confessis, Qui Ecclesiam predictam in festo Dedicationis; Nativitatis domini nostri Ihesu Christi Circum
cisionis Epifanie; Resurrectionis, Ascensionis Penthecostes et Corporis Christi [illegible] ac
eius beatissime Virginis Marie Solemnitatibus [illegible] duarum festivitatum dierum a primis
vesperis usque ad secundas inclusive devote visitaverint annuatim, et ad premissa manus
porrexerint adiutrices, pro singulis diebus [illegible] cum [illegible] quibus id fecerint.

S. Pantaleonis martiris et s. Antonii Abbatis

Die [illegible] mensis Iunii Consecravimus
altare S. [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] in honore [illegible]
S. Bartholomei [illegible] in quo [illegible]
[illegible] ~~reliquias~~ de [illegible] reliquiis
[illegible]:

Die [illegible] mensis [illegible] consecravimus altare
[illegible] in [illegible] in honore S.
[illegible] et S. [illegible]
in eo de reliquiis [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] altare [illegible] in qua fuit
Dedicatum [illegible] dies de vera indulgentia

Thomas filius Thomonis de [illegible]
[illegible] nepos Martini de [illegible]

Gregorius [illegible] filius [illegible] de [illegible]

Infrascripte sunt plebes provincie Aquilegien visitande per Archidiaconum Aquilegien necnon ville supposite singulis plebibus:

Plebs Venzoni :
Plebs Glemone :
Plebs Arthenee
villa de Magnano :
villa Pramperghi :
villa de bilres :
villa de Benoriis :
villa Mongerla :
villa de Treppo
villa de Zeglanuto :
villa de montenariis :
villa de Cappam :
villa de Zegliaco :
villa de Selmons :
Plebs Buye
villa de Buya :
villa de Sarle :
villa de maian :
villa de s. Lizeu :
villa de pers :
villa de meleson :
villa de mels :
villa de entoson :
villa s. saluatoris :
villa de ancia :
villa de vendoyo :
villa Treppi parui :
villa carpinici :
villa de silla
villa de aser :
villa colmani :

Plebs Osopii :
villa osopii :
villa de peglonis :
villa de aursinis :
villa de trasagiis :
villa de bennlino :
Plebs Tarcenti :
villa Tarcenti :
villa de segnaco :
villa de quelalt :
villa frigida :
villa Lunergaci :
In selmons :
Plebs de ninnis :
villa de ninnis :
villa de cergno inferiori :
villa de cergno de medio :
villa de porchol :
villa Trypane :
villa de montnuerta :
villa de chialmini :
villa sauorgnani :
villa de grandens :
villa de bella zoya :
villa de zumpicha :
villa de atemps :
villa foraminis :
villa de subit :
villa de platischis

villa de prasenich :
villa de reclus :
villa de purcilo :
chiamaluch :
villa de clap :
villa de peglona :
villa de cerneo :
villa de ponoleto :
villa de Belueder :
villa de magredis :
villa de salt :
villa de siacho :
Plebs Tricesimi :
villa Tricesimi :
villa de orgnano :
villa de fenyelaco :
villa de agra :
villa de Luougnr :
villa de seletan :
villa de Luserya :
villa de palude :
villa de Laypacho :
villa de chiasico :
villa de conegliano :
villa de montegnaco :
villa de raspano :
villa de qualis :
villa de vergnaco :
villa de valle :
villa de cortal :
villa de zumpichr :
villa primulaci :

villa reano :
villa de vibrò :
villa de sitins
villa de adegliaco
villa de tauagnaco :
villa de rizolio :
villa de rummuzin :
villa de modoleto :
villa de monastero :
villa de grandens :
villa de brazaco :

Plebs . S . Margarite :

villa . S . Margarite :
Talzano .
Mayat
villa de plyno :
villa de alnico :
villa de Toryano :
villa de cerceto :
villa de martignaco :
villa fanogariti :
villa de noyaretto :
villa coloreti de pto :
villa de pagnaco :
villa de quelgriglon :
villa de Lauzaco :
villa de malisina :
villa de Brazaco :
villa de mazaninis :
villa de mazinich :
villa de pbrazaco s palut :
villa de pasons :

Plebs faganee

villa faganee :
villa madrioij :
villa de pozalis
villa de batagle

villa de silnella :
villa zuanniçi :
villa de rouosoleto :
villa de plasenza :
villa de cauoryaco :
villa de cudugnella :
villa de Lauzana :
villa coloreti de mōtealbā
villa de olgs :
villa de pasignano :
villa Tombe :
villa . S . marci :
villa de saciolons :
villa chiasott :
villa . S . viti s̄b̄ fagunea :

Plebs murucij :

villa murucij :
villa mereti de corrnu :
villa villalto :

Plebs . S . Damelis :

villa . S . Damelis :
villa . S . thome :
villa susinij :
villa Thinivyaci :
villa noua :
villa de albazana :

Plebs Ragonee :

villa de pagnino :
villa fabro :
villa ragonee :
villa de villuzo :
villa de muris :

Plebs vtinij :

In burgo Glemone
In porta . S . quirinj :
In porta . S . Lazarj :
In porta villalto
In porta chiasobianum :
In decania pusij .
In porta pussolli :
In porta grazanij :
Decania burgij aquileie :
Decania de pust clus :
villa de paderno .
villa de capuleis .
villa cudugno :
villa feletis :
villa de caualico :
villa de modolero :
villa de Godie :
villa de Bayuars :
villa de Louarya :
villa de Lumignaco
villa de cargnato :
villa de pasiglano pti :
villa de cusignaco
villa terenzanij :
villa Basaldella & Zughanj :

Plebs Budrij :

villa budrij
villa manzanij :
villa . S . Joannis de manzano :
villa Bolzanij :
villa de colesebiano :
villa de manzinello :
villa percuti :
villa pauia
villa de muris :
villa cauninij :
villa cauninettj :
villa primanij :
villa . S . Laurentij :

Plebs varyani:
villa varyani:
villa blesani:
villa pasiyani sc. auanesitis
villa Basagliapenta:
villa orba:
villa visandoni:
villa chiazzas
villa Nespoleri:

Plebs Puzolij:
villa de puzolo:
villa de chianfuarnis:
villa orgnani:
villa de Bresse:
villa carpeneti:
villa de Bamardenthia:

Plebs Morteglianj:
villa morteglianj:
villa de sclauonich:
villa Galaryani:
villa s. M.o de sclauonich:
villa de Lisiza:

Plebs Lauaryani:
villa lauaryani:
villa de bitinico:
villa de Grecie:
villa chuchane:
villa s. stephanj:
villa Trony:
villa prosecriani:
villa de Lauzaco:
villa de chiasottes:
villa de risano:
villa de Curiel:

Plebs Triuignani:
villa Triuignani:
villa clauzglianj:
villa de merlana:
villa de merdaryolo:
villa de chiopris:
villa de viscono:
villa de midiuvia:

Plebs Agelli:
villa agelli:
villa ceruugliy:
villa s. vitj:
villa visconj:
villa campi longi:
villa chialuenzanj:
villa Jonnicz:
villa de pimmo:
villa Bagnarye:
villa chasteglon de friugnj
villa de naach
Campilongum:
villa marilis:
villa de paltis:
villa Dutanj:

Plebs Cruignani:
villa de chiarcz:
villa s. Marinj:
villa de muruciis:
villa de piarrijs
villa sacileti:
villa alturis:
villa amseli:

Plebs Campi marti:
villa campi marti:
villa louare:
villa pseryani:
villa de riuda:

Aquileya:
flumisello:

Plebs Muraxj:
Muranum:
villa de chiarlins
villa de s. Jormasio:

Plebs Palazoli:
villa palazoli:
villa muzane
villa de pregimia:
villa de iunarotta:
villa de chiramazis:
villa campimolli:
villa de falt.
villa de theoro:
villa de riuignano:
villa flambri de sotto:
villa de rjualta:
villa pischardo:
villa de planchada:
villa beurzanj:
villa rigubassa
villa rouoreri:
villa de prisiminis
villa de castiluit
villa de nijs:
villa de rouidischo:

Plebs flambri :

villa flambri :
villa d' virch :
villa d' talmasons :
villa brattiuli :
villa flumignanj :
villa s. Andree :
villa d' pozettino :
villa s. vidotti :
villa Torso :

Plebs Porpeti :

villa porpeti :
villa cōgnuli :
Castellum cū burgo :
villa bonis :
Pampaluna :
villa d' chiarisaco :
villa d' malisana :
villa noua :
villa d' zuccula :
villa s. Georgij :
villa d' Gonars :
villa d' fauglis :
villa d' mujar :
villa d' farnello :
villa d' zujar :

Plebs Malazumpicha :

villa malazumpicha :
villa Beglianj :
villa paulianici :

Plebs de chiasielis :

villa d' chiasiellis :

Plebs quadriuij :

villa quadriuij :
villa d' gluricz :
villa d' zimolta

villa d' londr :
villa d' Gurizza :
villa d' pozo :
villa d' gradiscutta
villa sedeglianj :
villa d' Griglons :
villa s. martinj :
villa muscleti :
villa d' romans :
villa d' rouidisthie :
villa d' rouoreto d' ramo
villa s. marcio superiori
villa varnij :
villa madrisij :
villa d' chiauresso :
villa s. marco inferiori
villa s. pauli :
villa s. petri :
villa d' sirmidello :
villa Belgradi :
villa d' gurizzo :
villa d' sella :
villa gdisthe Belgradi :
villa s. Laurentij :

Plebs Versie et Romas :

villa versie sclauanesch
villa d' romans :
villa d' rutholmo :
villa Topoglianj :

Plebs s. Pet. vlt sonciu :

villa sancti petrj :
villa d' sagrat :
villa foglianj :

villa d' polazz :
villa d' rodopoglia :
villa d' castigliano :
villa d' Busela :
villa d' Turyach :
villa d' sisthozana :
villa d' pieris :
villa s. Joannutti :

Plebs s. Caciani vlt sonciu :

villa s. caciani :
villa beglianj :
villa d' mezapieus :

Plebs Montisfalconj :

Castrū montisfalconj :
villa d' mieg :
villa noua :
villa sbmonte :
villa fontane :
villa fluminis pozanelli :
villa fluminis pistrine
villa panzanij :
villa pistrine :
villa d' romans :
villa vermeglianj :
villa strazanj :
villa d' sub carsis :
villa d' selaz :
villa solechianj :
villa pozanelli :

Plebs s. Jo. d' charsis :

villa s. Joannis :
villa d' anesizz :
villa d' aloginzo :
villa d' asutta :

villa dbrne;
villa d'anouasorh:
villa amaldij:
villa d plouischomiza
villa d agrunagaez
villa d astopoz:
villa d conomiza;
villa Samotouce;
villa Sampalaij.
villa Ezenoben;
villa d machonasella:

Plebs Cormonij:
villa d cormonij
villa merijanij:
villa medee:

Plebs Mosse:

Plebs Goricie:

Plebs Lucinici:

Plebs Merinij:

Plebs Prabacij:

Plebs Dorimberch:

Plebs Raysinberch
Plebs Oselanj:
Plebs Comini:
Plebs .S. Pet. vlt Goricia:
Plebs .S. Andree:
Plebs Sacili:
Plebs campe:
Plebs .S. Cassiani de Misono:
Plebs Rugunzoli:
Plebs .S. pauli dt Patha:
Plebs Momiaj:
Plebs forgarie:
Plebs de la Meduna:
Ecclia Auiani apte interiori;

Alemanee

Archidiaconatus	vallisdunen / saunie	D. valentinus
Archidiaconatus	Carinthie superioris	D. Petrus frastlinch
Archidiaconatus	Carniole	D. Leonardus seydel
Archidiaconatus	Karinthie schuonice	D. Jacobus ausperger
Archidiaconatus	In Ryfinicz	D. Mathias stern

Archidiaconus	Cadubrii	D. vendrenimus soldanus
Archidiaconus	Carnee	D. franc.s de aviano